

Holy Bible

Aionian **Edition®**

Luka

Bayash Luke

Holy Bible Aionian Edition ®

Luka

Bayash Luke

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

Pioneers.org, 2018

ISBN: 978-1-67814-532-3

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefață

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Bayash at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka	1
------------	---

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

Glosar

Hărți

Destin

Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

Ša Isus u zās: "Tata Dimizovu amnjov, jartālji kă jej nu šćijă šje fašji."

Ša vojnici ur skos kockă să să âmperci dâm coljilje aluj ântră jej.

Luka 23:34

Luka

1 Ka kum šćijec mulc su apukat sã skriji dogadajur šje Dimizov u obečalit a su dogodulit antri noj. **2** Orikic as re svedoci dãm kap dã šje ur skris šje ur vãzut šã šje svite Isus, jej as slugurlje alu vorba. **3** Aša šã ju mam aňgãndit dãm elši pã rãnd sã skruv kutotu pãntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sã fij siguran šã sã poc arãta šã sã spuj dã aňkridalã dã vorbilje dã šje u fost aňvãcat kã aj aje anume. **5** Åm zãljiljelje kãnd kralj Herod vladale Åm Judeja, are unu popã šje sã čima Zaharija dãm svečenički rodu alu Abiji, šã mujere aluj isto are dãm pleme alu Aron. Je sã čima Elizabeta. **6** Amãndoj as re Åm oči alu Dimizov fãr dã duvinã, pravedni kã jej cãnje toči zapovjedurlje šã pravilurlje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fãr dã kupij, daje kã Elizabeta nu puče sã ajvi kupij, šã amãndoj asre tari bãtãrnj. **8** Kãnd una zã, Zaharija služule ka popa alu Dimizov Åm Hram, u vinjit vreme pã grupa aluj sã služulaskã. **9** Dã pã običaju antri pop lu izabralit ku kockã sã mergã Åm svetište alu Domnu sã prinusulaskã miomrosur. **10** Šã aňtreg narodu ašćipta afarã Åm udvar šã sã aruga Åm vreme dã mirosur. **11** Atunšje aňđalu alu Domnu su nãstãmit Åm Hram alu Zahariji dãdãnençi pã desna parçi dã žrtvenik hundi are miomiris. **12** Zaharija kãnd u vãzut pã aňđal tari su aňfrikusãtãsã. **13** Daje aňđalu ju zãs: "Nuči sprije, Zaharija! Arugalã ata u fost auzãtã. Mujere ata Elizabeta u ave fišjor, šã tu vi da numi Ivan. **14** Vi ave fãlušãje šã slavlje šã mulc sur Åm fãluša la fãtala aluj. **15** Kã jãl anume u fi mari Åm oči lu Domnu anostru. Vin šã tari buturã no be. Mar Åm injima alu mumãsa jãl u fi umpljet ku Duhu Svãnt. **16** Mulc fišjori kari as Izraelci sur aňtorsji dã rãnd dã la jãl Åm napoj la Domnu Dimizovu alor. **17** Jãl u meržji Åm nençe alu Domnu ka vjesniku Åm duhu šã Åm pučere alu Ilija kari are dã kãnva prorok sã pomirilaskã pã kupiji ku tatusurlje, sã aňtorkã pã eje kari as nevjerni sã apušji mudrost dã la heje kari as pravednã, sã pripremalaskã narod pãntru Domnu." **18** Ali u zãs Zaharija alu aňđalu Gabrijel kari stãće Åm nençe alu Dimizov: "Dã pã šje uj šći kã aje aj anume? Tu vejs kã mes aku om bãtãrn šã bãšãca ame aj isto Åm aj." **19** Aňđalu ju aňtors vorba: "Numilje amnjov aj Gabrijel šã ju mes ku Dimizov sã askultã šje mu spunji, aša mes mãnat sã svitesk ku činji šã sãc aduk Hir fãlos. **20** Punji mã ureči, kãnd mar nu maj aňkruzit dã vorbasta šje cam spusu, tu njimika nu vi puče sviti pãn šje no su dogoduli asta šje cam spus. Vorbilje šje cam spus ur fi Åm pravã vremi." **21** Lume ašćipta afarã pã

Zaharija, šã sã čudule šje fašji atita dobã Åm svetište. **22** Kãnd u vinjit afarã nu puče sã svitaskã. Jãl svite Åm znakovur šã nu puče sã svitaskã njimika pãn šje nu ju su ave kupilu. Šã atunšje ur prišjepi kã u avut vizijã Åm svetište. **23** Kãnd u završãlit vreme dã služba aluj Åm Hram, Zaharija u fužjit akasã. **24** Atunšje maj dã pã zãljilje bãšãca aluj u rãmas gãrjonã, šã nu jãšã afarã šinšj lunj. Elizabeta u zãs: **25** "Domnu aj ala kari u fãkut asta aku: Dimizov su ujtat pã minji ku milã šã u lot aňdãrãt rušãnje dãm oči alu ominj." **26** Šasã lunj dã kãnd Elizabeta are gãrjonã, Dimizov u mãnat pã aňđalu aluj pãšći Gabrijel Åm varuș Åm Galileja kari sã čamã Nazaret. **27** Jãl u vinjit la fatã Åm pãr kã su zaručilut ku Josip kari are potomku alu Kralju David. Je sã čima Marija. **28** Gabrijel u vinjit šã u zãs: "Aňfãlušešćiti tu kari ješć izabralitã! Domnu aj ku činji! Blagoslovulitã ješć tu antri mujer!" **29** Marija are uznemirenã dã pozdravu aluj šã je u aňšjirkat sã šã aňgãndaskã šje značalešći. **30** Aňđalu ju zãs alji: "Nuc fijã frikã, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milã. **31** Punji ureči, vi rãmãnje gãrjonã, vi fãta fišjoru šã tu ji punji numi Isus! **32** Jãl u fi mari, šã u fi čimat Fišjoru lu Hãl Maj Mari! Šã Domnu Dimizov ju da autoritet sã vladalaskã ka kralju ka kum aj predaku aluj David. **33** Šã jãl u vladalit Åm familija lu Jakov dã erikeš, šã kraljevstva aluj nu ave kraj!" (aion g165) **34** Marija u aňtribat atunšje pã aňđal: "Kum poči asta fi kã ju mes fatã Åm pãr!" **35** Aňđalu ju aňtors vorba: "Duhu Svãnt u vinji pã činji, šã pučere dã Hãl Maj Mari cu astupa ku umbrã. Dãm ala rãnd Kupilu Svãnt šje u fi fãtat dã la činji u fi čimat Fišjoru alu Dimizov. **36** Punji ureči: Rođakinja asta Elizabeta aj bãtãrnã šã isto u ave fišjor, kã je nu puče sã ajvi majmult, ali aku aj mar Åm šasã lunj dã kãnd aj gãrjonã. **37** Kã njimika nuj nemoguće alu Dimizov!" **38** Atunšje u zãs Marija: "Da ju mã ligizesk ku asta sã fjuv ropkinja alu Domnu. Lasã fijã aša kum tu zãšj." Atunšje aňđalu u fužjit dã la je. **39** Dovã tri zãlji dã pã aje Marija su gãtat šã u mers pã kalji, je su aňgribit Åm unu sat Åm Judeja pã đal. **40** Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat Åm nontru šã su pozdravalit ku Elizabeta. **41** Kum u auzãt Elizabeta pozdravu lu Marija u sãmcãt pã kupilu alji kum tari su miškat Åm injimã, šã Elizabeta are pljinã ku Duhu Svãnt. **42** Elizabeta tari u mužjit lu Marija: "Maj tari ješć blagoslovulitã tu antri mujer, šã blagoslovulitã aj kupilu atov! **43** Adišje mes aša bitnã, kã tu mama lu Domnu amnjov vinji sã mã posjetilaskã? **44** Kã dãm momentu šje am auzãt pozdravalala ata, kupilu amnjov tari su miškat dã fãlušãjã Åm injima ame! **45** Blagoslovljenã daje kã tu aj aňkruzit kã šje Domnu cu igirit sigurno u fi!" **46**

Atunše Marija u zäs: "Duša ame äľ slavaľešči pä maj mari Domn, 47 šä duhu amnjov sä äňfäľušešči äm Dimizov Spasitelju amnjov, 48 daje kä jäl su ujtat ku milä pä minji pä poniznä ropkinja aluj, aku toci generacijurlje mur čimamä blagoslovljenä, 49 daje kä svemoguči Dimizov u fäkut mari djelur ku minji, šä numilje aluj äj svänt. 50 Pälängä totä sämänca, Dimizov äj milos pälängä eje kari äľ pošivalešči. 51 Ku mänä aluj jäl u fäkut pučernišji lukrur. Jäl u arunkat afarä pä eje kari asre ponosnä äm sufličiľje alor šä pä eje kari asre umišľjeni. 52 Pä heje bäľour vladar lju värlji dä pä prijestolje, a pä heje kari äs ponizni lju řiđikatulji. 53 U řanjit pä flämänž ku mänkari bunä, a pä gäzdašji lju mänä ku mänjilje golji. 54 Jäl u ažutat pä Izrael sluga aluj su ängänditusä dä milä aluj, 55 ka kum u obečalit alu preci anoštri dä känva sä fiľä pljinj dä milä pälängä Abraham šä pälängä potomku aluj dä erikeš." (aiön g165) 56 Marija u rāmas ku Elizabeta tri lunj atunše su äntorsäsä akasä. 57 Känd u vinjit vreme alu Elizabeti sä äjvi kupil, je u fätat fišjor. 58 Šä känd ur auzät susjedi šä njamu kä Domnu are bun pälängä je, jej ur vinjit una la je šä šä äm fäľuše ku je una. 59 Kupilu träbuje sä fiľä obrezalit pä optä (8) zuva, šä känd or vinjit una sä fakä asta, jej gānde sä äj đe numi Zaharija dä pä tatusu. 60 Mumäsa u odbijilit šä u zäs: "Nu, jäl su čima Ivan." 61 Ali jej ur zäs: "Njime dām njamuc nu u fost čimat dä pä numiljala!" 62 Šä aša jej äňtriba ku znakur pä tatusu alu kupilula, kum su čima. 63 Zaharija u šjirut pločicä dä skris šä u skris: "Ivan äj numilje aluj!" Toc asre ämirac. 64 Šä dām ala šas Dimizov u dāsväkut gura alu Zaharija šä poči sä svitaskä. Šä jäl dāde slavä alu Dimizov! 65 Atunše frika u vinjit pä tot susjedu šä äm totä parče dä Judeja pä m đalur šä spunje šje su dogodulit. 66 Toc kari ur auzät dä aje cānje äm firi šä sä ängānde: "Šje u fi dām ala kupil? Anume mäna alu Domnuluj are ku kupilula Ivan." 67 Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dä Duhu Svänt, atunše prorokovale šä zāšje: 68 "Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Kä jäl u vinjit šä sä otkupilaskä pä narodu aluj! 69 Jäl u řäđikat päňtru noj pä spasitelju silni! Dām potomstva lu sluga amnjov la kralj David. 70 Asta nju fost spus dām guräľje dä proroci aluj svānc dä känva: (aiön g165) 71 spasenje dä la dužmanji anoštri šä dām mänj kari toc nji māržäľešči. 72 Are milosrdan pälängä preci anoštri, šä u ispunulit savezu aluj svänt. 73 Äm zakletvä kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: 74 sä nji izbavalaskä dām mänj alu dužmanj, sä pučenj poslužulenj pä jäl fär dä frikä, 75 šä sä kustānj svänt šä direkt äm toci zäljilje dä kustu anostru. 76 Šä tu Ivan fišjoru amnjov, tu vi fi

čimat proroku alu Maj Mari Dimizov, kä tu vi meržji äm nenče alu Domnuluj šä sä äj đireš kalje aluj, 77 Tu vi da alu lume lu Dimizov, Hir fäľos dä spasalala šä dä jirtala dä grehurlje alor. 78 Kutotu asta äj dä rānd dä sufliťu milos alu Dimizovu anostru, ka sorilje kari svitizešči u vinji afarä dām nor pä noj sus 79 u da luminä alu eje kari šadi äm tunjerik, šä äm umbra alu morči. Nju punji pišjorilje anoštri pä kalje dä putuljalä." 80 Ivan u kriskut šä su ämbäľurit äm duh. Kusta äm pustinjä päň šje nu su arätat javno alu Izraelc.

2 Äm aje vremi dä pä šje su avut Ivan, zapovjed u fost mänatä dä la car August sä fakä skritura dä stanovništvo äm äňtragä cara. 2 Aje are elši skritura dä stanovništvo kari u fost känd Kvirinije are vladar dä Sirija. 3 Aša toc ur mers sä sä pärijavalaskä äm varušu hundi preci alor u kustat. 4 Aša Josip dām mik varuš Nazaret äm Galileja, u mers äm varuš Betlehem äm Judeja hundi su avut David daje kä jej as re njamu alu kralj David. 5 Josip u mers akulo sä sä jivaskä dä skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gārjonä. 6 Šä kum asre dām Betlehem akulo vreme u vinjit sä sä äjvi kupilu. 7 Je u avut elši fišjor, lu äňväľitäľu šä lu pus äm hištalov daje kä nu are soba päňtru jej äm fugadov. 8 Äm ala lok dä apropi dä Betlehem asre pastirur kari rāmānje afarä pä otvoreno šä päze stadurlje alor totä nopče. 9 Šä dām turdatä su pojavalit äňđalu alu Domnuluj! Äňđalu u stat äm nenče alor, šä slava alu Domnuluj lju svitlāžāt pä jej. Šä pastiri u gäľbānjit äm ubraz dä frikä. 10 Ali äňđalu lju zäs: "Nu vä fiľä frikä! Ju vjuv sä vä aduk Hir fäľos, dä mari fäľušäľä päňtru totä lume. 11 Äm varušu hundi su avut Kralj David, astäs su avut Spasitelj. Jäl are Krist, Domnu! 12 Asta äj znak dä pä kari sä äľ ščijec: voj vic aľa pä kupilu äňväľit äm hištalov." 13 Atunše dām turdatä lāngä parče dä äňđal u vinjit mulc ändej dām nor kari hvalale pä Dimizov. Šä jej slavale: 14 "Slava alu Dimizov äm nor šä pä pämänt putuljalä alu eje ominj kari lju izabralit." 15 Dä pä šje ur fužit äňđelji dä la pastir äm nor, pastiri ur zäs una la alt: "Haj aku am Betlehem, šä sä viđenj aje dä šje Domnu nju spus!" 16 Aša sur ängribit äm Betlehem šä ur aľlat pä Marija, šä pä Josip, a kupilu are äm hištalov. 17 Šä känd pastiri ur väzut pä kupil, jej sur apukatäsä sä spuľä šje lju fost spus dä la ändej dä kupil. 18 Toc eje kari ur auzät šje pastiri ur spus, jej toc asre ämirac. 19 Ali Marija cānje toci vorbilje alor äm sufličiľje alor šä mult su gāndit dä jeli. 20 Atunše pastiri ur fužjit la stadurlje alor šä jej dāde hvalä šä slavä lu Dimizov dä kutotu stvarurlje šje ur auzät šä šje ur väzut, točno kum lju fost najavalit alor.

21 Osmu zuva känd kupilu su avut u fost obrezalit, šă u fost čimat Isus, numilje u dată aluj dă la andal majnti dă šje Marija u rămas gărjonă. 22 Šă känd u vinjit vreme alu Marija obred dă čistilălă kum are zapovjedălălă dă la zakonu alu Mojsije, Marije šă Josip ur dus pă Isus am Jeruzalem să ăl posvetilaskă la Domnu, 23 kă ăj skris ăm zakonu alu Domnu: "Tot elši fišjor u fi posvetilită la Domnu." 24 Jej trăbă isto să adukă žrtvă: "Dovă glicur ili doj tăniră puromb," kum ăj zapovjedalit dă la zakonu alu Domnu anostru. 25 Atunšje are om ăm Jeruzalem šje să čima Šimun. Jăl are pravedan šă svet šă aščipta pă Mesija să izbavalaskă pă Izrael šă Duhu Svânt are ku jăl. 26 Šă Duhu Svânt majnti ju spus aluj kă no mori majnti dă šje no vide pă Mesija alu Domnu anostru. 27 Aša Duhu Svânt lu dus pă Šimun ăm Hram känd ur adus roditeli pă kupilu Isus ăm nontru šă să fakă obred kum are običaju dă zakonu alu Mojsije. 28 Šimun lu apukat ăm mănijileš pă Isus, slavale pă Dimizov, šă u zăs: 29 "Aku lasă pă sluga atov să moră ăm putuljală, Domnu, kum tu aj zăs, 30 kă oči amej ur văzut spasenje ata. 31 Asta tu aj făkut dă totă lume. 32 Asta ăj lumina dă ominj šă lji svitlitzaskă alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dă Izrael!" 33 Tata šă mama alu Isus asre umpljec ku ămirală dă kutotu šje Šimun u zăs dă jăl. 34 Atunšje Šimun u blagoslovulit pă jej šă u zăs lu Marija: "Dimizov u odredilit pă ala kupil kă pântru jăl mulc Izraelc ur kăde šă su ridikasă. Jăl ăj odredilit să fiěj znaku alu Dimizov, ali mulc lur odbacilălă 35 aša u vinji pă lumină gändurlje askunšă alu mulc, a maču či ămpunžji ăm duša ata." 36 Are isto aša proročica Ana fată alu Fanuel kari ăj dăm pleme alu Ašer. Ana are tari bătărnă mujeri, je are šapči aj ăm brak 37 šă aku ăj vădojă, mar hundiva osamdeset patru aj. Ana nu fužje dăm Hram, nego služule akulo zuva šă nopće ăm post šă ăm aruguminci. 38 Baš pă aje vremi Ana u vinjit, hvalale pă Dimizov, šă je spunje dă kupilu Isus alu toc kari aščipta pă Dimizov să otkupilaskă pă Jeruzalem. 39 Dă pă šje ur făkut Josip šă Marije kutotu šje zakonu alu Domnu u šjirut dă la jej, jej ur mers ăm napoj ăm varušu alor Nazaret ăm Galileja. 40 Kupilu u kriskut šă su ămbălurităsă, are pljin dă mudrost, šă blagoslovurlje alu Dimizov asre ku Isus. 41 Roditeli alu Isus măržje ăm tot anu ăm Jeruzalem să fiěj akulo pă blagdan dă Pasha. 42 Aša känd are Isus dvanaest aj dă bătărn jăl una ku jej u mers pă blagdan ka kum stalno măržje. 43 Šă känd u trikut blagdanu jej sur gătătăsă akasă, ali făr dă ščučilje alu roditeli, kupilu Isus u rămas ăm Jeruzalem. 44 Jej gände kă ăj hundiva ăm grupă. Jej ur trikut mari kalji

totă zuva, kapu sur apukatăsă să ăl kočii ăntri njamu šă ăntri hej kari ăl kunošči. 45 Kum nu lor afiat, jej ur mers ăm napoj ăm Jeruzalem šă ăl kočii. 46 Tri zălji dă pă aje jej lor afiat. Isus are ăm Hram, šăde ăntri učitelji dă zakonu alu Mojsije, punje ureče šă lji ăntriba. 47 Toc kari ăl punje ureče asre ămirac la fire aluj, šă la odgovurlje aluj. 48 Roditeli aluj isto aša asre tari ămirac känd lor văzutălă akulo šă mumăsa ju zăs: "Fišjoru amnjov adăšje njaj făkut asta anovă? Tata atov šă ju as renj ăm mari brigur dă činji, păšči tot či kutanji!" 49 Isus u ăntors vorba: "Ali adăšje mă kutac? Nu ščijec kă ju as trăbuij să fjuv ăm kasa alu Tata amnjov?" 50 Jej nur prišjiput šje gände să lji spujă. 51 Ali Isus u mers ăm napoj ku roditeli ăm Nazaret, šă jăl lju u pus ureči. Šă mumăsa aluj u cănut kutotu vorbilje ăm sufljituš. 52 Šă ăm aje vremi Isus u kriskut ăm gänd šă ăm telă šă ku milă dă la Dimizov šă dă la lumi.

3 Känd are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj, Poncije Pilat are upravitelj ăm Judeja, Herod vladale ăm Galileja a Filip, fračilje aluj dă pă tata alor, vladale ăm Itureja šă ăm Trahonitida a Lizanije vladale ăm Abilena, 2 Ana šă Kaifa asre mar popur, Dimizov u mănăt porukă alu Ivan, fišjoru alu Zaharija, kari kusta ăm pustinjă. 3 Šă aša Ivan u mers ăm toči lokurlje pă lăngă rijeka Jordan să propovjedălaskă daje kă toc kari u grešalit, a heje kari su pokajalit să lji jarči Dimizov grehurlje a Ivan atunšje lju bučuza. 4 Ka kum Prorok Izaija svite ăm kenvije aluj dă ešče vorbi: "Graju alu unu kari mužješči ăm pustinjă šă să auze: pripremlec kalje pântru Domnu; ravnalecă kalje! 5 Lasă totă dolina să fiěj umpljetă šă totă planina să fiěj ăm tokmă ku alčilje, šă kăljilje krivă să fiěj pravă, šă kăljilje kari nus ravnă să fiěj ravnă 6 atunšje totă lume u vide Spasenje dă la Dimizov." 7 Alu gărmadă dă lumi kari ur vinjit la jăl să să bučazi, Ivan zăšje: "Voj leglo alu otrovni šarpi, šinji vu upozorulit să ănšjirkăc să skăpăc dăm kazna šje u vinji pă voj? 8 Arătăc plodur dă ănkăjală! Nu vă apukăc să vă zăšjec una lu alt: Abraham ăj tata anostru! Ju vă zăk: Dimizov poči dăm petrilješče rădika pă kupij alu Abraham!" 9 Mar aku săkure dă sudu alu Dimizov ăj pusă sus să taji dăm korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu aduši bun plod u fi tijet ăndărăt šă vărlijt ăm fok. 10 Gărmadă lu ăntribat pă jăl: "Šje să făšjenj atunšje?" 11 Ivan u zăs: "Dakă avec dovă kămasă atunšje ămpărcăcăvă ku ala kari nari njiš una. Dakă avec mănkaru isto aša trăbă să vă ămpărcăc." 12 Akulo asre isto šă carinici kari ur vinjit să să bučežă šă jej lor ăntribat: "Učitelju, šje să făšjenj?" 13 Ivan u ăntors vorba:

"Nu maj akuljižec majmult dā kitā šje avec pravo sǎ locǎi!" 14 Šǎ kǎtǎnjilje isto lor ǎntribat: "A noj? Šje trǎbǎ noj sǎ fǎšjenj?" Alor lju zǎs: "Nu loc ku sǎla dǎ njime banj, njiš nu svedočulec krivo protiv dǎ šjinjiva šǎ fijec zadovoljni ku plata avostrǎ!" 15 Lume asre aku pljinj dǎ aščiaptalur, šǎ sǎ ǎntriba ǎm sufličiilje alor, nar puće Ivan sǎ fijǎ Mesija. 16 Ivan lju ǎntors vorba alu toc: "Ju vǎ bučez ku apǎ, ali unu kari u vinji kari ǎj maj bǎlour da minji šǎ lu kari nu mes vreden sǎ ǎj ljeg žnirancurlje aluj. Jǎl u bučuza ku Duhu Svǎnt šǎ ku fok. 17 Jǎl cǎnji furka ǎm mǎna aluj, šǎ jǎl u čistili teleku temeljito. Jǎl u akulježi fǎjna ǎm skladišta aluj, ali jǎl u arđi jarba uskatǎ ǎm fok šje nu sǎ aščinžji." 18 Šǎ ǎm mulci poticajur svite alu lume šǎ alu carǎ dǎ Hir fǎlos. 19 Ivan lu fǎkut dǎ njimik pǎ car Herod dǎ rǎnd kǎ jǎl su lot una ku Herodijada bǎšǎcǎ alu fračisuš isto aša šǎ dǎ alci stvarur relij šje u fǎkut Herod. 20 La kutotu stvarurlje relij šje u fǎkut jǎl u pus maj una: jǎl u ǎnkujet pǎ Ivan šje bučazǎ ǎm čemicǎ. 21 Kǎnd asre totǎ lume bučuzac dǎ la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kǎnd Isus su arugat su dǎsvǎkut noru, 22 šǎ Duhu Svǎnt u vinjit žos pǎ jǎl am formǎ dǎ purombu šǎ graj dǎm nor u svǎtit: "Tu ješč Fišjoru amnjov plǎkut! Tu ješč fulušuja amel!" 23 Aku Isus are hundiva trideset aj dǎ bǎtǎrn kǎnd su apukat javno sǎ propovjedǎlaskǎ. Isus are cǎnut dǎ fišjoru alu Josip. Josip are fišjor alu Eli, 24 Eli are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, Levi are fišjoru alu Malki, Malki are fišjoru alu Janaj, Janaj are fišjor alu Josip, 25 Josip are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Amos, Amos are fišjoru alu Naum, Naum are fišjoru alu Hesli, Hesli are fišjoru alu Nagaj, 26 Nagaj are fišjoru alu Mahat, Mahat are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Šimij, Šimij are fišjoru alu Joseh, Joseh are fišjoru alu Joda, 27 Joda are fišjoru alu Johanan, Johanan are fišjoru alu Resa, Resa are fišjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fišjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fišjoru alu Neri, 28 Neri are fišjor alu Malki, Malki are fišjoru alu Adi, Adi are fišjoru alu Kosam, Kosam are fišjoru alu Elmadam, Elmadam are fišjoru alu Er, 29 Er are fišjoru alu Jošua, Jošua are fišjoru alu Eliezer, Eliezer are fišjoru alu Jorim, Jorim are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, 30 Levi are fišjoru alu Šimun, Šimun are fišjoru alu Juda, Juda are fišjoru alu Josip, Josip are fišjoru alu Jonam, Jonam are fišjoru alu Elijakim, 31 Elijakim are fišjoru alu Meleja, Meleja are fišjoru alu Mena, Mena are fišjoru alu Matata, Matata are fišjoru alu Natan, Natan are fišjoru alu David, 32 David are fišjoru alu Jišaj, Jišaj are fišjoru alu Obed, Obed are fišjoru alu Boaz, Boaz are fišjoru

alu Sala, Sala are fišjoru alu Nahšon, 33 Nahšon are fišjoru alu Aminadab, Aminadab are fišjoru alu Admin, Admin are fišjoru alu Arni, Arni are fišjoru alu Hesron, Hesron are fišjoru alu Peres, Peres are fišjoru alu Juda, 34 Juda are fišjoru alu Jakov, Jakov are fišjoru alu Izak, Izak are fišjoru alu Abraham, Abraham are fišjoru alu Terah, Terah are fišjoru alu Nahor, 35 Nahor are fišjoru alu Serug, Serug are fišjor alu Reu, Reu are fišjor alu Peleg, Peleg are fišjor alu Eber, Eber are fišjor alu Sala, 36 Sala are fišjoru alu Kenan, Kenan are fišjor alu Arpakšad, Arpakšad are fišjor alu Šem, Šem are fišjor alu Noa, Noa are fišjor alu Lamek, 37 Lamek are fišjoru alu Metušalah, Metušalah are fišjoru alu Henok, Henok are fišjoru alu Jered, Jered are fišjoru alu Mahalalel, Mahalalel are fišjoru alu Kenan, 38 Kenan are fišjoru alu Enoš, Enoš are fišjoru alu Šet, Šet are fišjoru alu Adam, a pǎ Adam Dimizov u stvorulit.

4 Isus, pljin dǎ Duh Svǎnt su ǎntors dǎm rijeka Jordan, šǎ ǎl duše Duhu pǎm pustinjur 2 četrdeset zǎlji, hundi u fost ǎnšjirkat dǎ la draku. ǎm zǎljiljelje nu u mǎnkat njimika, šǎ kǎnd u vinjit do kraja jǎl are flǎmǎnd. 3 Draku ju zǎs atunše: "Dakǎ ješč tu Fišjoru alu Dimizov zapovijedalešci alu petrilješce sǎ šǎ fakǎ pitǎ." 4 Isus ju ǎntors vorba: "Skris ǎj ǎm svǎntǎ kenvija: 'Lume nu kustǎ numa dǎm pitǎ.'" 5 Draku lu dus pǎ jǎl pǎ planinǎ naltǎ, šǎ ǎm unu moment draku ju arǎtat aluj kutotu kraljevstvo dǎ svet. 6 Šǎ draku ju zǎs aluj: "Ju cuj da kutotu pučeresta šǎ mǎndremesta kari ǎj datǎ mijǎ, šǎ ju pot da alu šinji gǎndesk. 7 Kǎnd čaj klanjali la minji, ju caš da kutotu cijǎ." 8 Isus ju ǎntors vorba: "Skris ǎj ǎm svǎntǎ kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjalešci šǎ pǎ jǎl služulešci!'" 9 Dǎ pǎ aje draku lu dus ǎm varuš Jeruzalem šǎ lu pusǎlǎ pǎ maj nalt lok dǎ Hram. Atunše ju zǎs aluj: "Dakǎ ješč tu Fišjoru alu Dimizov, seri žos! 10 Kǎ ǎj skris ǎm svǎntǎ kenvija: 'Jǎl u zapovjedali alu ǎndelji aluj sǎ čǐ pǎzaskǎ,' 11 šǎ 'ču dušji pǎ mǎnǎ sǎ nu čǐ luvešč ku pišjorilje ǎm petrǎ.'" 12 Isus ǎntoršji vorba: "U zǎs ǎj ǎm svǎntǎ kenvija: 'Nu ǎnšjirka pǎ Domnu Dimizovu atov!'" 13 Atunše kǎnd u trikut draku ku toči ǎnšjirkalurlje, lu lǎsat pǎ jǎl pǎ una vreme. 14 Isus meržji ǎm napoj ǎm lok dǎ Galileja ǎm pučere lu Duh, šǎ vorbi dǎ jǎl sor apukat sǎ kružulaskǎ pǎščitot ǎm aje regijǎ. 15 Jǎl ǎnvǎca ǎm sinagogurlje alor šǎ toc ǎl slavale. 16 Jǎl u vinjit ǎm varuš dǎ Nazaret, hundi jǎl u kriskut šǎ pǎ običaju aluj, jǎl u mers sǎmbǎta ǎm sinagogǎ. Šǎ su skulat sǎ čitalaskǎ. 17 U datǎ la jǎl svitak dǎ la proroku Izaija, a jǎl u dǎsvkut svitku šǎ u aflat lok hundi skrijǎ:

18 "Duhu alu Domnuluj aj pă minji dasupra. Dăm ala ränd jăl mu izabralit pă minji să vă propovjedalaskă Hir fălôs la sărași. Jăl mu mănăt pă minji să spuj alu hej šje ăș ljiagc kă poči să fiěj dăsvăkuc șă lu orb kă poči să vadă șă să de slobodă alu hej tlačalic, 19 șă să proglasalesk anu plijn dă milă alu Domnuluj." 20 Isus u ăncis svitku șă u dat ăm napoj la pomočniku șă u șăzut. Șă toc ku oči ăm sinagoga u mucăt pă jăl. 21 Su apukat șă ănveci: "Astăs asta svântă karči, kari ac auzăt ku urečilje avoștri, su ispunulităsă." 22 Jej toc să ămira la toči vorbilje dă milă šje kăde dă pă gura aluj. Șă jej su ăntribat: "Nuj jăl fișjoru alu Josip?" 23 Jăl lju zăs: "Ăj una izrekă kari sigurno ac pripunji pă minji. A șă meržji: 'Doktoru, ăntrămăci pă činji sângur!' Kutotu aj făkut, kum anj auzăt, ăm varuș dă Kafarnaum, fă șă aișje, ăm kraju atov!" 24 Șă jăl u zăs: "Anume, ju vă zăk niti unu prorok nu u fost ăm benji apukat ăm kraju aluj. 25 Anume, ju vă zăk, kând ăm doba alu proroku Ilija ăm Izrael, noru are ăncis a ploje nu kăde tri aj șă šinșj lunj șă are mari fomi păm totă pământu șă asre mulči vădojur ăm Izrael. 26 Tot Ilija nu u fost mănăt la njișj unu dăm jej osim la vădoja ăm Sarfata dapropi dă varușu Sidon. 27 Isto aša ăm vreme dă prorok Elizeja asre mulc gubavcur ăm pământu dă Izrael. Șă njișj unu dăm jej nor fost čistilic osim Naamana Sirijaca." 28 Kând ur auzăt, toc ăm sinagogă asre tari mirgiș, 29 jej sur skulat sus șă lur mănatulă afară dăm varuș. Jej lur dus pă jăl pă maj nalt đal pă kari are varușu făkut, ăm namjeră să ăl ămpingă žos să ăl amori. 30 Ali jăl u fužjit ăntri jej șă u mers pă kalje aluj. 31 Jăl u mers žos ăm Kafarnaum ăm varuș dă Galileja. Șă akulo sămbăta ănvăca. 32 Lume asre ămirac la ănvăcală aluj daje kă vorba aluj asre plijnji dă pučeri. 33 Unu dăm ominjije ăm sinagogă ave rov duh ăm jăl, aje are drak. Șă jăl u mužjit ku graju glasnik: 34 "A! Tu Isus dăm Nazaret, šje găndešci dă la noj? Aj vinjit să nji uniștilec? Ju šćuv benji šjinji ješč tu, tu Svântu alu Dimizov!" 35 Isus lu lot pă frikă șă ju zăs: "Fi putuljit! Hajde afar dăm omusta odma!" Drakula lu vărłjit pă omula žos ăm nenče alu toc șă u jăšăt afară, șă njimik nu ju făkut. 36 Eje kari ur văzut asre tari ămirac șă zăšje una lu alt: "Šjefăldă vorba ăj asta? Ku autoritet șă ku pučeri șă relji duhovur jašă afară pă vorba aluj!" 37 Hiru dă jăl u mers ăm tot kotu dă regijă ăntragă. 38 Kând u fužjit dăm sinagogă jăl u mers la Šimun akasă. Akulo asre sokra alu Šimun ăm pat bičagă ku fok mari ăm je. Șă jej lor ăntribat pă jăl să ăj ažuči. 39 Isus u mers la je u lot pă frikă pă foku șă foku u lăsatu. Je odma su skulatăsă șă su apukat să lji poslužulaskă. 40 Mar kând să slăbuze sorilje

žos toc kari ave njam șă urtaș dăm mulči bičișugur llor adus la jăl. Șă jăl lju ăntrimat aša dă jăl punje mănjlje aluj pă jej unu pă kici unu. 41 Mulc dăm jej ave drașj ăm jej șă kum jăše afară, drașjije dăm jej muže: "Tu ješč Fișjoru alu Dimizov!" Ali jăl lju răs pită șă nu lji dăde să svitaskă kă jej šćije ka jăl ăj Krist. 42 Mar kum vinje zuva jăl u fužjit dăm kasă pă lok pustulot. Gărmadă dă lumi ăl kuta, șă kând lor aflată gănde să ăl căjă să nu fugă dă la jej. 43 Ali Isus lju zăs: "Ju trăbă să mă duk ăm alčilje varușur să spuj Hir fălôs dă kraljevstva alu Dimizov. Dăm asta ränd am fost mănăt pă pământ." 44 Șă aša u mers să propovjedalaskă păm sinagogur ăm Judeja.

5 Ăm una ză Isus stăče lăngă Genezaretsko jezero, kând gărmadă să astrănžje la jăl să audă vorba alu Dimizov. 2 Jăl u văzut doj čamcur kum asre pă mal răzāmac, kari u lăsat ribari kând ăș čistile mrežurlje. 3 Jăl u tunat ăm čamac kari are alu Šimun, șă lu ăntribat să ăl ămpingă maj ăm sus dă la mal. Atunșje jăl u șăzut žos șă su apukat să ănveci pă gărmadă dă lumi. 4 Kând u fost gata ku ănvăcala, jăl u zăs alu Šimun. "Ămpinži ăm maj adănkă apă șă slăbuzăc mrežurlje ăm apă." 5 Šimun ju ăntors vorba aluj: "Domnu luj, anj lukrat totă nopče șă njimik nanj apukat: ali pă vorba ata ju uj slăbuză mreža ăm napoj ăm apasta." 6 Kând u făkut aša jej u apukat mari boglă dă pešč, atit dă mreža kit nu puknje. 7 Jej ur mužjit la urtașji alor dă pă alčilje čamcur să lji ažuči; jej ur vinjit, șă umpljet dovă karur dă pešč dă maj šjeva să ăntupe. 8 Kând u văzut Šimun Petar aje jăl u kăzut la pișjorilje alu Isus șă u zăs: "Maknaleščici dă la minji, Domnu, kă ju mes grešnă om!" 9 Frikă delj svântă u kăzut pă jej șă pă ominj šje ur vinjit să lji ažuči, kând ur văzut kic pešč ur apukat. 10 Isto aša asre ămirac Ivan șă Jakov, jej asre Zebedejevi fișjori șă urtașji alu Šimun. Ali Isus u zăs alu Šimun: "Nuc fiěj frikă. Dă aku, maj menkulo tu vi apuka pă ominj!" 11 Aša jej ur adus karurlje dă apă pă mal, ur lăsat kutotu șă lor sljedilil pă jăl. 12 Isus are ăm unu dăm varușurłjfelje. Om plijn dă gubă lu văzutulă pă jăl șă su arukănt pă đinučiș ăm nenče aluj șă să aruga la jăl: "O Domnu, dakă numa tu vuješc, tu mă poc ăntrima." 13 Isus u măcăt măna aluj șă lu taknulit, șă u zăs: "Ju găndesk. Fi čistilil!" Șă dănturdata guba lu lăsat. 14 Atunșje lu purunșjitulă să nu spuėj alu njime, čar asta să fakă: Eliš să mergă la popă șă să să areci, dă pă aje, dă dokaz dă vražă, vi trăbuij să adușj žrtvă dă čistilală ka kum Mojsije u zapovijedălit. 15 Svat dă jăl su širilil maj pă dăparci, aša dă gărmadă dă lumi ur vinjit să puėj ureči la jăl, șă să fiěj ozdravalic. 16

A jăl sã tãrãje pã lok pustulot șã sã posvetilaskã la aruguminci. 17 Âm una zã, Isus ânãvãca, ave âm nençi pã mulc farizej șã učitelj dã zakonu alu Mojsije kari ur vinjit dãm toçi kumpãnjilje dã Galileja șã Judeja șã dãm Jeruzalem. Puçere alu Domnuluj are ku Isus sã ozdravalaskã pã biçež. 18 Atunșje șjeva ka ominji ur vinjit șã adușje pã om kari nu puçe sã umblji. Șã jej gãnde sã âl adukã la Isus. 19 Ali nu are lok pã hundi sã âl adukã âm nontru dã gužva mari. Așa jej sur urkatãșã pã krov șã lor slãbuzãt âm nontru pãm krov ku pat dã tot la dã dã nençe alu Isus. 20 Kãnd u vãzut ânkrĩdala alor, jãl u zãs aluj: "Omulji, grehurlje atelji âș jirtãci." 21 Pã eșçe vorbi farizeji șã učitelji dã zakonu alu Mojsije sã gãnde: "Șjinji âj omusta șje sviteșci așã protiv dã Dimizov? Șjinji osim dã Dimizov poçi sã jerçi grehurlje?" 22 Isus șcije șje sã gãndeșci, șã jãl lju zãs: "Adãșje vã ântribãc eșçe stvarur âm suflijicilje avoștri? 23 Șje âj maj ușuri dã zãs: 'Grehurlje cis jirtãci', ili sã zãșj: 'Skolãci șã umblã?' 24 Ali numa sã șcijec kã Fișjoru alu Omu ari autoritet aișje pã pãmãnt sã jerçi grehurlje. Dakã zãk alu fișjoru kari nu poçi sã umblji: 'Skolãci, jec patu șã duçi akasã!'" 25 Șã odma su skulatãșã șu lot patu pã șje are pã koșci, șã u fužijt akasã, șã pã kalji slavale pã Dimizov. 26 Șã toc akulo asre âmirac, șã jej slavale pã Dimizov. Șã ku âmiralã svite: "Astãș anj vãzut șjeva tari mari!" 27 Dã pã aje Isus u jĩșãt afarã șã lu vãzutulã pã carinik șje sã čima Levi, jãl șãde âm carinarnicã. Isus u zãs: "Sljedileșci mã pã miniji!" 28 Șã jãl su skulat u lãsat kutotu, șã lu sljedilit. 29 Atunșje Levi âm kasa aluj u fãkut mari slavãlãlã pãntu jãl; ku jej șãde mulc carinici șã alci la masã. 30 Farizeji șã učitelji dã zakonu alu Mojsije, sur apukat sã gumunjaskã kapu su apukatã sã svitaskã alu učenikurlje alor: "Adișje mãnkcã șã bijec ku carinici șã ku greșnici?" 31 Isus u ântors vorba: "Eje kari âș sãnãtoș nu trãbã pã doktor, numa aluje kari âș biçež. 32 Ju nam vinjit sã čem șã sã ântork pã pravedni, nego pã greșnã." 33 Jej atunșje jarã u zãs: "Učenci alu Ivan șã alu farizejilor postuleșci mulci rãndur șã sã arogã, ali učenici atej mãnãnkã șã be. Adãșje âj așã asta?" 34 Isus u ântors vorba: "Puçec sã punjec pã goșc dã nuntã sã postulaskã kãnd âj mladoženja ku jej? 35 Ali u vinji zã kãnd mladoženja u fi lot ândãrãt dã la jej, șã kãnd u vinji vreme jej ur postuli." 36 Jãl lju spus dã una usporedbã: "Njime no rupi um dãrab dã la novã colã șã su kãrpaskã pã bãtãrnã, kãnd ar fașji aje, pã haj novã colã ar ave gaurã, a alu haj bãtãrnã nar pasali dãrãbu dã la novã col. 37 Njime nu varșã nov vinu âm bãtãrnã șã mari čuturica; nov vinu ar puknji âm čuturica șã sar vãrsa vinu, a čuturica

ar propadnuli. 38 Nov vinu trãbã sã fiã vãrsat âm novã čuturica. 39 Șã njime dã pã șje u be vin bãtãrn nu gãndeșci sã be nov, kã zãșji: 'Bãtãrn âj dãstul dã bun.'"

6 Un datã pã zuva dã sãmbãta Isus trãșje pãm șjeva ka poljã dã pșenicã. Učenci aluj ur skos pșenicã șu u ribile ku mãnjiilje șã mãnka. 2 Ali orikic dã farizej ljur zãs alor: "Adãșje fãșjec șjeva șje nu âj ku zakonu âm tokmã pã zuva dã sãmbãta?" 3 Isus ju ântors vorba: "Nac čitalit âm Svãntã kenvija, șje u fãkut David kãnd are jãl șã učenici aluj flãmãnș? 4 Kum ur tunat âm kasa alu Dimizov, David șã u lot pita kari are pusã ândãrãt dã žrtvã, kari čar poçi popa sã mãnãșji, șã su umpãrcãt dãm pite ku urtașji?" 5 Atunșje jãl lju zãs alor: "Fișjoru Omuluj âj Domnu dã sãmbãta." 6 Pã alta zuva dã sãmbãta jãl u mers âm sinagogã șã su apukat sã ânveci. Akulo are om alu kari are mãna njimurogã. 7 Șã učitelji dã zakonu alu Mojsije șã farizeji sã ujta pã jãl sã vadã dakã lu ântrimalã jãl pã zuva dã sãmbãta. Șã jej dabe șjeva așcipta sã fakã krivo sã potã sã svitaskã protiv dã jãl. 8 Jãl șcije șje sã gãndeșci, șã u zãs alu omuluje ku mãna njimurogã: "Skolãci șã hajd dã dã nenci." Jãl su skulat șã stãce akulo. 9 Isus atunșje u zãs alor: "Ju gãndesk sã vã ântreb, âj benji sã fașj benji pã zuva dã sãmbãta, ili relji? Sã spasalaskã kustu ili sã uniștilaskã?" 10 Atunșje su ujtat okolo pã tot omu, șã jãl u zãs alu omuluje: "Mãceșciç mãna!" Jãl u fãkut așã, șã mãnã ju fost sãnãtoșã ka hajelantã. 11 Ali jej asre tari mirgiș șã sur apukat sã svitaskã șje sã fakã alu Isus. 12 Una zã u mers pã planinã sã sã arožji, șã jãl u fost akulo totã nopce âm aruguminci la Dimizov. 13 Haje zua jãl u čimat pã dvanaest (12) učenikur la jãl pã kari lju akuljes șã lju čimat apostoli. 14 Eșçe asre: Šimun pã kari lu čimat Petar, șã fračisu Andrija, Jakov șã Ivan, Filip șã Bartolomej; 15 Matej șã Toma, Jakov fișjoru alu Alfej șã Šimun čimat Revan, 16 Juda fračisu lu Jakov șã Juda Iskariot, kari u fi izdajica. 17 Kum vinje ku jej âm napoj žjos, jãl u stat pã čistinã dã đal hundi asre grupa dã učenici aluj șã mari gãrmadã dã lumi sur akuljesãșã, jej ur vinjit dãm Judeja șã dãm varuș Jeruzalem șã dãm Tir șã Sidon varușurlje lãngã more. 18 Jej ur vinjit șã âl punje ureçi, șã sã fiã ozdravalic dãm bičișugurlje alor. Isto așã u ozdravalit pã heje kari ave relji duhovur âm jej. 19 Mulc gãnde sã puja mãna pã jãl daje kã puçeri fuže dãm jãl șã puçe pã toc sã lji iscjelilaskã. 20 Atunșje su ujtat âm oç pã učenici aluj șã u svãtit: "Ânfãlușãcãvã voj kari șčec sãrașj kã kraljevstva alu Dimizov aj avostrã. 21 Ânfãlușãcãvã voj kari șčec flãmãnž, kã

vic fi sätuj. Ānfālušācāvā voj kari plānzjec, kā voj vic rādī. 22 Ānfālušācāvā voj kari šcec māržālic, rušunac šā mānac ku relji dā rāndu alu Fišjoru Omuluj. 23 Kānd u vinji zue, ānfālušācāvā šā sārec pām sus dā fālušājā. Kā sigurno nagrada avostrā u fi mari ām nor. Haleluja! Nus are aša šā proroci tretiralicā dā la mošurlje alor! 24 Ali jao avovā, kari šcec gāzdašj, kā ac apukat utjehā! 25 Jao avovā kari šcec sātulj, kā voj vic fi flāmānz. Jao avovā kari aku rādec, kā voj vic žalali šā plānzji! 26 Jao avovā dā kari toc benji svitešči, aša isto fišjec pā mišjinjoš prorokur, mošurlje alor kari aša fišjec." 27 "A voj kari mā punjec ureči, vā zāk: 'Plāšjecāvā pā dužmanji avostrī. Fāšjec benji alor kari vā māržālešči. 28 Blagoslovulec pā eje kari vā blastāmā! Arugācāvā dā eje kari relji vā kivinješči. 29 Hāl kari či luvešči pāšči una parci dā ubraz, āmbijā šā haje parci atunšje. Šā alu hāl kari ac je šuba nuj branalec sā ac je šā kāmašā. 30 Dā alu toc, šje šjeri dā la činji. Dakā je šjinjiva šjeva šje āj atov, nu šjire sā ac de ām napoj. 31 Aša maj, fāšjec alu altora kum ac gāndi sā vā fakā avovā. 32 Dakā plāšjec numa pā eje kari vā plašji pā voj, šjefāldā hvalā vic kāpāta? Ka šā čak šā grešnici plašji pā eje kari lji plašji pā jej. 33 Šā dākā fāšjec numa benji alu eje kari fašji vovā benji, šjefāldā hvalā vic kāpāta? Čak šā grešnici fašji aje. 34 Dakā dādec kečinj alu alor dā la kari ašciptāc sā vā āntorkā ām napoj, šjefāldā hvalā vic kāpāta? Čak šā grešnici dā kečinj alu grešnici sā potā ām napoj sā kepiči kit lju dat. 35 Plāšjec pā dužmanji avostrī, ažuťacāljī šā dādec kečinj, ali nu ašciptāc sā vā āntorkā ām napoj. Atunšje voj vic kāpāta mari nagradā šā voj vic fi čimac fišjori alu Maj Mari Dimizov daje kā jāl aj bun alu nezahvalni šā alu ubraznjiš. 36 Fijec miloš kā jāl Tata dām nor āj pljin dā milā." 37 "Nu sudulec pā njime, šā njime nu vu suduli pā voj. Nu osudulec pā njime, šā njime nu vu osuduli! Jirtac šā vu fi jirtat. 38 Dādec šā vu fi dat bunā merā astrānsā, zdrānšinatā šā tari multā u fi vārsatā ām saku avostru. Kā ku ista mjerā šje voj dādec vu fi datā." 39 Jāl lju spus izrekā: "Poči unu orb sā adukā dā mānā pā altu om orb? Nar kāde jej amāndojo ām gropā? 40 Učēniku nu poči fi maj mari dā učitelju. Jāl u fi ka učitelju aluj kānd su vježbāli dāstul dā benji. 41 Adāšje vā ujtāc tot la cupljigā ām oču alu urtaku, a ām oču atov nu ves dārab dā ljemn? 42 Kum poc zāšji alu urtaku: 'Lasāmā sā skot cupljigā dām očuc', kānd nu ves dārābu mari dā ljemn ām oču atov? Licemjeru, elši skočec dārābu dā ljemn dām očuc, kapu vi puče maj benji sā skoc cupljigā dām oču alu urtaku." 43 "Tot bun ljemnu ari bun plod, šā tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun plod. 44 Tot ljemnu āj

kunuskut dā pā plod šje fašji. Aša lume nu akulježi smokvur ili strugur dām māršunj. 45 Om bun fašji bunji stvarur daje kā ari bunā sufljit, ali hej rov fašji stvarur relji daje kā sufljitu lji rov. Gura svitešči, dām šje ci sufljitu pljin." 46 "Šā dāšje mā čimāc: 'Domnu! Domnu!', a nu fāšjec šje vā zāk? 47 Ju vuj spunji kum āj om kari vinji la minji sā puji ureči la vorba ame, šā askultā: 48 Jāl āj ka omu šje u gradalit kasa šā u kapalit adānkā sā pujā temeljurlje pā petrā. U vinjit poplava šā u luvit apa ām kasa šā njiš nu su zdrānšjinat daje kā are benji gradalitā. 49 Ali ala kari auzāt šje am zapovjedalit a nu fākut aje ka omu šje u gradalit kasā pā pāmānt fār dā temelj. Atunšje u luvit apā ām kasā, su rāsāpit dām turdatā šā u fost rāstunatā dokraja šā čar gunojā u rāmas."

7 Kānd u fost gata ku svatu šje svite alu lumi, jāl u mers ām varuš dā Kafarnaum. 2 Akulo are stotnik kari ave sluga pā kari āl cjenile šā kari are aša bičag dā are pā morči. 3 Stotnik u auzāt da Isus šā u mānat pā orikic Židov kari asre glavni la jāl, šā sā sā arožji, sā vijā sā āntremi pā sluga aluj. 4 Jej ur vinjit la Isus šā sā aruga tari la jāl sā vijā. Jej u zās: "Omusta anume zaslužulešči sā fašj aje pāntru jāl 5 daje kā plašji pā narodu anostru, šā jāl āj ala kari u fākut sinagogā pāntru noj." 6 Isus u mers ku jej. Šā jāl no mers dāparci dā la kasa, kānd stotnik u mānat pā urtašji aluj sā zākā: "Domnu, nu či činji sā vij ām kasa ame kā ju nu mes vreden sā vijā tu dāsup krovu amnjov! 7 Kā njiš ju nu mā smatralāšk kā mes vreden sā vjuv la činji. Aša numa zā vorba dā pā loku hundi ješc šā sluga amnjov u fi āntrimat. 8 Kā šā ju mes kātānā kari trābā sā apukā zapovjedur dā la vođa amnjov, ka kum am kātānj dāsupā minji kari trābā sā mā askulči. Ju kānd zapovijedalskā alu unu: 'Duči!', šā jāl merži, šā alu aluje: 'Hajdi!', šā jāl vinji, šā alu sluga amnjov kānd āj zāk: 'Fā astal!', šā jāl fašji." 9 Kānd Isus u auzāt aje šje u zās, jāl su āmirat, šā su āntors la gārmadā šje āl sljedile šā jāl lju zās: "Ju vā zāk kā njiš pā unu Židov dām Izrael nam aflat ku dāstafel vjerāl!" 10 Kānd heje mānac dāla stotnik su āntors akasā, jej or aflat pā sluga sānātos. 11 Dā pā aje, Isus u mers ām varuš šje sā čamā Nain. Učēnici aluj šā gārmadā dā lumi umbla dā pā jāl. 12 Ali kum ur vinjit dā apropi la uša dā varuš, u vāzut kum dušje pā om mort sā āl āngropi. Mumāsa alu omula mort are vādoja, šā je ave čar unu fišjor. Šā la mārmanči māržje multā lumi. 13 Kānd u vāzutu Domnu, jāl ave milā, šā ju zās: "Nu plānzji." 14 Atunšje jāl u pus māna pā kārpašo, šā ominji šje āl dušje u stat. Atunšje jāl u zās: "Fišjorulji, ju ac zāk: 'Skolāči!'" 15 Šā omu mort

su skulat šă su apukat să svitaskă šă Isus lu datălă la mumăsa. 16 Mari frikă u kăzut pă jej toc šă su apukat să hvalalaskă pă Dimizov, šă zăšje: "Mari prorok u vinjit ântri no! Dimizov u vinjit să ažuči alu lume aluj." 17 Šă hiru dă asta u mers âm Judeja šă okolo. 18 Učenci alu Ivan âj spunje dă kutotu šje să dogadaŭe. Kapu Ivan u čimat pă doj učenikur aluj 19 šă lju mânat la Domnu să âl ântrebi: "Ješc tu ala kari Dimizov u zăs kă trăbă să vijă ili trăbă să aščiptăn pă altu?" 20 Kând u ažuons jej la Isus, jej u zăs kă Ivan šje bucază nju mânat să čî ântribănji: "Ješc tu ala kari Dimizov u zăs kă trăbă să vijă ili trăbă să aščiptăn pă altu?" 21 Isus baš ântrima atunšje pă multă lumi dăm bičišugur, mukur šă lji oslobodule dăm rov duh, šă alu mulc ominj orb lji dăde să vadă dăm tot suflijtu. 22 Isus lju ântors vorba: "Dušjec âm napoj la Ivan šă spunječâj šje ac văzut šă ac auzât, šje âm făkut: kă orbi âs ântrimag, šă poči vide, šlagărzăci poči umbla, gubavci să čistilešči, šă surži poči să audă, morci să skolă âm kust, šă alu sârašj propovijedalešči Hir fâlos. 23 Šă blagoslovulit âj om kari nu află njimika âm minji šje poči uvredălaskă." 24 Kând u fužjit glasnici alu Ivan ândărât, Isus su apukatăsă să spujă alu gărmaďă dă Ivan: "Šje ac mers să viďec âm pustinjă? Trskă kum să ljaĝăna pă vânt? Naravno kă nu! 25 lli šje ac mers să viďec? Atunšje ac mers să viďec kum âj âmbârkată âm šjefelj colji delj mândri? Naravno kă nu! Eje kari âs mândru âmbrărac šă kustă âm luksuz, pă eje lji pućec afla âm palaćur dă kraljur. 26 Atunšje šje ac mers să viďec? Pă prorok? Naravno kă da! Ju vă zăk, šă maj mult dă prorok! 27 Jăl âj om dă kari aj skris âj âm svântă kenvija: 'Ujtăcăvă, asta âj amnjov glasnik mânat să pripremalaskă âm nenci kalje ata.' 28 Anume vă zăk, dăm toc ominj kari su avutăsă, nu are maj mari dă kit dă Ivan. Ali majmikă âm kraljevstva alu Dimizov âj maj mari dă jăl!" 29 Toc kari u auzât ur priznalit kă šje Dimizov ânvacă âj benji, čak šă carinici. Eje âs kari Ivan lju bućuzat. 30 Ali farizeji šă učitelji dă zakonu alu Mojsije ur odbjilit planu alu Dimizov šje ave pântru jej. Jej ur odbjilit să lji bućeži Ivan. 31 Isus u zăs atunšje: "Ku šje să usporedilenj pă ešće ominj âm asta vremi? Kum samăňă jej? 32 Jej âs ka kupiji mišj šje njimik nu lji pasalešči, kari šadi pă trg, šă să čamă una pă alt: 'Kând anj kântat pântru voj, voj nac žukat, šă kând anj kântat trišč kănciši pântru voj, voj nac plăns!' 33 Aša kând u vinjit Ivan šje bucază jăl nu mănka pită njiš nu bije vin, mar voj ac zăs: 'Jăl ari drak âm jăl!' 34 Šă ju, Fišjoru alu Omu, am vinjit, šă ju mănkam šă bjem, ali voj zăšjec: 'Ujtăcăvă! Flămănd šă butor, urtaku lu carinici šă alu grešnici!' 35 Ali mudrostu alu Dimizov

su arătat kă âj anume dă la toc kari u apukat." 36 Unu dăm farizej Šimun, lor čimatulă pă jăl pă večeră, aša Isus u mers la farizejula akasă šă šu aflatusă lok la masă. 37 Dăm turdată u vinjit una tari grešňă mujeri, kari u saznalit kă jăl âj akulo šă kă mănănkă la farizej, šă je u vinjit akulo, u adus tari skumpă uloj ku miros âm skumpă ujaĝă dăm petră. 38 Je u stat dănapoju aluj, la pišjorilje aluj, šă su apukat să plăňă. Atunšje su apukat să âj spelji pišjorilje aluj ku lăkrmilje alji, šă să aščargă pišjorilje ku păru alji. Je âj săruta pišjorilje aluj, šă ku uloj mănže. 39 Kând u văzut aje farizeju Šimun kari lu čimatulă pă večeră, jăl să ângănde âm jăl sāngur: "Să fiĝă omusta anume prorok, jăl ar šči kă je âj tari grešňă mujeri." 40 Isus ju zăs: "Ju am šjeva să ac zăk cijă Šimun." Šă Šimun u zăs: "Učitelju ză." 41 Isus u vorbit: "Are om kari dăde kećinj šă jăl ave doj daturaš. Unu ji are dator petsto banj dăm arĝjint a halalănt pedeset banj dăm arĝjint. 42 Njiš unu dăm jej nu u dat a nu ave dăm šje să âj ântork, šă omula u jirtat alu amăňoj. Aku spunjec kari ar trăbuij să âl plakă maj tari?" 43 Šimun ju ântors vorba: "Kă ar trăbuij să fiĝă ala alu kari ju jirtat maj mult." Isus ju zăs: "Benji aj prosudulit." 44 Atunšje su ântors la mujere šă jăl u zăs alu Šimun: "U vejs pă mujeresta? Ju am vinjit âm kasa ata ali nu maj dat apă pântru pišjorilje amelji, a je mu lju spălat ku lăkrmilje šă lju aščers ku păru alji. 45 Nu maj sărutatăňă pă minji, ali je mu surătat pišjorilje dă kând u vinjit âm nontru, no stat să mă săruci. 46 Tu nu maj unsă kapu ku uloj ali je mu unsă kapu amnjov ku uloj ku parfem. 47 Dăm asta rānd ju âc zăk cijă: 'Mulci grehur jisă jirtaci, daje kă mu plăkut tari. Alu ala kari ari maj pucăňj dă jirtat, ala maj pucăň mu arătat plăkătură.'" 48 Atunšje u zăs alu mujere: "Grehurle atelji âs jirtaci." 49 Atunšje eje kari asre la masă ku jăl sur apukat să svitaskă una ku alt: "Šinji ar puće asta să fiĝă kari šă grehurle jartă?" 50 A jăl u zăs alu mujere: "Ānkridala ata ću spasalit. Dući âm putuljală."

8 Dă pă aje, Isus u mers păm alčilje varušur šă satur, să propovjedălaskă šă să svitaskă dă Hir fâlos dă kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) učenikur umbla dă pă jăl, 2 šă šjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobodulit dăm rov duhur šă dăm bičišugur: Marija (kari are dăm varuš Magdala, kari u mânat sedam drašj dăm je), 3 Ivana (băšăca alu upravitelj Kuza a jăl are upravitelj pântru Herod), Suzana, šă mulci alčilje cāňĝăšj. Jelji lji služule ku benilje šje ave. 4 Mari gărmaďă să akuljiže šă lume inka vinje la Isus dăm tot varušu. Isus u svătīt alor ku usporedbă 5 "Om šje samăňă u mers să seminji sāmăňca aluj.

Šă kum sāmăna orikiči dăm sāmancurljelje u kăzut pă kalji. Šă sāmănce are kălkată, păn ŝje nor vinjit petri ŝă jelji ur kriskut friŝ, ali sur uskat kă lji ibize vlagă. 6 Šă orikiči ur kăzut ăntri ŝă u kriskut ku jej una, ali lji ŝăguŝa mărŝunji. 8 Šă orikiči u kăzut pă bun pămănt, ŝă u kriskut ŝă u avut sto rândur majmult.” Kănd Isus u fost gata ku usporedba u mužjit: “Punjec ureči voj kari avec ureči să auzăc!” 9 Učenici aluj lor ăntribat pă Isus atunŝje, ŝje znače usporedbe. 10 Isus u zăs: “Avovă Dimizov u dopustulită să priŝiipec tajnurle dă kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci trăbă să să spuĵă ăm usporedbur; ka kum u zăs prorok Izaija: Ās eje kari să uĵtă ali nu veĵi, kari auĵi ali nu priŝjepi. 11 Aku usporedba značeŝci asta: Sămănce aĵ ka Vorba alu Dimizov. 12 Sămănce kari aĵ pă kalji, aŝ ka eje ominj kari auĵi Vorba, ali draku u vinji ŝă lji je vorba ănĵărăt dăm sufljiĵle alor, să nu potă ănkradă să nu să spasalaskă. 13 Aje sămănce ăntri petri aŝ la ominj kari auĵi Vorba ŝă u apukă ku făluŝăĵă ali nari korjen. Jej ănkreĵi nu dă lungat ŝă atunŝje ăm vreme dă ănŝjirkală jej kaĵi ănĵărăt. 14 Sămănce kari u kăzut ăntri mărŝunj ŝă ka ominji kari auĵi Vorba, ali kum vreme fuĵji jej să astrănĵi ku brigurlje ăm kust, ŝă dă găzdăŝije, ŝă ŝăndur ăm kust, ŝă eje nu aduŝji bun plod. 15 Ali sămănce kari kaĵi pă bună pămănt aje eje ominj kari auĵi Vorba ŝă u cănji ăm sufljitu bun, jej aŝ ustrajni ŝă u aduŝji bun plod.” 16 “Njime nu acăcă lampă să u puĵă dăsup ter ili dăsup pat. Nu, ĵăl u punji pă sviječnjak aŝa toc u vide lumină kănd vinji ăm nontru 17 atunŝje kutotu ŝje aĵ aku askuns, ŝă ŝje aĵ pă askuns făkut, kutotu u ĵăŝă afară. 18 Daje păzec kum auzăc. Kă ŝinji ari ju fi dat maj mult, ŝă ŝinji goĵe nari njimika, dă la ĵăl u fi lot ĉak ŝă aje cară ŝje samănă kă ari.” 19 Alu Isus u vinjit mumăsa ŝă fraci să ăl posjetilaskă pă Isus ali jej nu puće să viĵă apropi dă ĵăl dă rănd dă gărmadă. 20 Ŝinji va u javalit alu Isus: “Mumăta ata ŝă fraci atej stă afară ĉi aŝcaptă.” 21 Isus lju u zăs: “Mama ame ŝă fraci amej aŝ eje kari auĵi Vorba alu Dimizov, ŝă u kustă.” 22 Una ză Isus ŝă učenici aluj ur tunat ăm ĉamac ŝă să mergă pă alta parĉi dă galilejsko jezero. Isus u zăs: “Hajĵ pă haje parĉi!” Aŝa sur maknulit dă la mal. 23 Ali kum plovule jej, pă Isus lu furat somnu. Atunŝje oluja ku vântu una su slăbuzăt pă jezero ŝă jej asre ăm opasnost, daje ka karu să umplje ku apă. 24 Jej ur mers la Isus ŝă lor skulatulă ăm frikă ŝă mužje: “Domnu, Domnu, noj nji ăntupenji!” Aŝa su skulat ŝă u zapovjedalit alu vântu ŝă alu valuvurljelje să să putuljaskă. Oluja su putuljit ŝă are putuljală. 25 “Hundi vi ănkridala?”, Isus

lju ăntribat pă jej. Ali jej asre plinj dă frikă ŝă ămirală, ŝă u zăs una la alt: “Ŝinji aĵ asta ĉak ŝă vântu ŝă valuvurlje ăl punji ureĉi pă ĵăl kănd zapovijedaleŝci?” 26 Jej ur plovulit păn la malu dă Gerasa, kari aĵ pă alta parĉi dă Galileja. 27 Kum Isus u pus piŝjorilje pă pămănt, ju vinjit dădănenci om dăm varuŝ kari are mar da multă dobă ku draŝi ăm ĵăl. Ĵăl nu purta colji, ŝă nu kusta ăm kasă mar ăm gropur. 28 Kănd lu văzutulă pă Isus, ĵăl u mužjit tari ŝă u kăzut dădănenci la ĵăl ŝă dăm tot graju u mužjit: “Ŝje gănĵeŝc dă la minji, Isuse Fiŝjoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mă arog la ĉinji să nu mă muĉuleŝci!” 29 Draku ăl cănje mar multă vreme. Majnti ominji ku lancurlje ăl lĵiga ŝă ăl păze, ali ĵăl tod daje rupe lancurlje ŝă draku lu mănăt ăm pustinĵă. Isus u dat zapovjed alu rov duhu să jeŝi afară dăm ĵăl. 30 Isus lu ăntribat: “Kum ĉi ĉem?” Ĵăl u zăs: “Legija”, daje kă mulc draŝi asre ăm ĵăl. 31 Ŝă jej sur arugat la Isus să nu lji ĵe zapovjed să mergă ăm gropă făr dă dno. (Abyssos g12) 32 Akulo are mari stadă dă porŝj ŝje mănka pă parĉe dă ĵal, ŝă jej sur arugat să dozvolulaskă să tunji ăm jej, ŝă Isus lju dazvolulit. 33 Draŝi dăm omula u fuĵit ăm gărmadă porŝj, ŝă stada dă porŝj ur arlĵigată dă pă ĵal ăm jezero ŝă akulo sur ăntrupit. 34 Ominji ŝje păze stado u skăpat kănd u văzut aje, ŝă jej ur dus hir ăm varuŝ ŝă ăm sat. 35 Să lume ur vinjit să vadă ŝje u fost aje. Kănd ur vinjit la Isus, jej ur aflat pă omu ŝje are ku draŝi ăm ĵăl are ămbrăkăt, ŝă ŝăĵe la piŝjorilje alu Isus ku fire sântosă. Ŝă kănd u văzut aje kutotu jej sur ănfrikuŝat. 36 Hej kari ur văzut ur spus kum Isus u osloboduleŝci pă omu ku draŝi. 37 Ali tota lume dăm lok ăm Gerasa ur zăs alu Isus să fugă dăm akulo kă asre tari ănfrikuŝac. Isus u tunat ăm kar ŝă gănĵe să fugă ăm napoj. 38 Omu dăm kari Isus u mănăt afară dăm draŝi să aruga la Isus: “Pot să fug ku ĉinji?”, ali Isus lu mănăt ŝă ju zăs: 39 “Duĉi ăm napoj akasă, ŝă spunji alu toc kutotu ŝje Dimizov u făkut dă ĉinji.” Aŝa u mers akasă ŝă u ŝirilit ăm varuŝ kutotu ŝje Isus u făkut păntru ĵăl. 40 Gărmadă are akulo să ăl pozdravalaskă pă Isus kănd su ăntorsusă pă alta parĉi dă jezero, jej toc tari ăl aŝĉipta pă ĵăl. 41 Atunŝje su pojavalit om kari să ĉima Jair voĵa dă sinagogă. Ĵăl u vinjit la Isus ŝă u kăzut ŝos la piŝjorilje aluj ŝă să aruga la ĵăl să viĵă la ĵăl akasă daje kă 42 jedina fata aluj dă dvanaest aj (12) dă bătărănă are pă morĉi. Isus u mers dă pă Jair kănd mulc să ămpinĵje să fiĵă dapropi dă ĵăl. 43 Ăm gărmade are muĵeri kari kărvarale dvanaest (12) aj ŝă je u ĉilit kutotu ŝje ave pă doktor ali no aflat pă njime kari ar puće să u ozdravalaskă. 44 Je u vinjit pă dănapoj ŝă u apukat pus dă cola alu Isus, ŝă sănĵilje u stat

să kuri. **45** "Șinji u pus măna pă minji?", u ăntribat Ius. Toc zășje kă nu ur pus. Atunșje Petar u zăs: "Domnu, tu vejs kum să ămpinži toc ominji la činji!" **46** Ius u zăs: "Șinjiva u pus namjerno măna pă minji kă am sâmcăt pučere kum jașă afară dăm minji." **47** Kănd u vâzut mujere kă majmult nu poči cănje ăm je, je u vinjit ăm nenci trâmurânt dă frikă, u kăzut ăm njence alu Ius șă u spus la toc adășje u pus măna pă jăl, șă kum u fost ozdravalită dăm turdată. **48** Ius u zăs: "Fato, ănkridala ata ău ozdravalit. Duči ăm putuljală!" **49** Kănd Ius svite ku mujere, glasniku dăm kasa alu vladaru dă sinagogă u vinjit șă u zăs: "Fata ata ăj mortă. Nu ăl gnjavali pă učitelj!" **50** Kănd u auzăt Ius aje, jăl u zăs alu Jair: "Nuc fiji frikă! Numa ănkređi mijă șă je u kusta!" **51** Kănd ur vinjit jej la kasa, Ius nu lăsă să mergă ăm nontru ku jăl osim Petar, Ivan, Jakov șă mumăsa șă tatusu alu fate haje. **52** Șă toc ăm kasa plănžje șă u žalale, așă jăl u zăs: "Nu plănžjec. Je nuj mortă, numa să kulkat!" **53** Jej ăl răde pă Ius, kă jej asre sigurni kă je ăj mortă. **54** Ius atunșje u apukatu dă măna șă dăm tot graju u mužjit: "Skolăči kupilu amnjovi!" **55** Șă duhu alji su ăntorsăsă șă je su skulat dăm turdată. Ius u dat zapovjed atunșje șă ăj de șjeva să mănășji. **56** Roditelji alji asre ămirac a Ius lju purunșjit pă roditelji să nu spujă alu njime șje u fost.

9 Ius u čimat pă dvanaest apostolur la jăl șă jăl lju dat pučeri șă autoritet pă toc drașj, șă pučeri să ăntre mi bičișugur. **2** Atunșje Ius lju mănāt afară șă să proglasalaskă kraljevstva alu Dimizov șă să ozdravalaskă pă bičež. **3** Ius lju zăs alor: "Nu loc njimika ku voj pă kalje avostră, njiș botă, njiș taškă, njiș mănkar, njiș banj. Njime să nu je maj una kămașă ku jăl. **4** Ăm kari gođe kasa măržjec, fijeć akulo păn șje nu fužjec dăm varuș. **5** Hundi gođe nu vă punji ureči, fužjec dăm ala varuș șă ăm znak dă upozorenje kă ăl laș la sudbina aluj, skutărăcăvă prașina dă pă pișjori." **6** Așă jej sur lot afară să mergă dăm sat ăm sat să propovjedalaskă Hir fâlos șă ozdravalaskă pă bičež pă hundi gođ meržji. **7** Vladar Herod u auzăt dă kutotu șje Ius u făkut, șă are zăbunjit kă orikic zășje kă Ivan Krstitelj u uskrnulit dăm morc. **8** Șă orikic zășje kă prorok Ilija su arătāt pă pământ kănd alci gănđe kă unu prorok dă kănva u vinjit ăm kust. **9** Ali Herod u zăs: "Ju am tijet kapu alu Ivan, ali šinji ăj omusta dă kari aud dăstafele vorbi?" Jăl da be ščipta să vadă pă Ius. **10** Kănd sor ăntors apostoli ur spus alu Ius kutotu șje ur făkut. Atunșje Ius lju dus pă lok pustulot apropi dă varuș Betsaida. **11** Lume ur saznalit șă ur sljedilit pă Ius. Așă lju apukat la jăl șă

lju spus dă kraljevstva alu Dimizov șă u ozdravalit pă eje kari asre bičež. **12** Mar kitră dă sara Dvanaest apostolur ur vinjit la Ius șă ur zăs: "Mănă pă lumi ăndărăt, așă să mergă să ăș aflji lok dă kulkat șă dă mănkat kă noj šcenj ăm pustinjă ajișje." **13** Ius lju zăs: "Voj dăđecălji șjeva dă mănkat." Jej ur ăntors vorba: "Noj avenj čar pet darabur dă pită șă doj pešč. Noj sângur să mărženj șă să kumpărăn mănkar dă totă lumesta?" **14** Jej ur umărāt hundi va pet hiljada dă bārbec, Ius u zăs alu učenici aluj: "Punjecălji să šadă ăm grupur po pedeset lumi șă šadă una." **15** Șă apostoli ur făkut kum lju zăs, lju pus pă toc să šadă žjos. **16** Atunșje Ius u lot pet dărabur dă pită șă doj dărabur dă pešč șă su ujtāt sus ăm nor, Ius u blagoslovulit șă u ruptă ăm dărăbelji, atunșje u dat alu učenici aluj să pujă dăđănenci alu lumi. **17** Șă jej toc ur mănkat șă asre sătulj. Șă jej ur akuljes dvanaest košarur dă dărăbelji șje ur rāmas. **18** Undată kănd su ăntors Ius pum parci să să aroži, učenici asre ku jăl șă Ius u ăntribat: "Șje zășji lume šinji mes ju?" **19** Jej ur ăntors vorba: "Ivan šje Bučază, makar orikic zășji Ilija prorok a hejelanc kă ješč prorok dă kănva kari u uskrnulit dăm morc." **20** Ius u ăntribat: "A voj? Șje zășjec voj, šinji mes ju?" Petar u ăntors vorba: "Tu ješč Krist kari ăj mănāt dă la Dimizov!" **21** Ius u dat atunșje zapovjed mari, șje lji branale să spujă asta alu šinjiva kă jăl ăj Mesija. **22** Atunșje Ius u zăs: "Ju, Fișjoru alu Omuluj trăbă să păc mulči patnjur. Bătărni kari ăș glavni ăntri židovur, mari popur șă učitelju dă zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amură, a ju treči zuă uj uskrnuli." **23** Atunșje Ius u zăs alu toc: "Dakă šinjiva gănđešči să mă sljedălaskă pă minji, elși trăbă să odbijalaskă să kušči dă pă žăndurlje aluj, jăl sângur să ăș je krușje aluj totă zua șă să mă sljedălaskă pă minji. **24** Šinji gođ gănđešči să ăș spasalaskă kustuș ala lu perđi do kraja, șă šinji gođe šu perđi kustuș păntru minji ala su spalisă vječno. **25** Șje ari benji om dăm aje dakă kapătă celi svet, a jăl ăj uniștilit ili părdut? **26** Dakă ăj alu šinjiva rușunji dă minji ili dă vorbilje amelji, șă ju Fișjoru alu Omuluj ju fi rușănji dă ala om, kănd uj vinji ăm slava aluj, ăm slava alu tatusu șă ăm slava alu svānc andeji. **27** Anume ju zăk, ăș orikic kari stă ajișje kari nor muri majnti dă șje nor vide kraljevstva alu Dimizov." **28** Hundi va osam zălji dă pă eșće svatur Ius u lot pă Petar, Ivan șă pă Jakov ku jăl, șă u mers sus pă đal să să aroži. **29** Atunșje kum să aruga, ubrazu aluj u ščimbat tari, șă coljilje aluj sur ščimbat am alb dă svitlăze. **30** Doj ominj su pojavalet, svite ku Ius. Eje asre Mojsije șă prorok Ilija. **31** Jej su arătāt ăm slavă șă jej svite dă morči aluj șje u fi ăm Jeruzalem.

32 Pă Petar șă pă urtașji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat șă lor vâzut pă Isus ăm slava aluj ku doj ominj șje stăce ku Isus. 33 Kănd jej fuțje, Petar u zăs alu Isus: "Domnu, anovă nji benji ajișe! Lasă fășjenj tri koljibur: unu pântru činji, șă unu pântru Mojsije șă unu pântru prorok Ilija." Jăl nu șćije șje sviteșci, sāmăna kă buluneșci. 34 Șă kănd Petar svite, oblak u vinjit dasupra pă Petar șă pă urtașji aluj șă jej su ănfrikușat. 35 Atunșje su ăuzăt graj dăm oblak: "Asta ăj Fișjoru amnjov, ju lam izabralit! Punjec ureci la jăl!" 36 Kănd graju su auzăt, Isus are sângur. Učenici ur tăkut șă nor spus alu njime șje ur vâzut. 37 Hajelantă ză Isus șă učenici aluj ur vinjit țjos dă pă đal șă ăl așćipta gărmađă dă lumi. 38 Ăm gărmađe are om kari muțje: "Učitelju, ju mă arog, ujtăci pă fișjorum daje kă jăl ăj jedini kupilu amnjov! 39 Ujtăci, duh ăl napadalesci șă jăl dăm turdată căpă, ăl skutără ăm gărčur șă fașji spumi la gură șă dabe fuțji dă la jăl, ku mukă ăm ăl baći. 40 Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakă ar puće jej șă măjă pă draku afară ali jej nu puće." 41 Isus u ăntors vorba: "O voj nevjernă șă ubraznikă generacijă! Kită dobă trăbă să fjuv ku voj? Kită dobă trăbă să vă trpălesk? Adăl pă fișjoruc ajișe!" 42 Kănd kupilula u vinjit la Isus, draku lu vărlijit țjos șă ăl skutura am gărčur. Isus lu muțjit pă duhu rov șă pă kupilu lu ozdravalit, șă ăm napoj lu dat la tatusu. 43 Jej asre toc ămirac la autoritetu aluj șă kit ăj dă mari Dimizov. Atunșje kănd inka toc să ămira șje u făkut, Isus u svătut ku učenici aluj: 44 "Zapamtalecă vorbiljeșce, ăș ăngăndecăvă dă jelji." Isus u zăs: "Ju, Fișjoru alu Omuluj uj fi dat ăm mănjlje alu omuluj." 45 Jej nor prișjiput șje u găndit jăl ku aje să zăkă. Značenje are askunsă dă la jej, a alor lji are frikă șă ăl ăntrebi pă jăl dă aje. 46 Učenici su apukat să raspravljalaskă šinji dăm jej ar puće să fiğă maj mari. 47 Isus lji șćije găndu ăm sufljičilje alor atunșje Isus u lot pă kupil mik șă lu pus lăngă jăl 48 atunșje lju zăs: "Šinji gođe apukă pă kupilusta mik ăm numilje amnjov apukă pă minji. Șă šinji gođe apukă pă minji, apukă isto șă pă ala kari mu mănăt. Daje kă maj mik ăntri voj ăj maj mari." 49 Ivan u zăs: "Domnu noj anj vâzut pă unu om kari ăm numilje atov mănă drașj afară dăm ominj șă noj anj zăs să nu fakă aje, daje kă jăl nu ăj unu dăm noj." 50 Isus u zăs aluj: "Nu ăj branalec, kă šinji gođe nuj protiv dă voj, ăj dă voj." 51 Vreme are apropi kănd Isus trăbuje să fiğă dus napoj ăm nor, atunșje tari su odlučilut să mergă ăm Jeruzalem. 52 Isus u mănăt glasnișj ăm nenci la jăl a jej ur vinjit ăm unu sat ăm Samarija să pripremalaskă lok pântru jăl. 53 Ali lume akulo nu lu apukat ăm benji, daje kă are pă kalje dă Jeruzalem. 54 Kănd ur vâzut

učenici Jakov șă Ivan ur ăntribat: "Domnu, găndeșc șă čimănj fok dăm nor să lji uniștălaskă?" 55 Isus su ăntors la jej șă lju făkut dă njimika pă Jakov șă pă Ivan. 56 Șă jej ur mers ăm altu sat. 57 Kum mărțje Isus șă učenici pă kalji, șjeva ka omu u zăs alu Isus: "Ju uj merțji ku činji hundi gođ vi merțji șă tu!" 58 Isus u zăs: "Lisicurlje ari skloniște șă vrăbujilje ari gnejzedurlje alor, ali Ju Fișjoru alu Omuluj nam lok hundi să ăm puğă kapu." 59 Isus alu altuje u zăs: "Sljedileșci mă!" Omu u zăs: "Domnje, lasămă elși să mă dukă să ăngrop pă tata amnjov." 60 Isus u zăs aluj: "Lasă pă morc să ăș ăngropi pă morc, ali tu dući șă propovjedaleșci kraljevstva alu Dimizov!" 61 Akulo are inka unu om kari zășje: "Ju čuj sljedili pă činji, Domnu ali elși lasămă să mă pozdravalesk ku toc akasă." 62 Șă Isus ju ăntors vorba: "Njime kari punji mănă pă plug șă să ujtă ăm napoj dă pă jăl, nuj bun dă kraljevstva alu Dimizov."

10 Dă pă eșce stvarur Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur șă lju mănăt ăm nenci, doj pă doj la tot varușu șă lok la kari jăl isto așćipta să mergă. 2 Isus u zăs alor: "Žetva ăj mari ali pucănj ăș lukroj, dăm ala rănd arogăci la stăpănu dă žetva să măji maj mulc lukroj ăm polja aluj. 3 Aku dući ali punji ureci. Ju vă măj pă voj ka pă birkă mikă ăntri lup! 4 Nu loc ku voj đibularuș ili tașkă ili cipiliș, șă nu sta dă lungat ăm svat ku ominji pă kalji să nu zgubec vreme. 5 Elși stvar șje trăbă să zășjec kănd vinjec la kasa ăj: 'Putuljală fiğă la kasasta!' 6 Dakă om kari găndeșci putuljală kustă ăm kase putuljala u fi ku jăl, ali dakă nu, putuljala u vinji ăm napoj la voj. 7 Rămănji ăm aje ista kasa, mănănkă șă be șje ari jej, kă lukroju ăj vreden dă șje u lukrat. Nu vă selilec dăm una kasa ăm alta. 8 Dakă mărțjec ăm bilo kari varuș șă jej vă apukă ăm benji voj mănăkc șje vă punji dădăneneci 9 șă ozdravalecă pă bičež kari ar fi akulo, șă spunjecălji kă Kraljevstva alu Dimizov ăj apropi. 10 Ali dăkă vinjec ăm varuș hundi nu vă apukă, atunșje dușjecăvă pă ulicur șă zășjec: 11 Čak șă prașina dăm varușu avostru kari su apukat pă pișjorilje anoștri, brisălec dă pă noj, protiv dă voj! Ali șă voj ac trăbuji șă șćijec kă kraljevstva alu Dimizov ăj apropi. 12 Ju vă zăk kă pă zuve dă sudulală u fi maj ușuri lu varușu Sodoma dă kită dă varușula." 13 Isus u zăs: "Jao avovă ominjilor dăm Korazine! Jao avovă ominjilor dăm Betsaido! Kă să vi fost dastafel čudo ăm varuș Tira șă am Sidon ka kum su dogodulit la voj ăm varușu avostru, jej dă kănva sar vi ănkăjit, șăzut ăm colji dă kecă, șă ăm šjinușă znak dă ănkăjală. 14 Anume ăm zuve dă sudulală

Tira ša Sidonija maj benji ur trešji dā tu! **15** Ša voj ominji dām Kafarnaum! Pānām nor voj vic rādika? Ām podzemlje vic fi arunkac. (Hadēs g86) **16** Šinji gođe audi pā voj, mā audi pā minji, a šinji odbacalešči pā voj, pā minji odbacalešči, ša šinji gođe odbacalešči pā minji, odbacalešči pā Dimizov kari mu mānat!" **17** Sedamdeset doj učenikur su āntors ku fālušājā. Jej ur zās: "O Domnje, čak ša drašji nji punji ureči ām numilje atov." **18** Jāl lju zās alor: "Ju mā ujtam la Sotona kum kađi ka munje dām nor. **19** Aku punjec ureči! Ju vam dat autoritet ša kālkāc pā šarpi ša pā škorpiunur ša ku kutotu pučere pā sāla dā dužmanj, ša njimik nu vic pācā rov. **20** Tot daje nac trābuij ša vā ānfālušac kā duhovur vā punji ureči. Fijec fāloš la aje kā numilje avoštři ās skrišā ām nor." **21** Ām ala šas Isus su ānfālušāt ām Duhu svānt ša u zās: "Tata, Domnu pā pāmānt ša pā nor, ju dov hvalā cijā daje kā tu aj askuns ešče dā la mārdoj ša dā la pāršjipuc, ša aj arātat alu hej 'mišj' pā pāmānt. Da, Tata, cijā asta cā ša vedī." **22** Ša Isus u zās: "Kutotu mu fost dat ām povjerenje dā la Tata amnjov. Njime nu kunošči pā Fišjoru ša njime nu kunošči pā Tata, numa Fišjoru kunošči, ša alu heje kari Fišjoru gāndešči u kunošči pā Tata." **23** Atunšje kānd are jej sāngur, Isus su āntors la učenici aluj ša u zās: "Blago avovā kā oči avoštři asta vedī! **24** Sigurno mulc proroš ša kraljur dā kānva gānde sā vadā stvarurlje kari voj videc, ali jej no putut sā vadā, ša sā audā šje voj ac auzāt, ali nor auzāt." **25** Šjeva ka učitelju dā zakonu alu Mojsije su skulat, sā āl iskušulaskā pā Isus ša u āntribat: "Učitelju šje trābā sā fakā sā kapāt kust dā erikeš? Kum āl pot kāpāta?" (aiōnios g166) **26** "Šje zāšji zakonu alu Mojsije? Kum prišjep aje?" **27** U āntors vorba: "Plaši pā Domnu Dimizovu ku tot suflijitu atov, ku duša ata, ku pučere, ša ku kutotu gāndu atov, pā susjedu atov kā pā činji sāngur!" **28** Isus u zās aluj: "Benji aj zās, aša fā ša vi kusta." **29** Ali kum gānde sā areči kā āj pravedan, lu āntribat pā Isus: "Ali šinji āj susjedu amnjov?" **30** Isus u zās: "Are om kari are pā kalji dā Jeruzalem, are sus ām varuš Jerihon kari are žjos u fost pljačkalit ša lāpādat, bātut pā morči dā la pljačkaš ša lāsāt pā drik. **31** Popa dā židov slučajno mārže pā kalje ša kānd lu vāzut, u fužjit pā lāngā jāl numa pā alta parči. **32** Isto aša Levit, pomočniku alu popa u vinjit isto pā kalje haje. Kānd u vinjit pā lokula ša lu vāzut, isto u mers pā alta parči dā kalji. **33** Napokon Samaritanac kum mārže pā kalji u vinjit pā lāngā jāl ša kānd lu vāzut lu apukat mila dā jāl. **34** Jāl u mers la jāl u vārsat uloj ša vin, ša ju ānvālit ranurlje. Atunšje lu pus pā magar ša lu dus ām fugadov aša su brinulit dā jāl. **35** Odma hajelantā điminjacā kum

fužje ju dat lu gazda dā kasa šjeva ka banji ša u zās: 'Je sama dā jāl, ša dakā asta nu u fi dāstul banj, dā kutotu šje u čilti, ju cuj plāči razlika kānd mā āntorkā ām napoj.' **36** Dā pā gāndala ata šje gāndešc kari dām ešče tri su arātat ka susjedu alu omusta kari u fost pljačkalit šinji maj benji u ažutat?" **37** Jāl u āntors vorba: "Ala pā kari lu apukat mila dā jāl." Atunšje Isus ju zās aluj: "Duči ša fā ša tu isto ka jāl." **38** Kum ur mers maj menkulo, Isus u vinjit ām unu sat hundi are mujeri šje sā čima Marta kari lu apukat pā jāl ām kasa alji. **39** Marta ave sorā šje sā čima Marija kari u šāzut la pišjorilje alu Domnu ša punje ureči la kutotu šje jāl svite. **40** Ali Marta are ām brigur dā kutotu šje trābā sā fakā. Aša u vinjit la Isus ša ju zās: "Nu či dori Domnu, kā sora ame mu lāsāt pā minji sāngur kutotu sā poslužulesk? Šjeva zāj sā vijā sā ām ažuči." **41** Domnu ju zās: "Marta, Marta, tu či brinulesc ša či uznemirilesč dā mulči stvarur. **42** U biti numa una stvar trābujā, ša Marija maj benji u akuljes, ša aje no fi lotā dā la je."

11 Undatā kānd Isus u fost gata ku molitva, unu dām učenici aluj u vinjit la jāl ša ju zās: "Domnu, ānvacānji sā nji arugānj, kum ānvāca Ivan Krstitelj pā učenici aluj." **2** Isus lju zās alor: "Kānd vā arugāc zāšjec: 'Tata, la sā fijā svānt numilje atov, la sā vijā kraljevstva ata, ka kum āj pā nor la sā fijā pā pāmānt! **3** Pita anostrā kari āj ām totā zā, dā nji astās. **4** Ša jartānji grehurlje anoštři, ka kum noj jartānj alu eje kari grešilesči protiv dā noj. Nu nji da sā kādenj ām ānšjirkalur.'" **5** Isus u zās alor: "Haj sā zāšjenj kā avec urtak la kari māržjec ām miržuku dā nopči ša āj zāšjec: 'Urtaku amnjov, dām kečinj tri dārbur dā pitā. **6** Urtaku u vinjit dā pā kalji la minji, ša nam šje sā āj puj dādānenči.' **7** A jāl ām nontru aj zāšji: 'O nu mā gnjavali! Uša āj mar ānkujetā, kupiji amej ša ju āščenj ām pat, ša jednostavno, nu mā pot skula sā ac dov pitā.' **8** Ju vā zāk: ša dakā nu u meržji daje kā ās urtašj, u fašji aje sā nu sā rušunji. **9** Ša ju vā zāk: Arugācāvā, ša vu fi dat! Kutāc, ša vic afla! Kukunjec, ša vu fi dāsvkut. **10** Kā šinji gođ sā arogā, kapātā! Kari kotā, aflā! A šinji gođ kukunješči aluje ju su dāsvašji. **11** Kari āj tata āntri voj: kānd kupilu šjeri pešči dali ām lok dā pešči dā šarpi? **12** Ili kānd šjeri sā āj de škorpiun ām lok dā ov? **13** Dakā voj grešni ominj šcijec sā dādec bunji stvarur alu kupiji avoštři, kit maj mult vu da Tata avostru dām nor Duh Svānt alu alor kari āl āntrabā!" **14** Isus undatā u vārljit afarā pā unu drak kari are mut, ša kānd u fost drakula vārljit afarā dām ala om kari are mut, puče sā svitaskā, ša alčilje ominji kari u vāzut aje asre āmirac. **15** A orikic

dām jej u zās: "Jāl u vārļit afarā pā drašj afarā ku ažutala alu Beelzebul princu dā demonur!" 16 Akulo asre alci kari ānšjirka pā Isus, šā jej u šjirut znak dām nor sā de. 17 Ali Isus šcīje gāndurļe alor, šā lju zās: "Totā kraljevstva kari sā borulešči una ku alt, jej ur uništīli kraljevstva alor. Dakā familija una ku alt sā borulešči, jej šur uništīli familija alor. 18 Dakā Sotona sā borulešči protiv dā jāl sāngur, kum kraljevstvo aluj su cānje?, šje rāmānje dām kraljevsta aluj? Kum voj zāšjec kā ju vārļesk afarā pā drašji dām lume ku ažutala alu Beelzebul. 19 Ali dakā ju vārļesk pā drašji afarā dām lumi ku ažutala alu Beelzebul, atunšje učenici avoštři vārļešči isto afarā pā drašj ku ažutalā alu Beelzebul? Jej sāngur u dokazali kā nus točni. 20 Ali dakā ju māj pā drašji afārā ku žejtu alu Dimizov, atunšje u vinjit kraljevstva alu Dimizov la voj. 21 Kānd om bālour āj naoruzan šā pāzešči kasa hundi kustā, atunšje pāmāntu aluj āj sigurnā. 22 Ali kānd bālour om āl napadalešči šā āl mānānkā ku bātaje, āj je oružje dā kari ovisilešči, šā āj āmparcā šje u furat dā la slab om. 23 Kari nu āj ku minji, ala āj protiv dā minji šā šjinji gođe nu akulježi ku minji, ala rāsāpā. 24 Pā lok fār dā apā rov duhu fužji afarā dām om, sā lutulaskā šā sā koči lok sā sā odmaralskā. Dakā nu aflā njiš šjefāl lok, zāšji: 'Ju uj meržji ām napoj ām kasa ame dām ala om hundi am fužjit.' 25 Kānd draku u vinjit ām napoj u aflat kā aje kasa āj čistilitā, šā māturatā. 26 Atunšje meržji šā adušji maj šapči rov duhur maj rej dā jāl sāngur, šā jej u vinji napoj ām om šā kustā akulo. Aša alu omula are tari urāt dā kit dām elši." 27 Kum Isus svite, mujeri ām gārmadā dā ominj u mužjit tari dām tot graju šā su apukat sā svitaskā: "Blagoslovulitā āj aje kari cū purtat ām injimā, kari cū rānjit šā cū pāzāt!" 28 Isus u āntors vorba: "Anume, ali maj blagoslovulit ās eje kari audi vorba alu Dimizov šā u cānji!" 29 Kānd u vinjit tari mulc ominj akulo, Isus su apukat sā svitaskā: "Voj ominj kari kustāc ām asta vremi, voj šcec rej ominj. Kotā znak, ali njišj šjefāl altu znak no fi dat ka kum u fākut Dimizov čudo pāntru prorok Jona. 30 Šje su dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninivljanur kari kusta ām varuš Niniva, kā Dimizov lu mānat. Aša šje mu su dogoduli, ju uj fi znak kā pā minji, Fišjoru alu Om kari Dimizov u mānat alu asta narod. 31 Pā zuva kānd Dimizov u suduli, kraljica kari dā kānva vladale pā pāmānt dā jug ām Seba, su rādika una šā je u suduli pā heje kari kustā astās. Je u vinjit dā pā kraju dā svijet, sā slušulaskā pā Car Salomon kari are tari mudar. A aišje āj šjinjiva maj mari dā Salomon a voj nu gāndec sā punjec ureči! 32 Ām zua kānd Dimizov u suduli, ominji kari kusta ām varuš Niniva

su rādika šā lju suduli ominji kari aku kustā, kā jej nu sur ānkājit kānd Jona lji propovjedale. A ajišje āj šjinjiva maj mari dā kit Jona a voj nu vac pokajalit!" 33 Isus svitešči: "Njime nu acācā lampā šā atunšje u punji pā lok hundi nu sā veđi ili dāsūp košarā. Nu, jāl u punji ām sviječnjak aša toc u vīde luminā kānd vinji ām nontru. 34 Oču āj ka lampa alu telā. Dakā oču atov āj sātātos, atunšje tela ata āntragā u fi ām luminā, ali kānd ci oču bičag, tela ata āntragā āj ām āntunjerik. 35 Bagā sama da aje šje smatralešči kā āj lumina ām činji sā nu fijā fār dā luminā." 36 Dakā āj āntragā tela ata ām luminā, njiš unu dio dā telā nu āj ām āntunjerik, atunšje āj kutotu ām luminā, ka kum čar svitlāze lumina ata. 37 Kānd Isus u svātīt, unu farizej lu čimat sā mānānšji la jāl akasā. Isus u mers, šā u lot lok la masā. 38 Kānd farizeju u vāzut kā nu šu spālat mājilje majnti ka kum āj običaj alu židov, su apukat sā mānānšji a farizeju su začudulit. 39 Ali Domnu Isus ju zās: "Aku voj farizeji pā dā nā afarā cānjec kljīstaru šā teru čišč, ali pā dā nontru voj šcec pljinj dā pulkučalā šā relji. 40 Voj fār dā firi! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjština, u stvorulit šā nutrita? 41 Maj benj dādec milostinja avostrā dām tot sufļitu alu heje kari lji potrebno šje voj avec, atunšje vu fi kutotu čist. 42 Ali jao avovā farizejilor! Kā voj tari vā trudulec sā dādec desetina dām tot začinurļje šā povčur alu Dimizov, a nu bāgāc sama dā pravdā šā ljubav alu Dimizov. Una trābā sā fašjec, a hajelantā sā nu propustulešči. 43 Ali jao avovā, farizejilor! Kā voj plāšjec lokurļje glavnā pā sastankur ām sinagogā, šā pozdravalāl ku poštovanje ām varuš pā tgrur. 44 Jao avovā, kā voj šcec ka askunsā gropā pā kari ominji umblā a nu šcījā kā obredno ās atunšje nečisti." 45 A unu dām učitelj dā zakonu alu Mojsije u zās alu Isus: "Učitelju, kānd svitešč aša, tu nji vredālešč šā pā noj." 46 Isus u zās: "Jao šā avovā učitelji dā zakonu alu Mojsije, kā punjec pā ominj maj mult teret dā pravilurļje alu vjera dā kit šje poči om purta, a voj nu gāndec njiš ku žježjitu mik sā ažutāc dā teretula sā dukā. 47 Jao avovā! Kā voj gradalec spomenikur pā gropā alu proroci šā gāndec kā ku aje fišjec benji, a preci avoštři lju amurāt. 48 Aša voj svedočulec šā vā slagalec ku djela alu preci avoštři. Jej lju amurāt, a voj nastavalec ku lukru alor kānd gradalec spomenikur. 49 Dimizov ām mudrostu aluj u zās: 'Ju uj māna pā prorokur šā pā apostolur šā orikic dām jej ur fi amurāc a alci u fi pragonulic.' 50 Daje dā la asta generacijā u fi tražalitā sānžilje dā la toc proroci kari u fost vārsatā dām elši dā kānd su stvorulit svetu: 51 su apuka dā la sānžilje alu Abel pānā la sānžilje alu Zaharija, kari u fost amurāt

ăntri žrtvenik șă ăm svetinja dă Hram. Ju vă zăk: 'Kă kutotu asta u fi trăzălit dă la asta generacijă!' 52 Jao avovă učitelji dă zakonu alu Mojsije! Daje kă voj ac lot ăndărăt čejilje dă kraljevstva alu Dimizov. Voj sângur nac mers ăm nontru șă ac sprečilit pă alci să tunji ăm nontru kănd gănde." 53 Dă pă šje u fužjit Isus dă pă lokula, učitelji dă zakonu alu Mojsije șă farizeji sur ăngăndit să mergă dă pă jăl să ăl ispitivălaskă. 54 Gănde să ăl apuși pă Isus ăm zamkă šje ar puće să zăkă protiv dă jăl numa să ăl dukă pă sud.

12 Așa mulc ominj su sakupilit dă mar kălka una pă alt kic as re pă lănga Isus. Ali Isus elși u zăs alu učenici aluj: "Loc sama dă kvascu alu farizej! Ala kvas ăj licemjerje. 2 Njimika nuj akupirit šje no fi dăskupirit, njiș una tajnă kari no fi șcută. 3 Așa dakă ac zăs šjeva ăm tunjerik su šci ăm lumină, șă dakă ac šupunjit šjeva ăm soba avostră aje isto u fi mužjit pă krovur dă kăș." 4 Isus u zăs: "Urtașji amej lasăcămă să vă zăk, nu vă fiјă frikă dă eje kari numa vă poči amură tela șă nu poči njimika să vă fakă. 5 Ju vuj zășji dă šjinji trăbă să vă fiјă frikă. Fiјă vă frikă dă Dimizov kari poči să amori, atunșje vă poči vărli ăm pakao. Da anume, dă jăl vă trăbă să vă fiјă frikă. (Geenna g1067) 6 Nus Šinșj (5) vrăbuj vănduci dă doj banj? Dimizov nu mujtă pă njime. 7 A avovă čak șă păru pă kap vi umărat. Nu vă fiјă frikă! Voj șcec maj vredni dă gărmađă dă vrăbuj." 8 Isus u zăs: "Šjinji gođ pă pămănt mu priznali pă minji ăm nenće alu ominj, Ju Fișjoru Omuluj isto uj priznali pă jăl ăm nenće lu andelji alu Dimizov. 9 Ala kari pă minji nu mu priznali pă pămănt ju muj odreknuli dă jăl la andelji alu Dimizov. 10 Dakă bilo šjinji sviteșci vorba protiv dă minji Fișjoru Omuluj aluje poči fi jirtat; ali dakă šjinjiva sviteșci mișjunj dă Duhu Svănt, grehula no fi jirtat. 11 Dakă vu adușji la sud ăm sinagogur șă la poglavicur șă vladarur, nu vă brigalec kum șă ku šje muj branali, ili šje să zăk. 12 Kănd u vinji vreme, Duhu Svănt ču ănvăca šje trăbă să zășj." 13 Unu dăm ominj ăm gărmađă u zăs alu Isus: "Učitelju ză alu fračilje amnjov să să ămperci ku minji šje anj kăpătat." 14 Isus u odbilit șă zășje: "Omulji, šjinji mu pus pă minji dă sudac, să ămpărc ăntri voj doj?" 15 Atunșje kănd u svătit alu toc kutotu, Isus u zăs: "Băgăc sama șă păzăcăvă dă pulkučălă! Dakă šjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj siguran bez obzira kă ari kutotu." 16 Isus u spus maj una usporedbă: "Are akulo om găzđak făr dă firi kari ave tălek șă tălekula u adus mult plod. 17 Šă jăl šu zăs sângur aluj: 'Šje să fak kă nam dăstul lok să puj ăndărăt šje mu kriskut?' 18 Atunșje, jăl u zăs:

'Așa uj fașji: Ju uj răstuna skladișturlje amelji șă uj gradali maj mari, dăstul dă mari să spremălesk kutotu šje mu kriskut.' 19 Šă ju muj zășji alu dușa ame: 'Aj mulci bunji stvarur aku, șă dă mulc ej šje ur vinji. Odmoruleșciči, mănănkă șă be, șă ănfălușeșciči!' 20 Ali Dimizov ju zăs aluj: 'Tu omulje făr dă firi! Mar ăm asta nopci uj šjire dușa ata. Atunșje šjinji u ave korist dăm stvarurlje šje caj pus ăndărăt?' 21 Așa păce omu kari ăș akulježi găzđășijilje păntur jăl sângur, a nu su găzđășjit ăm oči alu Dimizov." 22 Kapu u zăs Isus alu učenici: "Daje vă zăk: voj nu trăbă să vă brigalec, dă kustu avostru, șă să fiјec ăm brigur šje vic mănka, ili să vă brinulec ăm šje vic ămbrăka. 23 Daje kă kustu ăj maj vrednă dă kit mănkar, șă tela maj mult dă kit colu. 24 Numa ujtăcăvă la găgărașc. Jej njiș nu samănă, njiș nu akulježi. Jelji nari skladiște ili šupă, șă tod daje Dimizov lji rănjeșci. Nu șcec voj maj vredni dă vrăbujrlje? 25 Poči šjinjiva dăm voj ku brigurlje produžuli kustu? 26 Dakă, nu pućec să fășjec niti maj mākăčelji, adășje șcec ăm brigur dă kutotu ostalo? 27 Numa ujtăcăvă la flor ăm telek! Jelji niti să truduleșci niti fașji colji ali ju vă zăk, kă njiș Car Salomon ăm găzđășje alor nu are ămbrăkat așa măndru ka florurlje ăm telek. 28 Ali dakă Dimizov dă dastafel măndremi alu jarbă kari kustă astăs, șă să bagă ăm fok, kit atunșje maj mult u da jăl avovă. O voj avec mikă ănkridălă! 29 Dăm ala rănd nu vă găndec šje vic mănka șă šje vic be. Nu vă uznemirilec! 30 Dă kutotu aje să brinuleșci ominj făr dă Dimizov. ăngăndecăvă kă Tata avostru dăm nor șciјă šje vă trăbă. 31 Să anume trăzalec kraljevstva alu Dimizov elși șă kutotu ostalo vu fi dat. 32 O mikă stadă, nuc fiјă frikă, kă Tata avostru să ănfălușeșci să vă apușji ăm kraljevstva aluj. 33 Vindec kutotu šje avec șă dăđec alu sărașj. Așa adunăcăvă tăšč kari nu su puće rupi, șă găzđășijă să vă fiјă ăm nor kari nu propadalesci, hundi lotri nor puće vinji, niti găndașji să mănășji! 34 Daje kă sufličiilje avostru u fi hundi ăj blago avostru." 35 Isus u zăs alu učenici: "Fiјec spremni dă lukru, la să fiјec opremiličă șă ăm mănjiilje avostru lasă fiјă luminjiilje acăcači. 36 Așa u fi ka slugurlje kari u așciptat pă gospodaru aluj să să ăntorkă dă pă nuntă, spremni să ăj dăsvăkă kum u kukunji pă ușă. 37 Măndremi alu eje slugur kari u fi skulac, kănd u vinji gospodaru! Anume ju vă zăk: Domnu šu punji sângur kintrinca să lji služulaskă șă lju punji să șadă la masă șă lju dvoruli. 38 Šă kănd u vinji gospodaru ăm miržuku dă nopci ili dăspru zua șă lju afla așa, măndremi u fi alu ala slugur! 39 Slușulecămă dă asta: ka să șciјă gazda ăm kari șas u vinji lotru, jăl ar păză șă nar lăsa să ăj fiјă provalalit

40 Voj isto trăbă să fijej spremni, kă ju
 Fişjoru Omuluj uj vinji ăm vreami kănd nu či nadali." 41
 Petar atunşje lu ăntribat pă jăl: "Domnu spuj tu asta
 usporedbă păntu noj učenici, ili ăj păntu toc?" 42
 Isus u zăs: "Şinji ăj ala vjernă şă kufiri upravitelj kari
 ăl postavaleşci dă gospodaru pă kasa, şă ăm pravă
 vreami u da mănkaru alu toc ăm kasa? 43 Măndremi
 alu ala sluga kari kănd u vinji gospodaru, u faşji aşa.
 44 Dă anume, ju vă spuj kă gospodaru u odredilit alu
 ala sluga şă vodulaskă ku kutotu imanje kari ari. 45
 Ali dakă sluga şar zăşji ăm suffijtuş: 'Gospodaru, nu
 su ăntorşji aşa păfriş', şă atunşje şă apuşji şă bată pă
 slugur şă să be, mănăşji şă să ambeci? 46 Atunşje u
 vinji gospodaru alu sluga ăm şjas kari nu şcijec. Şă
 atunşje fărđ dă milost lu kaznali, ju da sudbină ku alci
 una kari nus vjerni. 47 Sluga kari şcijă şje găndeşci
 gospodaru, şă dakă nu faşji şă nu să pripremileşci dă
 dolasku aluj, jăl u kăpăta mulci luvalur. 48 Ali dakă
 sluga nu şcijă voje alu gospodaru, şă faşji şjeva şje
 zasluţuleşci kaznă, atunşje u kăpăta pucănji luvalur.
 Kă alu toc kari mult u fost dat, mult su aşcipta dă la
 jej, şă alu eje alu kari u fost mult dat ăm povjerenje,
 dă la eje şă maj mult u fi şjirut." 49 Isus u zăs: "Ju am
 vinjit să vărlesk fok dă sud pă pământ, şă kum aş
 găndi să şă apuşji şă ardă! 50 Trăbă majnti să mă
 buţez ku mukur. Kum mă mućulesk pă şje aje no
 treşji! 51 Găndec kă am vinjit să vă aduk putuljală
 pă pământ ăntri ominj? Nu, ju am adus podjelă! 52
 Dă aku maj menkulo ăm kasa dă şinşj ominj ur fi
 ămpărcăc tri u fi pă parće ame şă doj protiv dă tri.
 53 Tatusu u fi protiv dă fişjoruş, şă fişjoru u fi protiv
 dă tatusu, mumăsa protiv dă fataş, a fata protiv dă
 mumăsa, şă sokra protiv dă njivastaş, şă njivasta
 protiv dă sokraşa." 54 Kum svite alu gărmađă, Isus u
 zăs: "Kănd viđec njegri oblakur kă să răđika dă pă
 more pă zapad, voj odma zăşjec: 'Astăs u fi plojă',
 şă voj şćec u pravu. 55 Şă kănd să apukă şă bată
 vântu dăm pustinja la jug, odma zăşjec: 'U fi zuva
 tari kaldă', şă ăj aşa. 56 Licemjerilor! Voj şcijec să
 čitalec znakurle pă pământ şă pă nor. Kum dă nu
 prişjipec şje aku să doguduleşci! 57 Voj ac trăbuij
 dăm haje avostru să şcijec şje ăj benji. 58 Dăkă
 şjinjiva či optuţuleşci păntu dugu kari nac plăcit şă
 vă găndeşci să vă adukă la sud, ănşjarkă inka pă kalji
 să vij la ligizală majnti dă sud! Ar puće să či adukă
 la sudac, sudacu să či đe la oficir, şă oficiru či poći
 băgă ăm čemică. 59 Ju vă zăk, kă akulo vi trăbuij să
 rămăj păn şje no fi plăcit toc banji."

13 Pă aje vreami orikic dăm regija Galileja ur vinjit
 la Isus şă jur spus dă Galilejci, a Pilat kari are

rimski upravitelj u dat zapovjed pă jej şă lji amori
 kănd jej prinosule žrtvur alu Dimizov ăm Hramu alu
 Jeruzalem. 2 Isus u zăs: "Voj găndec kă Galilejci
 ăs maj greşni dă bilo kari alci Galilejc, numa dăm
 ala rănd kă ur păčăt jej asta? 3 Nu, uopće nu! Şă
 punjec ureći! Dăkă nu vic ănkăji voj toc isto aşa vic fi
 duhovno morc. 4 Şă găndec voj kă eje osamnaest
 lumi kari ur fost amurăc kănd u kăzut tornju alu
 Siloam asre maj duvinj ominj ăm Jeruzalem? 5 Nu,
 uopće nu! Dakă nu vic ănkăji, aşa toc vic fi duhovno
 morc." 6 Isus lji spus asta usporedbă: "Are akulo
 unu om kari ave sământat ăm vinograd ljemn dă
 smokvă şă jăl tot vinje şă să ujťă dăkă ăj plod pă
 ljemn ali nu afla njimika. 7 Şă aşa u zăs alu omula
 şje lukră ăm gard: 'Ujťaci ajişje! Kă mar tri aj mă
 ujťă pă ljemnusta să aflu plod şă nikad nu am aflat
 njimik. Tajăl ăndărăt! Adăşje ar čălťi pământu?' 8 Pă
 aje, omu şje lukra ăm gard u zăs: 'Domnu, lasă maj
 unu aj să fiťă. Ju uj kapali pă lăngă jăl şă uj punji
 gnoj. 9 Dar atunşje u ave plod. Dăkă nu, poc să ăl
 taj ăndărăt.'" 10 Pă zua dă sământăta, Isus ănvăca
 ăm una dă sinagogur. 11 Akulo are mujeri kari patale
 mar osamnaest ej, dă rov duh ăm je kari izazavale
 bićişug. Je are aplikată žjos şă nu să puće uspravali.
 12 Isus u skuţulitu, şă ju zăs: "Mujeru, slobodnă jeşć
 dăm bićişugu atov." 13 Atunşje Isus u pus mănjiľje
 aluj pă je, şă je dăm turdată su uspravaliť şă su
 apukat să đe hvală alu Dimizov. 14 Ali zapovjedniku
 dă sinagogă are mirgiş daje kă Isus u ăntrimatu pă
 zuva dă sământăta şă jăl su ăntors la eje ominj şă u
 zăs: "Ăs şinşj (6) zălji ăm una sământămăna hundi
 trăbă să lukri! Dakă găndec şă fijej sământoš hajde pă
 una dăm elje zălji, a nu pă sământăta." 15 A Domnu
 Isus u zăs: "Licemjerilor! Voj fişjec kănd dăzľjăgec
 pă vaşjiľje şă pă măgari avostru pă zuva dă sământăta
 şă lji duşjec la apă? 16 Ali asta mujeri, sământăca alu
 Abraham, kari Sotona u cănutu ľjigată osamnaest ej
 şă nar ave pravo să fiťă dizľjigată dăm ala rănd kă pă
 zuva dă sământăta?" 17 Pă asta, toc eje kari să protivile
 as re ruşănac. Toc alci ăm gărmađă sur ănfăľuşăt
 la toći mândri şă bunji stvarurľje şje Isus făşje. 18
 Isus u ăntribat: "Alu şjinji are slično kraljevstvo alu
 Dimizov? Kum sământă kraljevstva alu Dimizov? Ku
 şje să usporidăľenj? 19 Kă kraljevstvo alu Dimizov aj
 ka goruşićino sământăca kari ăj tari mikă pă kari om u
 lotu şă u sământat ăm garduş şă u kreşci şă u fost
 mari ľjemn şă vrăbuiľje u făkut skujbur ăm granur." 20
 Jară u ăntribat: "Ku şje să usporidăľenj kraljevstvo
 alu Dimizov? 21 Kraljevstvo alu Dimizov ăj ka kum
 mujere ari kvasac să misăľaskă mari kolićină dă făjnă,
 aşa kutotu să să potă răđika." 22 Isus putuvule ăm

Jeruzalem, proșule ăm mulci varușur șā satur șā pā akulo ănvāca. **23** Atunșje šjinjiva lu ăntribat pā jāl: "Domnu u spasali Dimizov čar pucănj ominj?" Šā Isus u zās alor: **24** "Uša dā nor ăj uskā. Borulecāvā tari sā tunāc ăm nontru. Ju vā pot zāšji kā mulc ur ănšjirka sā tunji ali nor puće. **25** Vreme u vinji kănd gospodaru dā kasa su ridika šā u ăncižji uša atunșje. Voj pā alta parci vic apuka sā kukunjec sā vic aruga: 'Domnu, dāšvā pāntru noj.' Šā vorba aluj u fi: 'Ju nu šcuv dā hundī šēc vo.' **26** Voj vic apuka sā zāšjec pā aje: 'Ali noj anj but šā anj mănkat ku činji kănd ănvācay pā ulicurlje anoștri.' **27** Šā jāl u zāšji maj undatā: 'Ju vam zās kā nu šcuv dā hundī šēc. Fužjec dā la minji, voj ominjilor rej!' **28** Da akulo vic plănžji šā vic kărcăji ku đinci šā vic fi mirgiš kănd vic viđe pā Abraham, Izak šā pā Jakov šā pā toc proroci ăm kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi vărlijic afarā. **29** Šā eje kari ur šāde la masā pā nuntā ăm kraljevstva alu Dimizov ur vinji dā pā Istok, Zapad, Sjever, šā dā pā Jug. **30** Băgăc sama kā orikic kari ăs aku maj pucăn văržni ur fi maj mar, a hej kari ăs aku maj mar ur fi maj mișj." **31** Orikic farizej ur vinjit la Isus ăm aje ista zā, sā ăl ămpurușjaskā. Šā ju zās: "Herod găndeșci sā či amori. Dăm ala rănd lasā lokusta šā dući pā altu lok." **32** Isus u ăntors vorba: "Dușjecāvā šā zāšjec alu lisicurljelje: 'Ju măn pā drașj afarā šā ozdravalaskā pā bičež. Ju uj fașji așa astās, šā mănji šā tek ăm treća zuva uj zavărșăli.' **33** Ali ju trăbā sā fjuv pā kalje astās, mănji šā treća zuva, izgledaleșci kā nu slobot proroku sā mori afarā dăm Jeruzalem. **34** O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurāt pā proroc šā aj vărlijit petri pā eje kari Dimizov nu mănāt la činji! Kiči răndur am găndit sā branalesk pā kupiji atej ka gājna pā pujiș dāsuv haripiljeș, ali voj nu găndec! **35** Ujtăci aku! Kasa ata ăj lăsātā săngurā golā. Šā nu mic viđe păn șje nu vic zāšji: 'Blagoslovulit sā fiğj kari vinji ăm numilje alu Domnu!'"

14 Undatā Isus u mers sā večeralaskā la kasa alu voda dā farizej. Are pā zuva dā sămbăta šā jej sā ujta pā jāl tari ku sama. **2** Om ku bičișug dā umflalā dăm apā su pojavalit dădănence aluj. **3** Isus u ăntribat pā učiteljur dā zakonu alu Mojsije sā pā farizeji șje asre akulo: "Ăj zakonito dā pā zakonu alu Mojsije sā ozdravalaskā pā zuva dā sămbăta ili nu?" **4** Jej tășje, Isus pā aje u pus mănjiilje pā omula, šā lu ozdravalit šā lu lăsāt sā fugā. **5** Isus lju ăntribat: "Dăkă šjinjiva dăm voj ari fișjor ili pā vakā kari u kăzut ăm bunar adănkā nac skoči odma afarā, šā pā zuva dā sămbăta?" **6** Pā aje, jej nu puće sā uniștilaskā vorba. **7** Isus u băgat sama kum goșci

kari asre čimac izabrale lokurlje helj maj ăm centrā la masā. Isus lji ănvacā ku usporedbā pā jej: **8** "Kănd jeșc čimat dā la šjinjiva pā nuntā nu šādec pā lok dā časni goșc. Domačinu ar puće sā vi čimat pā šjinjiva maj văržni dā voj pā ala lok. **9** Domačinu ar puće sā vijā ku omula, šā sā ac zăkă: 'Urtaku amnjov, elși lokusta ăj pāntru jāl', šā atunșje tu jeșc ăm rușănji. Vi trăbuij sā či dușj pā zadnji lok. **10** Așa kănd jeșc čimat, dući šā akulježjic zadnji lok. Atunșje Domačinu ar puće sā vijā šā sā ac zăkă: 'Urtaku amnjov, hajd maj ăm sus.' Atunșje ăm asta slučaj tu vi puće sā aj maj mult poștovanje ăm nence alu urtașji atej šā goșc. **11** A tot omu kari sā rădika săngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rădikac." **12** Su ăntors la Domačin šā Isus u zās: "Kănd pripremleșc večerā nu čima numa pā urtașjic, ili pā fračic, ili pā njamuc ili pā găzdașj susjedur, kă jej sigurno čur čimaçi pā činji isto šā așa cu fi ăntors. **13** Maj benji kănd fașj feștā čamălji pā sărașj sā vij šā pā invaliž, šā pā ulož šā pā orb. **14** Tu vi fi blagoslovulit, kă jej nuc poçi ăntorșji ali Dimizov ču nagradali ăm nor pā zuva dā uskrșnuce dā pravedni ominj." **15** Kănd unu dăm ominjije la masā u auzăt, Jāl u zās: "Blagoslovulit ăj ala kari u mănka pitā ăm kraljevstva alu Dimizov!" **16** Isus u ăntors vorba: "Undatā are unu om kari u dat mari večerā. Multā lumi are čimat akulo. **17** Mar apropi dā večerā sluga u fost mănāt la goșc sā lji čemi: 'Hajdec', u zās jāl: 'kă kutotu ăj spremno!' **18** Ali jej toc dăm jej sor apukat sā ăș afliji izgovorur. Unu u zās: 'Ju am kumpărat telek, šā trăbā sā mă duk sā u văd. Mă arogā la činji, sā zășj sām jerci.' **19** Alci u zās: 'Ju am kumpărat šinșj (5) perez dā bikan šā trăbā sā mă dukā sā ănșjerkā. Mă arogā la činji, sā zășj sām jerci.' **20** Treći om u zās: 'Ju baș mam ănsurat šā dăm ala rănd nu pot vinji.' **21** Sluga u mers ăm napoj la gazda aluj šā ju spus kutotu. Asta lu mirgișit pā gazda šā jāl u zās alu sluga aluj: 'Ăngribeșcići, dući pā ulicur šā ăm centru dā varuș šā adălji pā sărașj, ulož, invaliž šā pā orb sā vijā.' **22** Kănd u făkut aje, gazda u javalit kā u făkut aje ali inka are maj lok. **23** Atunșje ju zās gazda alu sluga: 'Aku dući ăm kot pā ulicur šā čamā šā fā sā vijā, așa sā fiğj kasa ame umpljitā. **24** Kă njișj unu dăm eje elși kari asre čimac nor gusta dăm večera ame.'" **25** Mulc ominj ăl sljedile pā jāl. Isus su ăntors ăm napoj šā u svătīt alor: **26** "Bilo šinji dăm voj kari plașji maj tari pā tatusu pā mumăsa pā bășăcaș, pā kupijiș pā fraci šā pā sorăljeș šā čak pā kustu aluj maj mult dā kit pā minji, nu poçi sā fiğj učeniku amnjov. **27** Dakă šjinjiva găndeșci sā fiğj učeniku amnjov, trăbā sā dukā krușje aluj sā mă sljedilaskā šā sā fiğj spremni

să mori pântru minji." 28 "Gândeacăvă aku dakă unu dăm voj gândešci să fakă toranj, nu ac šađe elši žjos šă să videc dakă avec dăstul banj să ăl fășjec do kraja tornjula? 29 Inače ar puće să fašj temeljurlje šă hej šje să ujta la voj šar puće fašji šufă dăm voj daje kă nu avec dăstul banj să završalec. 30 Jej ur zăšji: 'Asta om su apukat să gradalaskă ali no putut să završalaskă!' 31 Ili ka kum kralju su spremili să mergă ăm bătajă ku altu kralj. Šă să nu šadă elši šă să gândaskă dakă ku zešji (10) hiljada dă kătanj poči să ăl savladalaskă ku protivnikuš kari ari doj spešj (20) hiljada? 32 Atunšje dakă nu poči să ăl savladalaskă u măna pă pregovarač kită ăj inka neprijateljlu dă parci să ăntrebi dă uvjetur dă putuljală. 33 Šă aša toc dăm voj dakă nu vic lăsa kutotu šje avec, nu poči să fiěj učeniku amnjov." 34 Isus u zăs: "Sari ăj bună stvar ali dăkă perdi izu, ku šje poc ăntoršji bălureme? 35 Nuj bună atunšje njiš dă pământ njiš dă šrot. Lume numa u vărlešci ăndărăt. Punjec ureci voj kari avec ureci să auzăc!"

15 Pălăngă Isus su okupulit tari mulc carinici šă tari mari grešnici să puěj ureci la vorba aluj. 2 Farizeji šă učitelji dă zakonu alu Mojsije sur apukat să ăl gumunjaskă, šă jej zăšje: "Asta om să družulešci ku grešnici, šă mănănkă ku jej." 3 Daje Isus lji spunji asta usporedbă: 4 "Dakă šjinjiva dăm voj ari sto birš šă să perdi una dăm jelji, nac lăsa pă ešce devedeset devet ăm pustulot, šă ac meržji dă pă aje una su kutăc păn šje nac afla? 5 Šă kănd vic afla, aj dušji pă umirilje ku fălušăjă. 6 Atunšje ac meržji akasă, vic čima pă urtašic šă pă susjedi avoštri šă ac zăšji: 'Ănfălušăcăvă ku minji, kă am aflat pă birka ame kari are pirdută!' 7 Ju vă zăk, ku fi maj mari fulušăjă pă nor kănd su ănkăji unu grešnik, nego dă devedeset devet (99) pravednikur kari nu lji trăbă ănkăjală, aša jej gănde." 8 Isus maj zăšji: "Ili haj să zăšenj kă una mujeri ari zešji (10) banj dăm aržjint šă atunšje unu dăm jej perdi. Nu acăcă lumina šă mătura podu šă u kuta banj, păn šje nu află? 9 Šă kănd u afla banj dăm aržjint părdut, je šu čima pă urtašilje alji šă pă susjedurlje una, šă u zăšji: 'Ănfălušăcăvă ku minji, kă ju am aflat banji kari am pirdut!' 10 Ju vă pot zăšji kă ăj isto aša ăntră andelji alu Dimizov. Dakă să ănkăješci unu grešnik, jej să ănfălušešci." 11 Isus u zăs: "Are unu om kari ave doj fišjor. 12 Hăl maj tănăr u zăs alu tatusu: 'Tată, dăm dio šje ăm pripadalešci.' Aša tata aluj u ămpărcăt kutotu šje ave ăntri jej. 13 Dă pă dovă tri zălji, fišjoru hăl maj tănăr u akuljes kutotu šje ave šă su pus pă kalji să mergă dăparci šă akulo u čilit kutotu šje ave, čilte făr dă gănd. 14 Kănd

u čilit kutotu, mari fomi u vinjit pă pământu hundi are jăl, šă su aflat ăm sărăšjišă. 15 Aša u mers la unu om ăm pământula kari lu mănăt ăm telek să aj rănjšăkă poršji. 16 Aluj ji are aša fomi dă šu kivinjit să mănăšji dăm ha šje mănka poršji, šă njime nuj dăđe njimika. 17 Dă pă aje jăl šu vinjit ăm firi. Jăl u zăs: Tata amnjov ari mulci slugur šă jej ari um boglă dă mănkaru a ju ajišje mor dă fomi! 18 Ju muj skula šă uj meržji la tata amnjov šă ju zăšji: 'Tata amnjov, ju am zgřešilit protiv dă činji, šă alu Dimizov ăm nor. 19 Ju nu mes maj mult vreden să fjuv čimat fišjoru atov. O lasămă să fjuv radniku atov!' 20 Atunšje su skulat šă u mers la tatusu. Ali mar kănd are inka dăparci dă la kasa alu tata aluj, tatusu lu văzut šă lu apukat mila dă jăl. Tatusu u aljirgat la jăl, lu ăngărgăjet šă ăl surătat tari. 21 Fišjoru ju zăs: 'Tata amnjov, ju am zgřešilit protiv dă činji šă alu Dimizovu ăm nor. Ju nu mes maj mult vreden să fjuv čimat fišjoru atov.' 22 Tatusu u zăs alu slugurlje aluj: 'Dušjec friš šă aflăc maj bunji colji šă punjec pă jăl, dădecăj virigă dă măna aluj, šă cipiliš dă pišjorilje aluj. 23 Šă apukăc pă maj mândru rănjită vakă šă amurăcu, atunšje lasă să mănăkj šă să fijenj făloš. 24 Adăšje? Dăm ala rănd kă astăs fišjoru amnjov are mort, a aku kustă ăm napoj! Jăl are pirdut šă aku su aflat!' Aša jej sur apukat să să ănfălušăkă. 25 Maj bătăr fišjor are ăm telek. Jăl vinje akasă šă kum vinje maj apropi dă udvar, jăl puće să audă muzikă šă žok. 26 Aša u čimat pă unu dăm slugur šă u ăntribat šje ăj aje. 27 Šă ju spus: 'Fracitu atov su ăntors akasă šă tatusu u amurăt maj mândră rănjită vakă dăm ala rănd kă su ăntors sănătos!' 28 Ali jăl are mirgiš šă nu gănde să tunji ăm nontru. Šă aša u mers afară, a tatusu să aruga la jăl să vijă ăm nontru. 29 Ali jăl u ăntors vorba alu tatusu: 'Numa găndešciči kă mulc ej šje am lukrat dă činji ka robu, šă uvek am făkut šje maj zăs šă tot nu maj dat njiš mikă kecă să pot ave slavalala ku urtašji amej. 30 Ali kănd astăs fišjoru atov u vinjit akasă kari u mănkat kutotu šje aj dat găzdăšije, ku bludnicur, atunšje tu či dušj šă amor rănjită vakă pântru jăl!' 31 Tatusu u zăs aluj: 'Fišjoru amnjov, tu ješc uvek ku minji, šă kutotu šje am ju ăj atov. 32 Isto aša benji ăj aku să slavalenj šă să nji ănfălušănj kă astăs fracilje atov are mort šă su ăntors ăm kust ăm napoj, šă jăl are pirdut šă aku su aflat!'"

16 Asta usporedbă isto Isus u spus alu učenici: "Are om găzdak kari u dat lukru alu unu upravitelj, šă ju fost spus aluj kă upravitelju čăltešci šă răsăpă găzdăšije alu gazda aluj. 2 Aša lu čimat pă jăl šă ju zăs: 'Šje ăj asta šje audă dă činji? Dăm računu dă kutotu šje aj făkut, kă tu maj mult nu poc fi upravitelj!'

3 Upravitelju u zäs atunšje aluj sängur: 'Šje sä fak, aku känd gazda je ändärät lukru dä la minji? Nu am pučeri sä kapalesk? U fi rušanji sä mä duk sä kuldujesk. 4 Ščuv šje uj fašji! Ju uj direžji aša dä känd mur mäna däm lukrusta tot uj fi apukat äm benji la käšälje ominjistora.' 5 Aša jäl u mänat dä pä ominji šje as re dator alu gazda aluj, unu pä kiči unu. Jäl u äntribat pä elši om: 'Kit ješč dător alu gazda amnjov?' 6 Jäl u äntors vorba: 'Sto bačvur dä uloj däm maslinur.' Upravitelju u zäs: 'Šáz žjos, jec računu šä pä friš skrija pedeset.' 7 Šä jäl u äntribat pä altu om: 'Kit ješč tu dător?' 'Sto merur dä pšenica.' Šä jäl ju zäs aluj: 'Jec računu šä skrija osamdeset.' 8 Atunšje gospodaru u ämărit pä nu dirept upravitelj kari äm oči aluj nu are bun upravitelj, kä u arätat dăstafelă mărduljiä kari nuj bună. Asta arată, kä ominji dä asta svet äs maj mudri äm stvarurlje alor dä kit dä ominji dä lumină. (aiōn g165) 9 Šä ju vă zăk: 'Koristilec găzdăšije šje fužji daje kä äj nepravednă ku aje vă fășjec urtašj pä lăngă voj, aša känd nu maj u fi găzdăšijă, atunšje voj vic fi apukac äm nor dä erikeš. (aiōnios g166) 10 Ala kari äj vjeran äm maj mišj stvarur, äj isto aša vjeran äm stvarurlje mar; šä ala kari nuj vjeran äm stvarurlje mišj äj isto nu vjeran äm stvarurlje mar. 11 Šä aša dakă nac fost vjerni äm svetovno găzdăšijă šjinji vu änkredi ku pravă găzdăšijă sä upravljalec? 12 Šä dakă nu ščijec upravljali ku altora benijije, šjinji vu da aje šje pripadalešči avovă? 13 Nijš una sluga nu poči sä služulaskă pä doj gazdur däm turdată, kä pä unu u zamrzăli a pä altu u plašji, ili u fi vjeran alu unu a pä halalânt nu u puče vide äm oč. Nu pučec služuli šä alu găzdăšijă šä alu Dimizov istovremeno.' 14 Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dä banj, šä jej su apukat sä äš fakă šjuf. 15 Atunšje Isus u zäs: "Voj vă fišjec pravedni äm oči alu lume, ali Dimizov ščijă suflijčilje avoštři. Šje lume tari cenilešči, skărbă äj äm nenće alu Dimizov." 16 Isus zăšji: "Zakonu alu Mojsije šä kenvijurlje alu proroci kari jej ur skris vridile păn šje no vinijt Ivan kari bučuza šä dä atunšje spunje Hir fălos dä kraljevstva alu Dimizov a noj trăbujenj sä nagovurelenj sä mergă äm kraljevstva alu Dimizov. 17 Nu značalešči kä zakonu alu Mojsije nuj bun. Majnti u trešji noru šä pämäntu, kită sä propadalaskă zakonu ili sä kadă una slovă däm zakon. 18 Kari sä lasă dä la băšăcaš sä sä änsori ku alta băšăca fašji preljub. Šä tot omu kari u änsura pä mujeri kari äj lăsată dä la bărbat isto fašji preljub." 19 Isus zăšji: "Are om găzduk kari sä ämbrăka äm colji skumpi šä äm totă ză mănka skumpă mănkar. 20 Akulo are isto aša om sarak kari sä čima Lazar kari are astupat ku čirevur pä jăl šä are pä košči la uša la ala găzduk. 21 Jăl äš

kinvinje sä fijă rănjit ku mrvicurlje šje kăde dä pä masa alu omuluje găzduk. Kănji delj divljă čak vinje la jăl šä äj ljinže čirevur. 22 U vinijt vreme känd u murit kuldužu, šä andeji lor dus äm bracă la Abraham. Omu găzduk isto u murit šä u fost ängrupat. 23 Äm mari mukă äm podzemlje, găzdku su ujtat sus šä u văzut pä Abraham dä dăparci šä pä Lazar kari are lăngă Abraham. (Hadēs g86) 24 Šä jäl u plăns äm mužjală: 'Tata, Abraham fijăc milă dä minji! Mănăl pä Lazar la minji lasăl sä äntupaskă žježjitu äm apă šä sām răsăjaskă ljiimba, kä mari mukur äs pä minji äm fokusta.' 25 Abraham u äntors vorba: 'Fišjoru amnjov, tu trăbă sä či ängăndešč dä aje känd arej pä pämänt tu avej mulči bunji stvarur, känd Lazar ave mulči relji stvarur. Ali jăl äj aku äm utjehă, känd ješč tu äm mukă. 26 Šä dä kutotu asta, äntri noj šä äntri voj äj mari gropă făr dä kraj. Eje kari ar gändi sä mergă dä ajišje la voj nu poči, šä nijš njime nu poči dä la voj sä vijă la noj.' 27 Atunšje omu šje are găzduk u zäs: 'Mă arog la činji sä äl măj pä Lazar la kasa alu tata amnjov. 28 Ju am šinšj frac kari akulo kustă. Lasă sä lji upozurulaskă sä nu vijă pä ista lok pljin dä mukă!' 29 Abraham u äntors vorba: 'Jej ari kenvijur kari Mojsije šä proroci ari skris dä jej sä lji opozurulaskă! Lasălji sä pujă ureči la jej!' 30 A jăl u zäs: 'O nu, Tata amnjov Abraham. Alor lji trăbă sä lji vijă šjinjiva däm morc, šä jej sur änkăji.' 31 Abraham u äntors vorba: 'Dakă no punji ureče la Mojsije šä la prorokur, nur änkredi nijš sä sä skolji šjinjiva däm morc.'"

17 Isus u zäs alu učenici aluj: "Napadajur dä relji trăbă sä vijă ali jao alu ala om pä kari vinji. 2 Aluj jar fi maj benji sä ajvi petră däm mlin ljiगतă la găt šä sä sä vărľjaskă äm apă, dä kit sä puji pä grehur pä hej mišj. 3 Fijec äm samă! Dakă fračitu ac vitešči ämpurišešči; atunšje dakă su änkăji, jartăj. 4 Makar sä zgrešilaskă protiv dä činji šapči (7) rändur äm una ză, dakă vinji la činji šapči (7) rändur sä priznalaskă dä aje šje u făkut, jartăj." 5 Apostolu u zäs alu Domnu: "Dănji maj mult änkridălă!" 6 Domnu anostru u äntors vorba: "Să vi avut änkridălă makar aša dä mikă ka sāmănca dä gorušičino zmo voj ac puče zăšji alu ljemnusta: 'Skočici däm vănj šä sāmănăci äm more!', šä voj vic punji ureči. 7 Šjinji däm voj zăšji alu sluga aluj, dä pä šje u lukra äm telek ili păze pä biršj, sä ac zăkă känd vinji däm lukru: 'Hajd jec lok?' 8 Mar ju zăšji am lok dä aje: 'Duči šä fă šjeva dä mănkat, ščimbăc coljije, šä aščaptămă sä mănănk šä sä bjov, dä pä aje poc tu sä šăs šä sä mănăšj!' 9 Šä ar kăpăta sluga šjeva ka posebnă zaslugă dä aje dä šje u făkut?"

Ju gândesk kã nu. 10 Šã voj isto fãšjec kutotu šje am zapovjedalit, trãbã sã zãšjec: 'Noj ščenj numa obiçni slugur. Noj numa anj fãkut lukru anostrul!' 11 Aša pã kalje dã Jeruzalem, Isus u mers pã kalje kari sljedile granicurlje ântri Samarija šã Galileja. 12 Are aje sã tunji ãm unu dãm saturijelje šã jãl u aflat pã drik zešji (10) ominj ku gubã. Jej ur stat pã dãparçi 13 šã ur mužjit la jãl: "O Isuse Domnu! Fijãc milã dã noj!" 14 Kãnd u vãzut pã jej, Isus u zãs: "Dušjec šã arãtãcãvã la pop sã vadã dakã ščec sãnãtoš." Jej lur pus ureçi, šã pã kalji jej ur fost čistilic. 15 Atunšje unu dãm jej kãnd u vãzut kã u fost čistilit su ãntors ãm napoj šã dãm tot graju slavale pã Dimizov. 16 Jãl u kãzut žjos pã ubrazu la pišjorilje alu Isus šã ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. 17 Isus u ântribat: "Nas re zešji (10) ominj kari as re čistilic? Hundi ãs heščelanc novã (9) ominj? 18 Nu su ãntors njime ãm napoj sã de slavalala alu Dimizov, çar strancusta?" 19 Atunšje jãl u zãs: "Skolãçi šã duçi pã kaljec. ãnkridala ata çu spasalit!" 20 Kum u fost ântribat dã la farizeji kãnd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u ãntors vorba: "Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša sã potã ominji sã promatralaskã dã pã znakovur. 21 Aša lume sã nu potã sã zãkã: 'Ujtãçi! Ajiše ãj.' Ili: 'Akulo ãj!' Nu! Kraljevstvo alu Dimizov ãj ântri voj!" 22 Jãl u zãs lu učenici aluj: "U vinji vremi kãnd vic kivinji sã viðec una dãm zãljiljelje kãnd ju, Fišjoru Omuluj, uj vladali ka kralju, ali kivinjala avostrã no fi ispunulitã. 23 Orikic ur zãšji: 'Ujtãçi akulo ãj! Ajiše ãj!' Nu fužjec ãm njikere nu vã maknalec! 24 Kãnd ju uj vinji Fišjoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skipala pljin dã svetlã svitlãžãnt dãm unu kap dã nor pãn la altu kap dã nor. Aša u fi šã ku Fišjoru Omuluj ãm zua aluj. 25 Ali majnti dã aje, ju trãbujesk sã patalaskã mult šã ju uj fi odbacalit dã la asta generacijã. 26 Kum are ãm zãljilje kãnd Noa kusta, aša u fi ãm zãljilje kãnd ju Fišjoru Omuluj uj vinji. 27 Atunšje jej mãnka šã bije, sã ãnsura šã sã ãmirita pãnã ãm zuve kãnd Noa u tunat ãm arkã. Šã poplava u vinjit šã u uništilit pã toc kari nas re ãm arkã. 28 Isto aša are ãm zãljilje kãnd Lot kusta. Jej mãnka šã bije, kumpãra šã vinde, šã sãmãna šã gradale. 29 Ali pã zuva šje Lot u fužjit dãm Sodoma u kãzut fok šã sumpor dãm nor šã u uništilit pã jej toc. 30 Isto aša u fi dãm turdatã pã zuve kãnd ju, Fišjoru alu Omuluj muj ãntoršji. 31 Dakã ãj ãm aje zuva omu pã krovuš dã kasa a stvarurlje aluj ãs ãm kasa, nu mergã žjos dã pã jelji sã ãš je ku jãl. Isto aša dakã ãj om ãm telek, nu mergã akasã. 32 ãngãndecavã dã bãšãca alu Lot šje ju su dogodulit! 33 Šinji goðe ãnšjarkã sã ãš spasalaskã kustuš ala lu perði a kari lu perði ala u ave kust. 34 ãm aje nopçi ju vã spuj ur fi

doj ominj ãm ista pat šã unu dãm jej u fi lot, halalãnt u fi lãsat. 35 Dovã mujer una ur meljai fãn, šã una u fi lotã, hajelantã u rãmãnje." 37 Učenici ur ântribat pã Isus: "Hundi u fi aje Domnu." Jãl u odgovorulit: "Hundi ãs ominj morc akulo u vinji lešinari."

18 Isus u spus usporedba sã areçi alu učenikur kã om ar trãbuij uvijek sã sã aroži šã nikad sã nu odustulaskã. 2 Jãl u zãs: "ãm unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikã dã Dimizov, njiš nu sã brigale dã njime šje jej zãšji. 3 Šã akulo are una vãdojã ãm varušula kari stalno vinje akulo la jãl, šã sã aruga: 'Apãrã mã dã dužmanu amnjov.' 4 Una vremi nuj ažuata. Dã pã aje su apukat sã sã ãngãndaskã: 'Nu am njiš šefãlj frikã dã Dimizov, ili brigã pã lãngã ominj. 5 Kum goðe, ju uj ažuata alu asta udovicã kã mult mã dosadalesçi. Uj apãra, inaçe mu dosadali ku vinjala šã ku ântribalurlje alji.'" 6 Atunšje Domnu Isus u zãs: "Ac bãgat sama šje šu zãs sãngur aluj sudacu hamiš? 7 Šã atunšje nu da Dimizov ãriptaçi šã zãštita alu lume akuljesã aluj kari plãnži la jãl zuva šã nopçe šã jãl are strpljiv ku jej. 8 Ju vã zãk kã jãl u ažuata ku ãriptaçi šã ku zãštita pã friš. Ali uj afla Fišjoru alu Omuluj dãstafelã ãnkridalã ãm ominj kãnd ju muj ãntoršji pã pãmãnt?" 9 Isus u spus alta puvešçi, alu orikic ominj kari asre tari uvjerilicã ãm pravednostu alor, a jej pã alci sã ujtã ku mãržnjã. 10 Jãl u zãs: "Doj ominj ur mers sus ãm Hram sã sã aroži. Unu dãm jej are farizej, šã altu om are carinik. 11 Farizeju su skulat sus šã u zãs asta aruguminci pãntu dã jãl: 'O Dimizolje, ju dov hvalã cijã kã nu mes ju ka heščelanc ominj: pulkuçi, hamiš, preljubnik, ili çak ka asta carinik. 12 Ju postulesk dovã rãndur pã sãptãmãnã; dov desetina cijã dã kutotu šje zaradalesk.' 13 Cariniku pã haje parçi, u rãmas dã parçi, šã nu su ãndura sã rãðiši oçiš ãm nor, numa ãš bãçe çeptu dã žãlji šã zãšje: 'Dimizolje aj milã dã minji grešnik!' 14 Ju ãc zãk kã ala poreznik u mers akasã opravdan la Dimizov, a farizeju nu. A tot omu kari sã rãðika sãngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rãðikac." 15 Jej ur adus isto aša šã pã mišj kupijiš, sã pužã Isus mãnjielje pã jej sã lji blagoslovulaskã. Ali kãnd ur vãzut aje učenici jej ljur svãtit sã ãj ãm uðinã. 16 Isus lji çimat atunšje la jãl šã u zãs: "Lasãlji pã kupiji sã vijã la minji šã nu lji branalec, kã kraljevstva alu Dimizov pripadalešçi alu dastafel ka jej. 17 Anume, ju vã zãk: 'Kã kari goðe no fi ka kupiji mišj ponizni nor puçe sã tunji ãm kraljevstva alu Dimizov.'" 18 Are unu vladar akulo kari u ântribat pã Isus: "Bun Uçiitelju, šje trãbã sã fak sã kapãt kust dã erikeš?" (aiōnios g166) 19 Ju zãs Isus

aluj: "Adășje mă cem pă minji bun? Njime nuj bun čar unu Dimizov. 20 Zapovjedurlje alu Dimizov šćijă: 'Nu fă preljub', 'Nu amură', 'Nu fura', 'Nu svedočuli ăm mișjună', 'Poștivăleșcić pă tatusu șă pă mumăta.'" 21 Jăl zăs: "Da șă asta am păžăt dăm tănjireme ame." 22 Kănd u auzăt Isus aje, jăl ju zăs: "Ali ac ibizeșci una stvară: dući șă vindic kutotu șje aj, ămparcă banji alu sărașj, șă tu vi ave găzdașijă ăm nor. Atunșje hajd șă sljedileșcimă pă minji." 23 Ali kănd u auzăt aje, tari su ăntristat kă jăl are găzduk șă nu gânde kutotu să vândă. 24 Kănd u văzut Isus kită dă tari su razočaralit, jăl u zăs: "Kită dă grov aj dă eje kari ăs găzdașj să tunji ăm kraljevstva alu Dimizov! 25 Maj ușuri aj alu devi să tunji păm urečilje dă ak, dă kită alu găzduk să tunji ăm kraljevstva alu Dimizov." 26 Hej șje punje ureci ur zăs pă aje: "Šinji atunșje poći fi spasalit?" 27 Isus u ăntors vorba: "Šje aj nemoguće alu om, aj moguće alu Dimizov." 28 Atunșje Petar u zăs: "Benji noj anj lăsat kutotu, șă čanj sljedilit pă činji." 29 Isus u ăntors u alor vorba: "Anume, ju vă zăk, kă šinji gođe ăs lasă kasaș, ili pă bășăcaș, ili pă fraciš, ili pă mumăsa șă pă tatusu, ili kupijış păntu kraljevstva alu Dimizov, 30 a să nu kapići dă aje maj mult ăm asta kust dă kit ave, a u kăpăta pă altu svet kari vinji kustu dă erikeș." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Isus u čimat pă dvanaest apostolor la jăl, șă u zăs: "Punjec ureci, noj mărženj ăm Jeruzalem șă kutotu akulo șje u fost skris dă la proroș ăm kenvija svântă dă minji, Fișjoru Omuluj a aje su dogoduli: 32 Jej mu predali ăm mănjiłje alu omej kari nus Židovi șă dăm minji šor fașji šuf, uj fi bătut, jej mu skipa, 33 șă dă pă șje uj fi bičevălit șă uj fi amurăt, ali dă pă aje ju uj uskrsnuli treća zuva." 34 Učenici nu šćije njimik dă asta. Elje vorbi ljur fost askunșă, șă jej nor prișjiput njimika șje să ăngănde Isus. 35 Kum ăs re apropi ăm Jerihon, šjeva ka omu orb șăde pă drik șă kulduže. 36 Kănd omu orb u auzăt kă gărmađă treșji pă akulo, jăl su ăntribat șje aj aje. 37 Așa jur spus kă Isus dăm Nazaret u trikut pă akulo. 38 Pă aje u mužjit: "Isuse Fișjoru alu David, mă arog la činji aj milă dă minji!" 39 Lume kari umblă ăm nenci aj zășje să takă, ali jăl su apukat șă maj tari să mužjaskă la jăl: "O Fișjoru alu David aj milă dă minji!" 40 Atunșje Isus u stat șă u dat zapovjed să ăl adukă la jăl. Jăl lu ăntribat: 41 "Šje gândeșc să fak păntu činji?" Šă jăl u ăntors vorba: "O Domnu, ju gândesk să văd!" 42 Isus ju zăs: "Ujtăci! Ănkridala ata ću ozdravalită." 43 Šă jăl odma u kăpătat să vadă. Šă lu sljedilit pă Isus, șă slavale pă Dimizov. Šă totă lume kari ur văzut dăde slavă alu Dimizov.

19 Isus u vinjit ăm Jerihon șă u trikut ăm ala varuș. 2 Šă akulo are om șje să čima Zakej. Jăl are glavni poreznik, șă are găzduk. 3 Jăl ănșjărka șă vadă pă Isus șă să saznalaskă šjinji aj jăl. Ali nu ăl puće șă ăl vadă akulo asre mulc ominj daje kă jăl are niskă om. 4 Dăm ala rând jăl u aljărgat ăm nenci șă su urkat pă ljemn dă divlja smokvă ăm nadă kă lu vide daje kă Isus vinje pă aje kalje. 5 Kănd u vinjit Isus pă lokula, jăl su ujtat sus șă lu văzut pă jăl, șă ju zăs: "Zakej, păfriș haj žjos, kă ju trăbă astăs să vju la činji akasă." 6 Šă jăl su ăngribit să vijă žjos șă lu apukat ku fălușăjă. 7 Kănd ur văzut lume aje, jej toc gumunje: "Jăl u meržji la om kari aj greșnik!" 8 Zakej su skulat șă u zăs: "Domnu, ujtăci! Ju dov žămătaći dăm găzdașije ame alu sărașj. Šă dakă am ănșjăljit pă šjinjiva, ăntork patru rândur majmult." 9 Isus ju zăs aluj: "Astăs spasenje u vinjit la asta kasa, kă șă asta aj fișjoru alu Abraham. 10 Kă ju Fișjoru alu Omuluj am vinjit să kotă șă să spasalaskă pă ominj kari u fost pirdut." 11 Mulc ominj ur auzăt elje vorbi, kum are dapropi dă Jeruzalem, șă ominji să gânde kă kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. Isus daje su apukat să lji spuji maj una usporedbă. 12 Jăl u zăs: "Unu găzduk om su gătat să mergă ăm dăparci pămănt să kapići kraljevstva șă atunșje să șă ăntorkă. 13 Jăl u čimat pă zeșji (10) slugur, șă lju dat pola kila dă aržjint, șă u zăs: 'Fășjec korist aje păn șje nu mă ăntork.' 14 Ali ominji dăm lokula aluj ăl mărzăle, șă u mănat pă predstavnijș dă pă jăl să zăkă: 'Noj nu gândenj asta om să nji fijă kralj.' 15 Ali jăl su ăntors ku autoritet dă kralj șă u dat zapovjed să aj adukă pă slugurjelje alu kari u dat banj să vijă dădănenći să de izvještaj șje ur făkut ku banji. 16 Elși sluga kari u vinjit, u zăs: 'Domnu, banji atej mu adus dă zeșji (10) majmult.' 17 Šă jăl u zăs aluj: 'Măndru! Tu ješč bun sluga. Daje kă are vjeran ku mik, aku aj autoritet pă zeșji (10) varușur.' 18 Altu om u vinjit, șă u zăs: 'Domnu, banji atej su răđikat dă šinșj (5) rândur.' 19 Šă jăl u zăs isto astuje: 'Ju cui da autoritet pă šinșj (5) varușur.' 20 Šă treći (3) u zăs: 'Domnu, ajișje aj banji atej, ju am păžăt păntu činji, am pus ăm maramică. 21 Mijă mi are frikă dă činji daje ka ješč strog om: Tu jej șje naj ulagalit șă akuljež șje naj sāmănat.' 22 Šă u zăs kralju ăm ănturșjală dă vorba: 'Dăm gura ata cui suduli, njiș korist sluga! Tu šćijej kă mes om strog, șă jov șje nuj amnjov, șă akuljeg șje nam sāmănat. 23 Atunșje adișje naj pus banji ăm bankă? Să vi putut șjeri banji ku kamaturlje kănd maș ăntorșji.' 24 Atunșje kralju u zăs alu hej șje stăće akulo: 'Loc banji dă la jăl șă dădecăl alu ala kari ari zeșji (10).' 25 Jej ur zăs: 'Ali Domnu, jăl mar ari

šinšj (5) kilă dă aržjint! 26 Ju vă zăk: Kari ari u ave majmult, a heje kari nari čak šă haj pucăn šje ari u fi lot dă la jăl. 27 A alu dužmanji amej kari nu gânde sâ fjuv kralju alor, adușjecălji ajișje sâ amurăcălji âm oči amej! 28 Kând Isus u spus usporedbe, u mers maj pă dăparci pă kalje dă Jeruzalem. 29 Kând Isus vinje mar apropi dă lok âm Betfaga sâ Betanija la planina dă maslinur, jăl u mănăt pă doj učenikur aluj âm nenci. 30 Jăl u zăs: "Dușjec âm sat âm nenci. Kum vinjec âm lok, voj vic afla pă magari pă kari njime no sâzut. Dăžljigăcăl sâ adușjecăl la minji. 31 Dakă vu ântriba šjinjiva: 'Adișje âl dăžljež?', numa zăj: 'Alu Domnu âj trăbă.'" 32 Šă kari u fost mănătă ur aflat točno kum jăl u zăs. 33 Čak šă kând dăžljiga pă magari, gazdurlje u ântribat: "Adișje dăžljigăc." 34 Šă ânturșjala dă vorba are: "Alu Domnu âj trăbă." 35 Šă lu dus la Isus sâ ur pus haljinurlje alor pă magari sâ u pus pă Isus sus pă jăl sâ šadă. 36 Kum măržje jăl âm nenci, lume punje haljinurlje alor pă drikur hundi prušule sâ de čast alu Isus. 37 Šă baš kum vinje jăl apropi dă varuș hundi planina dă maslinur sâ slăbođi žjos, toc učenici aluj sur apukat sâ kănci âm mari fălušăjă, šă dăm tot graju slavale pă Dimizov dă kutotu mari čudur šje ur vâzut. 38 Jej mužje: "Blagoslovulit sâ fiја kralj kari vinji âm numilje alu Domnu! Putuljală âm nor, šă slava alu Dimizov!" 39 Orikic dă farizej âm gărmađă jur zăs: "Učitelju, zălji alu učenici atej sâ nu svitaskă aje." 40 A Isus lju zăs: "Dakă jej ur tășje, petrilje sur apuka sâ mužjaskă âm slavă." 41 Kând u vinjit Isus maj apropi la varuș su apukat sâ plăngă pă jej đasupra. 42 Atunșje jăl u zăs: "Să vi šcut numa âštăs šje adușji putuljala ata! Aku âj askunsă dă la oči atej. 43 Daje kă vinji vreme kând dužmanji atej ur ridika falur pălăngă činji, jej čur opkululi šă čur ânkuje dăm totă parće. 44 Šă jej čur uništili pă činji do kraja šă kutotu šje kustă akulo šă no maj rămănje âm činji njiș una petră pă alta petră, kutotu pântru aje kă nu aj prepoznulit vreme kând Dimizov u vinjit la činji." 45 Isus u mers âm Hram, sâ su apukat sâ lji măji afară pă eje kari vinde sâ kumpăra âm nontru. 46 Jăl u zăs alor: "Skris âj âm svântă kenvija: 'Kasa ame u fi kasa dă aruguminči' ali voj ac făkut 'špiljă dă pljačkași!'" 47 Dă zuva Isus ânvăca âm Hram, a mar popur šă učitelji dă zakonu alu Mojsije šă alci vođur kari as re židovur planărze šă âm amori pă jăl. 48 Ali jej nor aflat njimika kum ar fașji aje, daje kă lume sâ cănje apropi dă jăl, šă punje tari ureci la vorbilje aluj.

20 Mar popur, učitelji dă zakonu alu Mojsije šă alci vođur kari as re židovur ur vinjit la Isus âm una ză kând ânvăca pă lumi âm Hram šă propovjedale

Hir fălos. 2 Jej lor ântribat pă jăl: "Pă alu šinji autoritet fașj stvarurljeșce? Šinji cu dat asta autoritet?" 3 Jăl u zăs: "Lasăcămă pă minji sâ vă ântreb una stvar šă âj dă voj sâ âm ânturșjec vorba: 4 Anume Dimizov u zăs alu Ivan sâ bučuzaskă pă ominj, ili ominji u zăs aje sâ fakă?" 5 Jej ur svătit una ku alt šă zășje: "Dăkă anj zășji 'dă la Dimizov', u ântriba: 'Adășje atunșje nu ânkriđec?" 6 Ali dăkă anj zășji noj: 'Dă la ominj', totă lume u vărli petri pă noj sâ nji amori. Kă jej âs uvjerilic kă Ivan are prorok." 7 Așa jej u ântors vorba kă jej nu ščije dă hundi u vinjit autoritet sâ bučuzaskă. 8 Šă Isus u zăs: "Njiș ju nu vuj spunji ku alu šinji autoritet fak stvarurljeșce." 9 Isus su apukat sâ spuļa usporedbă alu lume: "Are unu om kari u sāmănat vinograd sâ u lăsat âm najam vinogradu alu šjeva ka ominji, šă jăl atunșje u fužjit dăm pāmăntula pă maj lungă vremi. 10 Kând u vinjit vreme, jăl u mănăt pă sluga la ominj âm vinograd sâ âj đe parće aluj dăm plodur kari jej duguvule aluj, ali ominji lor bătut šă lor mănăt ku mănjiłje golji. 11 Atunșje u mănăt pă altu sluga ali šă pă jăl lor bătut, vredăłit šă lor mănăt ku mănjiłje golji. 12 Jăl u ânșjirkat sâ măji pă treći sluga, ali šă pă jăl lor ranalit šă lor arukănt. 13 Gazda dă vinograd u zăs pă aje: 'Šje sâ fak? Ju uj mănă pă fișjoru amnjov plăkut. Dar kând lu viđe pă jăl, pălăngă jăl ur ave respekt.' 14 Ali ominjije kând lor vâzut sur ligizit ântri jej: 'Jăl âj nasljednik. Hajc sâ âl amurănj așa nasljedstva aluj sâ nji rămăji anovă.' 15 Atunșje lor dus afară dăm vinograd šă lor amurăt. Aku šje u fașji gazda dă vinograd? 16 Jăl u vinji šă u uništili pă ominjije. Šă u đă âm najam vinogradu alu alci." Kând u auzăt jej aje kum ominji urăt sâ ponașaleșči, jej ur zăs: "Nu đe Dimizov!" 17 Jăl su ujtat pă jej, šă u zăs: "Skris âj svântă kenvija: 'Petră kari graditelji u vărliť ândărăt u fost aku petră zaglavnă?' Šje značaleșči asta? 18 Toc kari kađi pă petre u fi zdрубic pă dărăbelji, šă toc pă kari kađi u fi zdрубic." 19 Učitelji dă zakonu alu Mojsije šă mar popur ur ânșjirkat sâ puļa mănjiłje pă jăl âm ala šas ali alor lji frikă dă lumi. Jej ur prișjiput kă jăl u spus đă asta usporedbă protiv đă jej. 20 Popi šă alci vođur âl pratale pă Isus šă or mănăt pă špijunj, ominj kari trișje ka ominj đirepc kari ar trăbuji sâ âl optužulaskă pă Isus âm šjeva šje ar zășji krivo așa sâ âl adukă pă Isus âm mănjiłje dă upravitelj alu Rim. 21 Așa lor ântribat pă jăl: "Učitelju, noj ščijenj kă aje šje zășj šă ânvec âj točno, šă kă nu arec njiș šefălj parci, ali tu ânvăcă anume kalje lu Dimizov. 22 Aku âj benji đă noj židovur sâ plăčenj porez lu car ili nu?" 23 Isus u shvatalit kum jej as re lukavi šă lju zăs alor: 24 "Arătam banji ku kari plăčeșč porezu. Aku alu šinji

25 „Aj ubrazu ša numilje sus?” Jej ur zäs: „Alu car.” 26 Je ur zäs: „Atunšje pläčec alu car šje aj pripadalešči lu car ša däddec lu Dimizov šje pripadalešči alu Dimizov!” 27 Jej nu puče ša aflji njimika rov am svatu aluj antri toc lumi, ša jej asre amirac la anturšjala dā vorba aluj, ša u tākut. 28 Aku orikic saduceji kari zāšji kā njime nu su skula dām morc ur vinjit la jāl, ku trik antribalā: 29 Jej ur zäs: „Učitelju, Mojsije u pus žos zakon pāntru noj kā dakā fračisu omuluj ar muri ša lasā pā bāšācaš fār dā kupij, atunšje fračisu aluj trābā sā u amiriči ša sā rādīšji familija pāntru fračisu mort. 30 Udatā asre šapči frac. Elši u lot bāšācā ša u murit fār dā kupij. 31 Ša drugi u lotu pā je, ša jāl u murit fār dā kupij. 32 Ša treči u lotu pā je. Maj toc šapči ur lotu ša ur murit, ša njiš unu no avut kupij ku je. 33 Pā zadnji ša mujere u murit. 34 Aku lu šjinji u fi bāšāce känd or uskrsnuli morci? Ängāndešči kā toc šapči ur avutu dā bāšācā.” 35 Isus u antors vorba alor: „Am asta svet lume sā amiritā ša sā ānsorā. (aiōn g165) 36 Ali eje kari ur fost smatralic vredni sā uskrsnulaskā dām morc njiš nu su ānsura, njiš nu sā amiritā. (aiōn g165) 37 Ša jej nu poči maj mult nikad sā mori, kā jej ās kupiji alu Dimizov daje kā ās ridīkac dām morc. Jej ās ka āndeji. 38 Atunšje dā uskrsnuče ša Mojsije u arātat aje ām svedočulala aluj dā grmu šje arde. Akulo jāl čamā pā Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, ša Dimizovu lu Jakov, multā dobā dā pā šje jej ur murit. 39 Anume, Dimizov nuj Dimizovu alu hej morc, mar alu hej kari kustā, känd toc kustā pāntru jāl.” 40 Šjeva ka učitelji dā zakonu alu Mojsije u priznalit: „Učitelju, tu aj sviit benji!” 41 Dā pā aje jej nu sor maj āndurat sā āl ānšjeršji pā antribalur. 42 Isus u antribat: „Šje gāndešči jej kum svitešči dā Mesija kā āj numa Fišjoru lu Car David? 43 David dā jāl sāngur ām kenvije dā Psalmur zāšji: 'Domnu u zās alu Domnu amnjov: Šāz pā desna parče ame. 44 Ša ju uj vārli pā dužmanji atej dāsüp pišjorilje atelji.' 45 David jasno āl čamā: 'Domnu', atunšje kum poči jāl sā āj fījā fišjor?’ 46 Isus svite lu učenici aluj a totā lume punje ureči. 47 Jāl u zäs: „Je sama dā učitelji dā zakon alu Mojsije. Jej uživalešči sā sā šetalaskā ām haljinur lunž ša sā fījā pozdravali ku poštovanje ām varuš pā trgur ša jej plašji sā šadā lokurlje časni ām sinagogur ša pā nuntur. 48 Jej pljačkealešči pā udovicur ām kāšālje alor, känd fašji lunž aruguminci dā predstavā. Ali jej ur kāpāta maj gre kaznā.”

21 Kum su ujtat ām sus Isus u vāzut pā ominj gāzdašj kum bagā banj ām škatulā kari are ām Hram. 2 Jāl u vāzutu isto aša pā mujere vādojā kum u pus ām nontru doj mišj banj dām aržjint. 3 Isus u

zäs: „Ju vā zāk anume, kā asta sārakā vādojā anume u dat maj mult dām toc jej. 4 Adišje? Daje kā toc alci or dat dobrovoljni prilog lu Dimizov dām aje šje ave mult känd mujere u dat dām sārāšijā ša kutotu šje ave dā kust.” 5 Känd učenici svite dā Hram, ša zāšje kā ave mändri mar petri, ša are ukrasalit ku ukrasur kari ur dat ominji alu Dimizov, Isus u zäs: 6 „A dā ešče stvarur la šje vā ujtāc aku, zuva u vinji, känd njiš una petrā no rāmānje ajiše una pā alta. Jelji ur fi toči vārliči žos.” 7 Jej lor antribat pā jāl: „Učitelju känd u fi aje? Ša šefālji znakovur ur fi kari ur zāšji känd u fi?” 8 Jāl u zäs: „Ujtācāvā sā nu fijej zābunjic. Multā lumi ur vinji ām numilje amnjov ša ur zāšji: 'Ju mes Mesija', ša 'Vreme āj apropi.' Ali nu bāgāc sama la jej. 9 Ša känd auzāc dā tabānur ša dā nemirur nu fijej frikoš, kā ešče događajur trābā sā fījā elši ali kraj nu vinji aša pā friš.” 10 Jāl isto aša lju zäs: „Nacija sur boruli protiv dā nacija, ša kraljevstva protiv dā kraljevstva. 11 Ša u fi potresur pā različitā lokur isto ka ša fome ša kugur. Ša pā nor ur fi frikoši stvarur dā vāzut ša urāči znakur. 12 Ali majnti dā šje u fi kutotu asta, ša vor apuka. Jej vur adušji ām sinagogur la sud ša vor bāga ām čemicur. Jej vur trāje la kraljur ša la alci vladar daje kā ščec učenici amej. 13 Kutotu asta vu da šansā sā svedočulec. 14 Ali nu vā brigalec šje ac zāšji ām nenci dā obranā. 15 Kā ju voj da ām vreme firi ša mārduļijā ām aje merā dā njime no puče sā sā obranalaskā dā aje, ili sā sā batā protiv dā aje. 16 Ša voj vic fi izdalic, da čak ša dā la roditelji avoštiri ša dā la frac ša dā la njam, urtašj, ša orikic dām voj ur fi amurāc. 17 Toc vor māržālī daje kā ščec učenici amej. 18 Tot njiš unu pār dā pā kapičilje avoštiri nu vu piri. 19 Ša dākā nu odustanalec vic kāpāta kust dā erikeš.” 20 Isus spunje: „Voj vic vidē Jeruzalem opkolulit dā kātānj, atunšje voj ac šči kā u fi uništen. 21 Atunšje eje ām regija Judeja trābā sā skepi ām planinur, eje kari kustā ām varuš trābā sā fugā dā akulo ša heje pām satur sā nu mergā ām varuš. 22 Kā ām elje zālji dā osetā kutotu stvarurlje dām Kenvija svāntā sur umplje. 23 Jao alu elje kari ās gārjonji ili rānješči pā cācā kupij ām zāljiļje kā bjeda ša mirgu protiv dā eje ominj u fi mari! 24 Orikic ur muri pā špica dā mač ša ostali ur fi zarobulic antrā mulci nacijur. Jeruzalem u fi kālkat dā la ominji kari nus židovi pān šje nu lji trešji vreme dā vladalālā.” 25 Isus spunje: „Akulo ur fi znakur, pā sori, lunā ša pā ščevilje, ša ominji pā pāmānt ur fi ām mari nevoljur, dā graju mari dā valovur. 26 Suflijiļje ominjiļor lu lāsa dā frikā dā ha šje tek u vinji pā svet kā silurlje dām nor sur zdrānšjina. 27 Ša atunšje jej ur svedočuli kā ju am vinjit Fišjoru Omuluj pā oblak ku mari pučeri ša

ku slavă. 28 Kând u fi asta ujtăcăvă sus šă rădikac kapičilje kă Dimizov vinji să vă oslobudulaskă.” 29 Isus lju spus usporedbă: “Băgăc sama la ljemnu dă smokvă, šă alčilje ljemnji! 30 Kit să punji listur, voj videc kă vara aj apropi. 31 Isto aša kând vi vide asta kă u fi voj ac šci kă kraljevstva lu Dimizov aj apropi. 32 Anume, ju pot zăšji: asta ominj kari kustă no fužji ândărât majnti dă šje kutotu asta no fi. 33 Norurlje šă pământu u trešji ândărât, ali vorbilje amelji nikad nor trešji.” 34 Isus u zăs: “Nu lăsa brigur âm suflijituc dă mănkarî, butură šă brigur dă asta kust, să nu vă dukă dă la Dimizov kă zuve poči să vijă 35 dăm turdată. Kă u vinji pă toc bez obzira hundî kustăc pă pământ. 36 Păzăc dăm ala rând pă toci vremilje. Šă arugăcăvă să fijej spremni să skăpăc dă kutotu asta šje u fi, šă să pučec să fijej âm nenće ame la Fišjoru Omuluj făr dă frikă.” 37 Âm totă ză Isus ânvăca âm Hram, ali nopce jăl fužje afară šă âš fâšje lok la planina dă maslinur. 38 Ali dă diminjaca răkori, totă lume vinje să puji ureci la jăl âm Hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elši ză dă blagdan dă pita făr dă kvas. 2 Mar popur šă učitelji dă zakonu alu Mojsije planărze kum ar puče să amori pă Isus ali alor lji are frikă dă lumi. 3 Atunšje Sotona u tunat âm Juda Iskariot, kari are unu dăm dvanaest (12) apostola. 4 Jăl u mers šă su ligizit ku mar popur šă ku stražari dă Hram kum ar puče să âl izdalaskă pă Isus. 5 Jej asre fâloš dă aje šă sor ligizit ku Juda să aj đe banj. 6 Juda su ligizit šă atunšje su ujtat dă prilikă să âl izdalaskă pă jăl afară pă askuns făr dă lumi. 7 Zuva dă Pita făr dă kvas, u vinjit pă kalji birkuca pă Pashă a aje trăbuje să fiğă žrtvovalită. 8 Aša Isus u mânat pă Petar šă pă Ivan šă lju zăs: “Dušjec šă pripremîlec večera dă Pashă pântru noj să mănănj.” 9 Jej lor ântribat pă jăl: “Hundî gândešc să pripremlenj?” 10 Jăl lju zăs alor: “Punjec ureci, kum vinjec âm varuš, voj ac afla pă om kari dušji mari bukal dă apă. Sljedilecâl pân la kasa hundî meržji. 11 Atunšje zăšjec lu kapu dă kasă: ‘Učitelju ântrabă, Hundî aj soba âm kari pot mănka večera dă Pashă ku učenici ameğ?’ 12 Jăl cu arăta atunšje soba sus pă kat mari šă opremilită ku kutotu. Făšjec pripremurlje akulo.” 13 Aša jej ur mers šă ur aflat stvarurlje kum Isus lJOR zăs, šă jej ur făkut priprema dă večera pă Pashă. 14 Kând u vinjit vreme să mănăšji una, Isus šu lot lok la masă, šă ku jăl asre dvanaest (12) apostolur. 15 Jăl u zăs: “Ju am avut mari vojă să am večera dă Pashă ku voj majnti dă šje uj patali ku morče. 16 Ju vă zăk kă nikad maj mult nu uj mănka večera dă Pasha majnti dă šje nu su ispunuli âm kraljevstva lu

Dimizov.” 17 Atunšje u lot klijštaru ku vin šă u dat hvală alu Dimizov, šă u zăs: “Loc asta šă âmpărcăc ântri voj. 18 Âm napoj, ju vă zăk, ju noj be dă plodu dă strugur pân šje no vinji kraljevstva lu Dimizov.” 19 Isus u lot pita, šă u dat hvală alu Dimizov, u rupt âm dovă šă u dat la učenici aluj šă u zăs: “Asta aj tela ame, kari u fost dată pântru voj. Făšjec asta âm ângândală dă minji.” 20 Šă isto aša dă pă mănkarî, jăl u lot klijštaru dăm kari toc ur be šă u zăs: “Asta klijštar aj novi zavjet âm sânzilje amnijov, kari aj vârsat pântru voj. 21 Ujtăcăvă kă izdajica ame aj la masă apropi dă minji! 22 Ju Fišjoru Omuluj uj muri kă aša are skris âm nenci ali jao lu omula kari mu izdalit!” 23 Pă aje jej sor apukat să să ântrebi una pă alt kari ar fašji aje. 24 Isto aša su apukat apostoli unu svat ântri jej, ka šjinji ar trăbuji să fiğă maj mari ântră jej. 25 Aša Isus u zăs: “Kraljevi dă asta svet vladalešci ku narodu pă koristu alor šă ari pučeri pă jej, šă jej sângur zăšji kă fašji benji. 26 Ali nu aj aša ku voj! Lasăc pă maj mari dăm voj să fiğă hăl maj ponizni, a hăl maj bătărn ka sluga. 27 Aku šjinji aj maj mari, gostu la masă ili poslužitelju kari aj sluga? Hăl kari aj la masă da nu? Ali ujtăci, ju mes ajišje ku voj ali ka sluga avostru. 28 Voj ac rămas ku minji păm ânšjirkalurlje amelji. 29 Kum mu dat Tata amnjov kraljevstva mijă, aša isto, ju voj da avovă, 30 pravo să mănăc šă să bijec la masa ame âm kraljevstva ame, šă să šădec pă prijestolje, să sudulec pă dvanaest plemurlje dă Izrael.” 31 Isus u zăs: “Šă tu Šimun, Šimun, punji ureci! Sotona u šjirut dopuštenje să vă iskušulaskă ka pă pšenică âm sito. 32 Ali ju mam arugat pântru činji, dă ânkridala ata să nu kadă. Šă tu trăbă să âmbălurec âm vjeră pă fraci atej kând vij âm napoj la minji.” 33 Petar u zăs: “Domnje ju mes spreman să mă duk âm čemică šă să mor ku činji!” 34 Isus u ântors vorba: “Lasă mă să ac zăk kă kukošu no kukuruzu astăs majnti dă šje tu mi tăğădi âm tri rândur kă nu mă cunošč.” 35 Isus jară lju ântribat: “Kând vam mânat afară făr dă dibularuș šă făr dă tăšč, ili cipiliș, arec âm šjeva ka potreba?” Jej u zăs: “Nu.” 36 Ali jăl u svătî: “Maj mejnkulo, dakă avec dibularuș jec ku voj, šă isto aša šă taška šă dakă nu aj mač vindî šubac šă kumpără mač. 37 Kă sigurno trăbă să să ispunulaskă šje are skris dă minji, anume: ‘Jăl are smatralit dă zločinac’-isto šje u zăs proroci dă minji trăbă să să ispunulaskă.” 38 Atunšje jej ur zăs: “Ujtăci Domnje, noj avenj doj mačur.” Jăl u ântors vorba: “Aku aj dăstul ku asta svat.” 39 Isus u mers aku la Planina dă maslinur, kum ave jăl običaj să fakă, šă učenici aluj ur vinjit ku jăl. 40 Kând u vinjit jăl pă lok, jăl u zăs alor: “Arugăcăvă dă aje să nu kădec âm kušnjă!” 41 Jăl su maknuli ândărât dă la jej aša

dă parci ka kum aj vărli petră, șă u kăzut pă đinuc, șă să aruga. 42 Jăl u zăs: "Tata, dakă tu gândeșc je kljiștarusta dă patnjă dă la minji! Jară nu fiğă ame vojă mar ata fiğă făkută!" 43 Atunșje ađalu dăm nor u vinjit șă lu ămbălurit pă jăl. 44 Kum are ăm mari mukur jăl șă maj tari să aruga. Șă znoju aluj su făkut ăm kapljicur, dă sănzi kura pă pământ. 45 Atunșje Isus su skulat dăm aruguminci șă u mers ăm napoj la apostoli aluj. Jăl lju aflat kum să kulka činji dă žalji. 46 Așa jăl lju zăs: "Adășje vă kulkăc? Skulăcăvă șă arugăcăvă să nu kădec ăm kušnjă!" 47 Isus inka svite kând ur vinjit mulc ominji. Jej ur vinjit dă pă jăl. Unu dăm jej are șă Juda unu dăm dvanaest (12) apostolur. Jăl u vinjit dă apropi la Isus șă lu surutat ăm ubraz. 48 Ali Isus ju zăs aluj: "Juda, izdaleșc pă minji, Fișjoru alu Omuluj, ku surutala?" 49 Apostoli kând u vâzut șje su dogodulit jej ur ăntribat: "Domnu, să nji băčenj ku mačurlje?" 50 Șă unu dăm jej u luvit ku maču pă sluga lu popa mari, șă ju tijet ureče. 51 Isus u zăs: "Dăstul, nu maj vă băcec!" Jăl u pus mănă pă ureci șă lu iscjelilit. 52 Atunșje Isus u zăs lu mar popur șă lu straža dă Hram, șă lu bătărnji kari ur vinjit afară protiv dă jăl: "Ac vinjit ku mačur șă ku palicur ka pă buntovnik? 53 Nikad nac rădikat njiș žježjitu protiv dă minji kând arem ku voj ăm totă ză ăm Hram. Ali aku ăj vreme avostră șă să vladalaskă tama." 54 Atunșje jej lor apukat pă Isus, lor dus ăndărăt șă lor dus la kasa la maj mari popă. Petar sljedile pă dăparci. 55 Fok ur făkut ăm sredina dă udvar, șă kum șăde lume akulo, Petar u vinjit ăntri jej. 56 Una tănără slușkinja lu vâzut kă șădi ăm lumina dă fok, u mucăt pă jăl tari șă u zăs dă pă aje: "Omusta are ku jăl isto." 57 Ali jăl u tăgădit șă u zăs: "Nu, ju nu mes. Ju nu ăl kunosk pă jăl!" 58 Nu mult dă pă aje altu om lu vâzut șă u zăs: "Spunji! Tu jeșc unu dăm jej!" Ali Petar u ăntors vorba: "Ju nu mes!" 59 Hunđiva unu șas dă pă aje altu om uporno tvrdăle: "Sigurno, asta om are ku jăl, kă jăl ăj Galilejac!" 60 Ali Petar u zăs: "Ju nu șcuv dă șje sviteșci!" Șă točno atunșje kând inka svite, kukoșu u kukuruzăt. 61 Domnu su ăntors șă su ujtat pă Petar. Șă vorbilje lu Domnuluj ur vinjit ăm napoj la Petar, kum u zăs jăl: "Majnti dă șje kukoșu u kukuruză astăs tu mi tăgădi pă minji ăm tri rândur." 62 Șă Petar u mers afară șă plăngănt tari. 63 Ominji kari ăl păze pă Isus ăș fășje șjuf dăm jăl șă ăl băce. 64 Jej ur pus fljancă pă oč, ăl luve ăm ubraz șă să akăca dă jăl: "Ajde prorokuleșci! Spunji nji šjini ču luvit ăm ubraz?" 65 Șă jej alu Isus ur zăs maj mulci urăci vorbi. 66 Dă rākori ăm alta ză, bătărnji, una ku mar popur șă učitelji dă zakonu alu Mojsije, ur adus pă Isus ăm nenče dă sudu alor. 67 Jej ur zăs: "Spunjini dakă

jeșc tu Krist." Jăl u ăntors vorba: "Să vă spuj nu mac ănkredī, 68 șă să vă ăntreb pă voj dă Krist, voj nu ac ăntorșji vorba. 69 Aku maj menkulo ju, Fișjoru alu Omuluj, uj fi ăm pučeri pă desna parci dă mănă lu Dimizov." 70 Șă jej toc ur zăs, "Atunșje tu jeșc Fișjoru alu Dimizov?" Șă jăl u ăntors vorba: "Da baș kum zășjec! Ju mes!" 71 Atunșje jej or zăs: "Șefălji dokazur maj mult nji trăbujă? Noj sângur anj auzăt dăm gura aluji!"

23 Toc kari as re dio dă sud sor skulat șă lor adus pă Isus la Pilat. 2 Șă jej sor apukat să adukă optužbur protiv dă jăl: "Noj anj aflat kum strikă pă lumi. Jăl u zabranalit să să plăcaskă porezu lu Caru dă Rim. Jăl tvrdăleșci kă jăl ăj Krist Car." 3 Pilat lu ăntribat: "Jeșc tu Car dă Židov?" Isus u ăntors vorba: "Da kum aj zăs tu." 4 Pilat u zăs atunșje lu mar popur șă lu gărmađă dă lumi, "Ju nam aflat njimika dă șje laș optužuli șă suduli." 5 Ali jej șă maj tari navalale: "Jăl bunuleșci pă toc pă pământu anostro. Su apukat să ănveci ăm Galileja șă u vinjit ăm Jeruzalem." 6 Kând u auzăt Pilat kă să sviteșci dă Galileja, jăl u ăntribat: "Ăj omusta dăm loku Galileja?" 7 Kum are informiran Isus pripadale alu autoritetu lu Herod, Pilat lu mănăt la Herod kari are ăm Jeruzalem atunșje. 8 Herod are fălos kă veđi pă Isus. Kă dă mult gânde să ăl vadă pă Jăl daje kă u auzăt mult dă jăl, șă Herod să nadale kă lu vide să fakă čudur. 9 Herod svite mult, ăntriba mulci, ali nu ju fost ăntorsă njiș una vorba. 10 Mar popur șă učitelji dă zakonu alu Mojsije asre isto akulo șă jej ur zăs tari mar optužbur protiv dă Isus. 11 Atunșje Herod șă stražurlje aluj ăș fășje šodă dăm Isus șă ăl fășje bulând. Jej lor ămbrăkat pă jăl ăm haljinur dă Car șă lor mănăt la Pilat. 12 Șă ăm aje ză Pilat șă Herod kari asre dužmanj aku asre urtaș. 13 Atunșje Pilat u čimat una pă mar popur șă pă alci vođur kari as re židovi șă pă gărmađă dă lumi. 14 Jăl lju zăs: "Voj ac adus pă omusta kă bunule pă lumi ali ju vă uvjerălesk kă kând ăl ispičem nam aflat njiș šefălji krivică am jăl. Jăl nu ăj duvină njiș dă una krivică dă șje ac optužulit. 15 Njiș Herod nu aflat njimik ăm jăl, kapu lu mănăt ăm napoj la noj. Jăl no făkut njimika șă zavredilaskă kaznă dă morči. 16 Ju uj da să ăl bičalaskă benji benj șă luj slăbuză." 18 Ali jej ur mužjit ăm grupur tari, "Ăndărăt ku omusta! Noj găndenj să ăl slăbož pă Baraba!" 19 (Baraba are ăm čemică kă bunule pă lumi ăm Jeruzalem șă u amurăt.) 20 Pilat daje gânde să slăbodă pă Isus șă așa lju svătīt alor ăm napoj, 21 Ali jej tot ur mužjit maj tari: "Punjecăl pă krușji! Punjecăl pă krușji!" 22 Atunșje po treći rând, jăl lju svătīt alor: "Adișje? Spunjecăm

še rov u fäkut omusta? Ju nu pot afla njimik rov sä zasluzulaskä morči. Aša luj dä sä älä bičalaskä šä atunše läsa sä fuğä." 23 Ali jej mužje šä maj tari, šä zahtjevale sä älä puğä pä krušji. Šä napokon jej ur kăpătat šje gănđe. 24 Pilat u dat zapovjed sä sä fakä kazna šje ur zahtjevalit jej. 25 Aša äm tokmä ku zahtjevula, jăl u slăbuzăt dăm čemică pä om šje u rădikat bună šä u amurăt ali jăl u äntors pä Isus la jej sä älä puğä pä krušji. 26 Šä kum lor dus ändărăt pä Isus, jej ur apukat pä om šje sä čima Šimun, dăm varušu Cirena, kari vinje akasä dăm sat. Jej ur pus krušje pä jăl sä dukä äm loku lu Isus. 27 Multă lumi älä sljedile pä Isus šä mujer kari plănžje šä žalale pä jăl. 28 Isus su äntors la jej šä lju zäs: "Mujerilje dăm Jeruzalem, nu plănžjec păntru minji, mar plănžjec păntru voj šä păntru kupiji avoštři. 29 Kă anume u vinji vremi känd ur zăšji lume, 'Blagoslovuliči äs elje kari nikad no ar avut šä injimilje kari nikad nor purtat kupij šä căcălje kari nikad nor avut lapči äm jelji!' 30 Lume sor apuka atunše sä zăkă lu planinur: 'Kădec žos pä noj!' Šä lu đalur: 'Astupăcănji!' 31 Kă dakă fašji dastafelji stvarur lu ljemnjilje verž, šje nar puče sä peci uskat?" 32 Akulo asre isto doj alci, amăndoj kriminalci kari trăbă sä fiğă pus pä krušji sä mori ku Isus una. 33 Känd ur vinjit pä loku šje sä čima osu dä kap, jej lor apukat šä lor pus pä krušji, una ku doj kriminalci, unu pä desna, unu pä ljeva parče aluj. 34 Šä Isus u zäs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu ščijă šje fašji." Šä vojnici ur skos kockă sä sä ämperci dăm colijlje aluj äntri jej. 35 Lume stăče šä sä ujta; šä vladaur asre akulo šä älä răđe: "Jăl u spasalit pä alci. Aku dakă äj Krist, akuljes dä la Dimizov, lasă sä sä spasalaskä sāngur!" 36 Kătănjlje isto äš fašje šjuf dăm jăl. Šä jej ur vinjit šä u ämbijet aluj ucăt. 37 Jej ur zäs: "Dakă ješč tu Caru dä Židov, spasaleščici pä činji sāngur!" 38 Sus la kap are skris: "Asta äj Caru dä Židov." 39 Unu dăm eje kriminalc kari äs re puš pä krušji ku Isus älä vredeile šä jăl u zäs: "Dakă ješč tu Krist, atunše spasaleščici, šä pä noj isto!" 40 Altu kriminalac lu mužjit pä elši šä u zäs: "Nu ci frikă dä Dimizov? Tărpăleşć ista kazna ka jăl. 41 Tu šä ju ščenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kăpătat kaznă dä lukrurlje relji, ali omusta no fäkut njimika." 42 Atunše ju zäs lu Isus: "Isuse, ängăndeščici tu dä minji känd vi vinji äm kraljevstva ata." 43 Isus ju zäs äm änturšjală dä vorba: "Anume, ju äc zăk: astăs vi fi ku minji äm Raj!" 44 Känd are hundiva dămnjaza, are äntunjerik äntreg pămăntu păn äm tri (3) sasur. 45 Sorilje are äntunjerik, šä feringa äm Hram su tijet pä pola. 46 Atunše Isus u plăns äm graj tari šä zăšje: "Tata äm mănjlje atelji ju puj duhu amnjov." Känd

u zăs Isus asta, jăl u murit. 47 Känd u văzut asta kapetanu šje u fost, jăl u slavalit pä Dimizov kum u zăs: "Omusta are sigurno pravedan!" 48 Šä totă lume kari sor akuljes sä vadă kum lor punji pä krušji, känd ur văzut šje u fost, ur mers akasă šä äš băče dä žalji čepturlje. 49 Ali toc kari älä kunuše pä jăl una ku mujerilje kari ur vinjit ku Isus dăm Galileja stăče šä sä ujta dä dăparči. 50 Are om šje sä čima Josip. Jăl are član dä mari sud dä židov. Bun om šä pravedan 51 kari no dat pä prav la odlukurlje šje ur fäkut ku Isus. Jăl are dăm Arimateja, unu varuš la Judeja šä are dăm unu kari aščipta sä vijă kraljevstvo lu Dimizov. 52 Omusta u mers la Pilat šä lu äntribat dakă poči kăpăta tela lu Isus. 53 Josip u lot žos pä Isus dä pä krušji šä lu änvălit äm plahtă. Šä lu pus äm gropă šje are sklesalită dăm petră äm kari inka njime no fost ängrupată. 54 Zuva dä pripremă are šä zuva dä sămbăta vinje. 55 Mujerilje kari ur vinjit ku Isus dăm Galileja isto älä sljedile. Jelji ur văzut grupa, šä kum are tela aluj postavalită. 56 Aša ur mers äm napoj šä ur pripremilit uloj šä parfemur sä ungă tela alu Isus, ali pä zuva dä sămbăta jej sä odmarale dä pä zapovjed alu Mojsije.

24 Elši zuva dä săptămănă, are duminjika, tari dä điminjaca mujerilje ur mers la gropă, šä aduše uloj ku miros šje ur pripremilit. 2 Jej ur aflat petră kă u fost äntorsă ändărăt dä la gropă. 3 Känd ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. 4 Šä atunše, känd inka stăče akulo äm šok, ujtači! Doj ominj stăče lăngă jelji äm colji šje svitlăze. 5 Mujerilje sur änfrikušat tari, kapu sur poklonulit păn la pămănt u ubrazu šä ominji llor zäs: "Adiše kutăc pä om äm kust äntăra ominj morc?" 6 Jăl nu j ajiše. Jăl u uskrnulit! Ängăndecăvă šje vu zăs jăl känd are inka äm Galileja: 7 'Trăbă ju Fišjoru Omuluj sä fjuv dat äm mănjlje lu ominji rej šä sä mă puji pä krušji daje sä uskrnulaskă pä treća (3) ză." 8 Atunše jej sor ängăndit dä vorbilje aluj. 9 Känd sor äntors dä la gropă kutotu asta ur spus alu jedanaest (11) apostolur šä alu toc. 10 Jelji as re Marija dăm varušu Magdala, Ivana šä Marija, mumăsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. 11 Ali puvešče alu mujeriljelje lju su văzut alu apostolur kă svite bulunzemi, dä aša nu ljur änkruzit. 12 Ali Petar su skulat šä u aljrgat la gropă. Akulo u stat sä sä ujci äm nontru, šä u văzut numa plahtă. Atunše u mers äm napoj hundi are šä sä äntriba šje u fost aje. 13 Äm aje ista zuva doj (2) učenikur măržje äm lok Emaus, jedanaest (11) kilometara dăm Jeruzalem. 14 Jej svite una ku alt šje u fost. 15 Atunše känd svite šä känd sä äntriba dä kutotu aje, Isus sāngur u vinjit šä umbla ku

jej. 16 Ali alu oči alor are uskratalit să nu ăi kunoskă inka nu ănkriđe, šă să čudule. Jăl lju zăs: "Avec ajiše
 pã Isus. 17 Isus lju ăntribat pã jej: "Šă šje raspravljalec šjeva dă mănkat?" 42 Jej jur dat aluj dărab dă pešči
 aša iskreno kănd umblăc?" Šă jej or stat trišč. 18 Unu fript. 43 Isus u lot šă u mănkat ăm nenće alor. 44
 dăm jej, unu kari să čima Kleofa, ju ăntors vorba: Isus lju zăs: "Asta ăj aje šje ju vă svitem avovă kănd
 "Ješč tu jedini stranac ăm Jeruzalem kari nu ščijă šje arem inka ku voj: kutotu stvarurlje kari dă minji as
 u fost ajiše ăm zadnji par zălji?" 19 Isus u ăntribat: re skrišă ăm zakonu lu Mojsije, šă ăm kenvijurlje dă
 "Šje u fost?" Jej ur ăntors vorba: "Dă kutotu šje su prorokur šă ăm Psalmur trăbuje să să ispunulaskă."
 dogodulit ku Isus dăm Nazaret. Jăl are Prorok, om 45 Atunšje jăl lju dăsvăkut găndurlje alor să potă să
 bălour ăm djelur, šă ăm vorbi ăm njenće lu Dimizov, prišjepi svăntă kenvija. 46 Jej u zăs: "Asta ăj skris
 šă la lumi. 20 Mar popur šă anoštri poglavarur lor dat ăm svăntă kenvijă: kă Krist trăbă să patalaskă šă
 să sudulaskă pã Isus pã morči, šă jej lur pus pã krušji! să uskrsnulaskă dăm morc pã treća (3) ză. 47 Isto
 21 Noj nji nadalenj kă ăj jăl ala unu kari u otkupili aša ănkăjală šă jirtala dă grehur ar trăbuji să fiją
 Izrael. Šă astăs ăj treća (3) zuva dă atunšje. 22 Ali propovjedaliči ăm numilje aluj alu toči nacijurlje aša
 pã aje kutotu orikiči mujer dăm grupa anostră nju Dimizov lju jirta grehurlje alor, šă să să apušji elši
 iznenadalit benji benj. Dă răkori dă điminjacasta jेलji ku propovjed ăm Jeruzalem. 48 Voj ščec svedoci
 ur mers la gropă. 23 Jेलji nu ur aflat tela aluj, mar ur dă stvarurlješće. 49 Šă ju uj mănă žos pã voj Duh
 vinjit ăm napoj să nji zăkă kă ur văzut vizijă dă andelj svănt šje Tata amnjov u igirit. Ali rāmānjec ajiše ăm
 dă kari ur zăs kă Isus ăj ăm kust. 24 Orikic dăm grupa varuš păn šje nu vic fi ămbrăkcac ku pučeri dă sus!"
 anostră ur mers la gropă să vadă šă ur aflat kum 50 Isus lju dus dă apropi ăm lok Betanija. Jăl u răđikat
 ur spus mujerilje ali nu lor văzut pã jăl." 25 Šă Isus mănjlje ăm sus šă lju blagoslovulit pã jej. 51 Šă kănd
 lju zăs: "O voj ominj bulănz šă ăm sufličiłje avoštri lji blagoslovlue pã jej, jăl u fost răđikat šă dus sus ăm
 nu ščec spremni să ănkriđec šje ur zăs proroci! 26 nor. 52 Jej să klanjale la jăl, šă ku fulušuje mari sur
 Nar trăbuji Krist să patalaskă dă toči stvarurlješće ăntors ăm Jeruzalem, 53 šă ăm Hram cijelo vreme ăl
 šă atunšje Dimizov să ăl proslavalaskă?" 27 Jăl u blagoslovlue pã Dimizov.
 spus maj menkulo šje are zăs dă jăl, ăm toči svănti
 kenvijur; su apukat ku Mojsije šă păm toc Proroci.
 28 Kănd ur vinjit dapropi ăm lok hundī măržje, Isus
 su arătāt ăm namjeră să mergă maj menkulo. 29 Ali
 jej lor nagovorulit să rāmăji. "Rāmānji ku noj; mar
 ăj kasno. Zuva ăj mar gata." Atunšje jăl u mers ăm
 nontru să rāmăji ku jej. 30 Atunšje kănd are ku jej la
 masă, Isus u lot pită, u blagoslovulitu šă u rupt ăm
 dovă šă lju dat alor. 31 Aku oči alor puče să vadă,
 šă jej lor kunuskut, šă dă pã aje Isus u nestalit. 32
 Šă jej ur zăs una la alt: "Nu nji arđe sufličiłje anoštri
 kănd svite jăl ku noj pã kalji, šă kănd nji objasnale jăl
 svăntă kenvijă?" 33 Atunšje jej sor skulat šă ur mers
 ăm napoj ăm Jeruzalem. Akulo ur aflat pã jedanaest
 (11) apostolur una pã kupă, šă pã orikic alci ku jej. 34
 Ešće llor spus: "Domnu anume u uskrsnulit, šă su
 arătāt la Šimun." 35 Doj (2) učenikur ur spus šje ur
 păcăt pã kalji, šă kum lor kunuskut kănd u rupt pita.
 36 Čak šă kănd svite dă aje šje ur păcăt, Isus stăće
 akulo ăntră jej šă jăl lju zăs: "Putuljală fiją ku voj!" 37
 Jej as re zubunjic šă ănfrikušac kă jej gănde kă veđi
 duh. 38 Ali Isus u zăs: "Adiše vi frikă? Šă adăšje vinji
 sumnjur ăm sufličiłje avoštri? 39 Ujtăcāvă la pišjorilje
 amelji šă la mănjlje amelji! Ujtăcāvă ju mes! Punjec
 mănjlje šă uvjerilecāvă, kă duh nari karnji šă osă
 kum vıdec kum ju am." 40 Kănd u zăs asta jăl lju
 arătāt mănjlje šă pišjorilje. 41 Ali dă fălušuja mari, jej

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând: 'Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei, iar ei vor fi poporul Lui. Și Dumnezeu Însuși va fi cu ei.'

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aidios

Romans 1:20
Jude 1:6

1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēse

Romans 11:32

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43

Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
James 3:6
Hadēs
Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

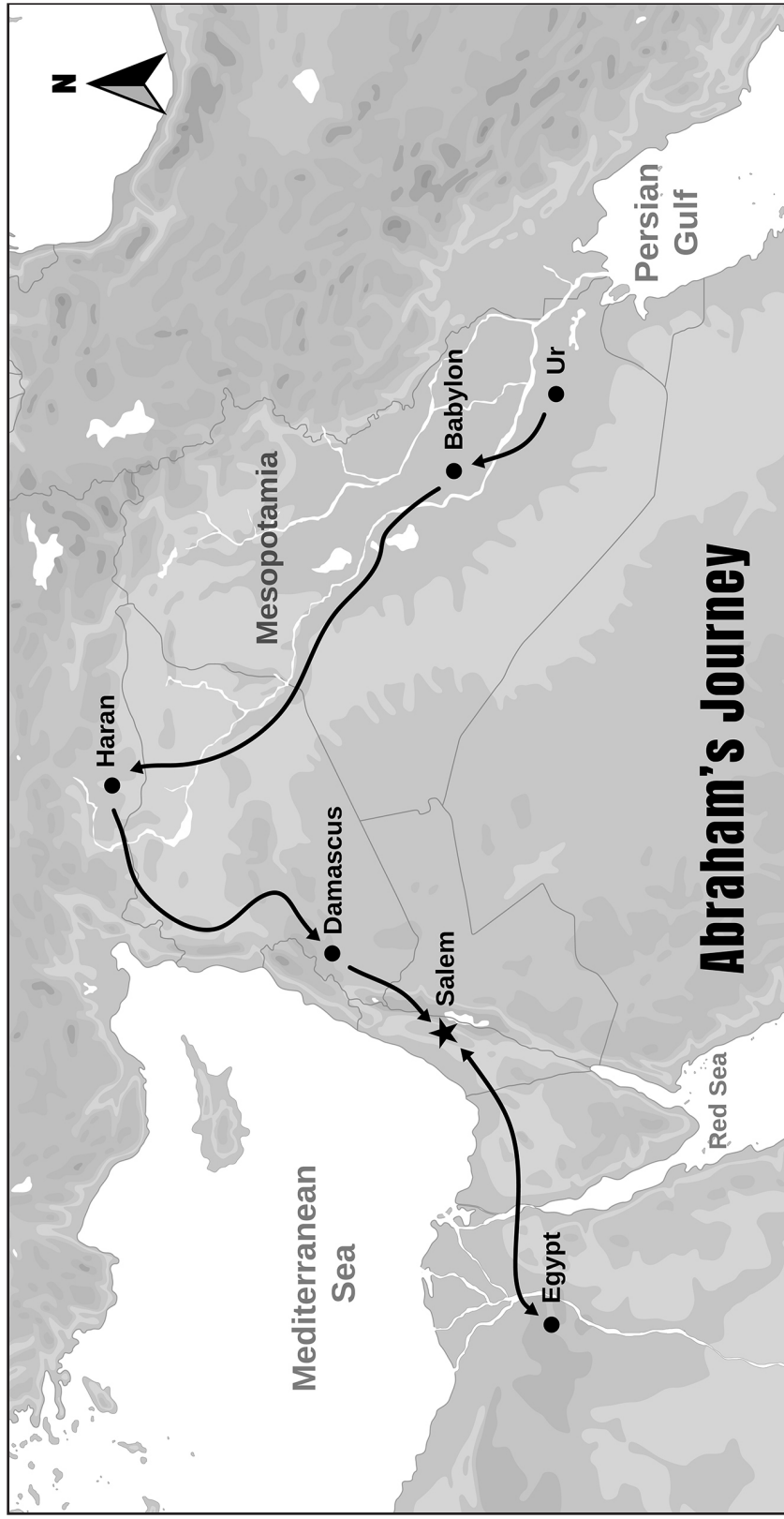
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

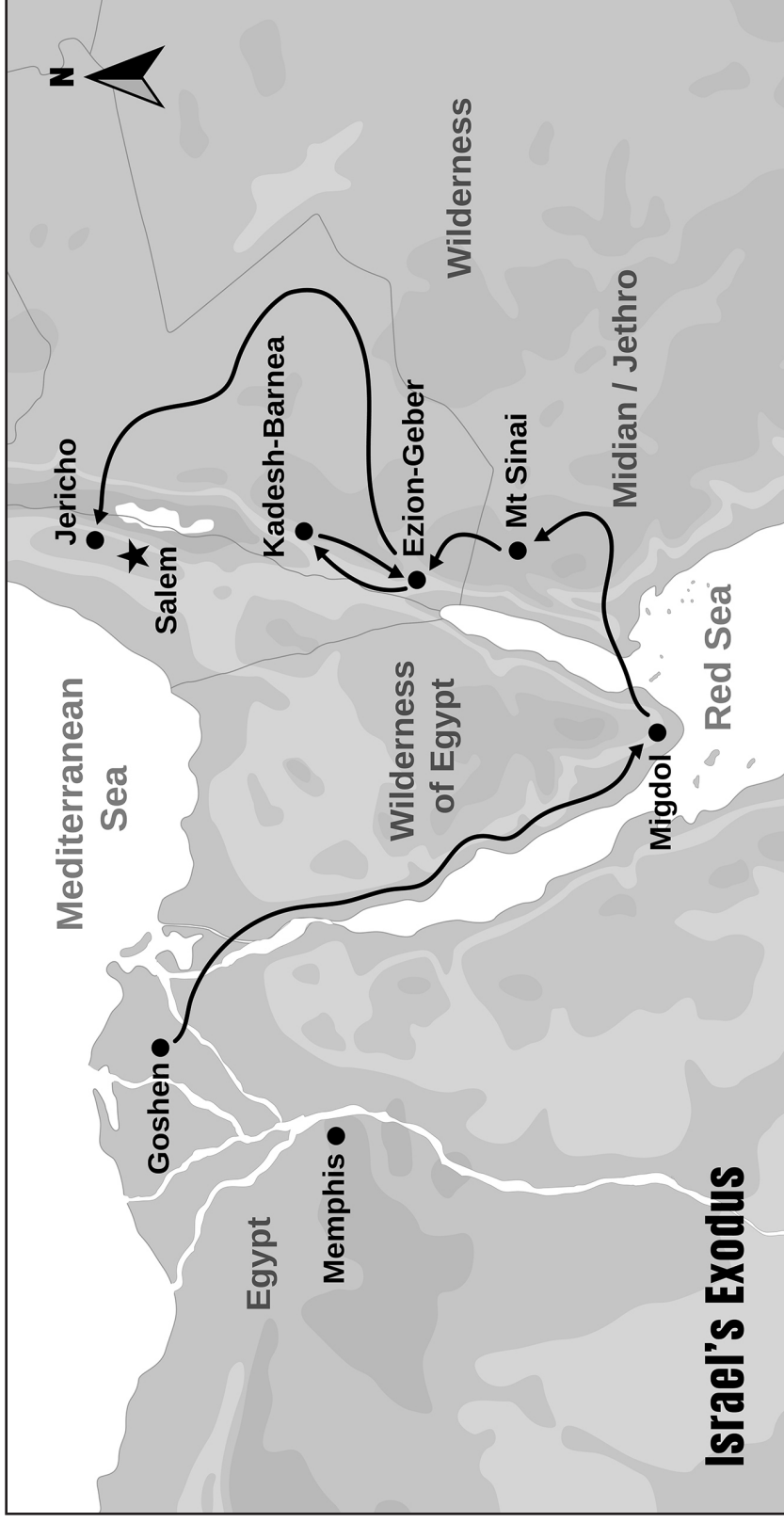
2 Peter 2:4

Questioned

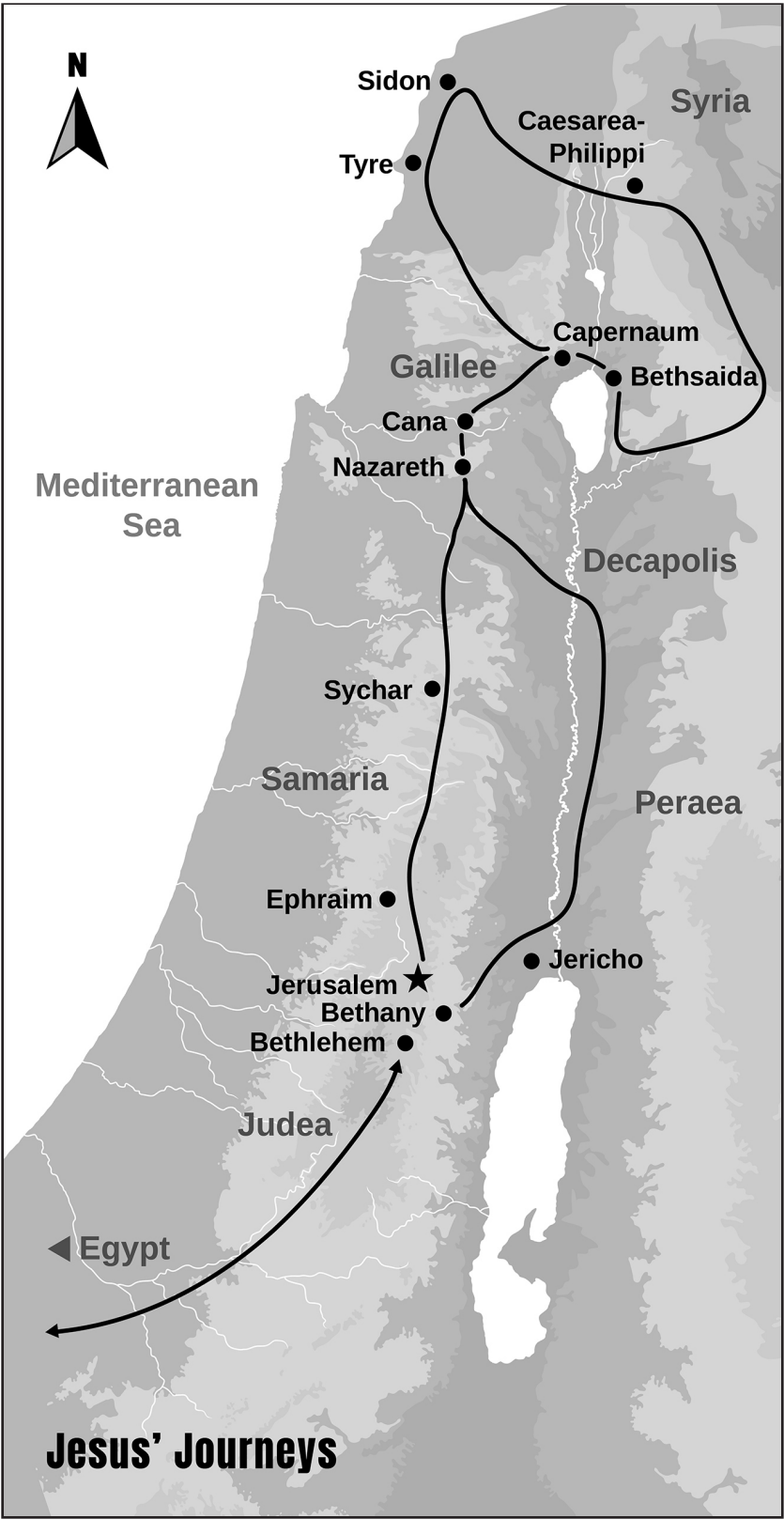
None yet noted

Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se ducă într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evrei 11:8

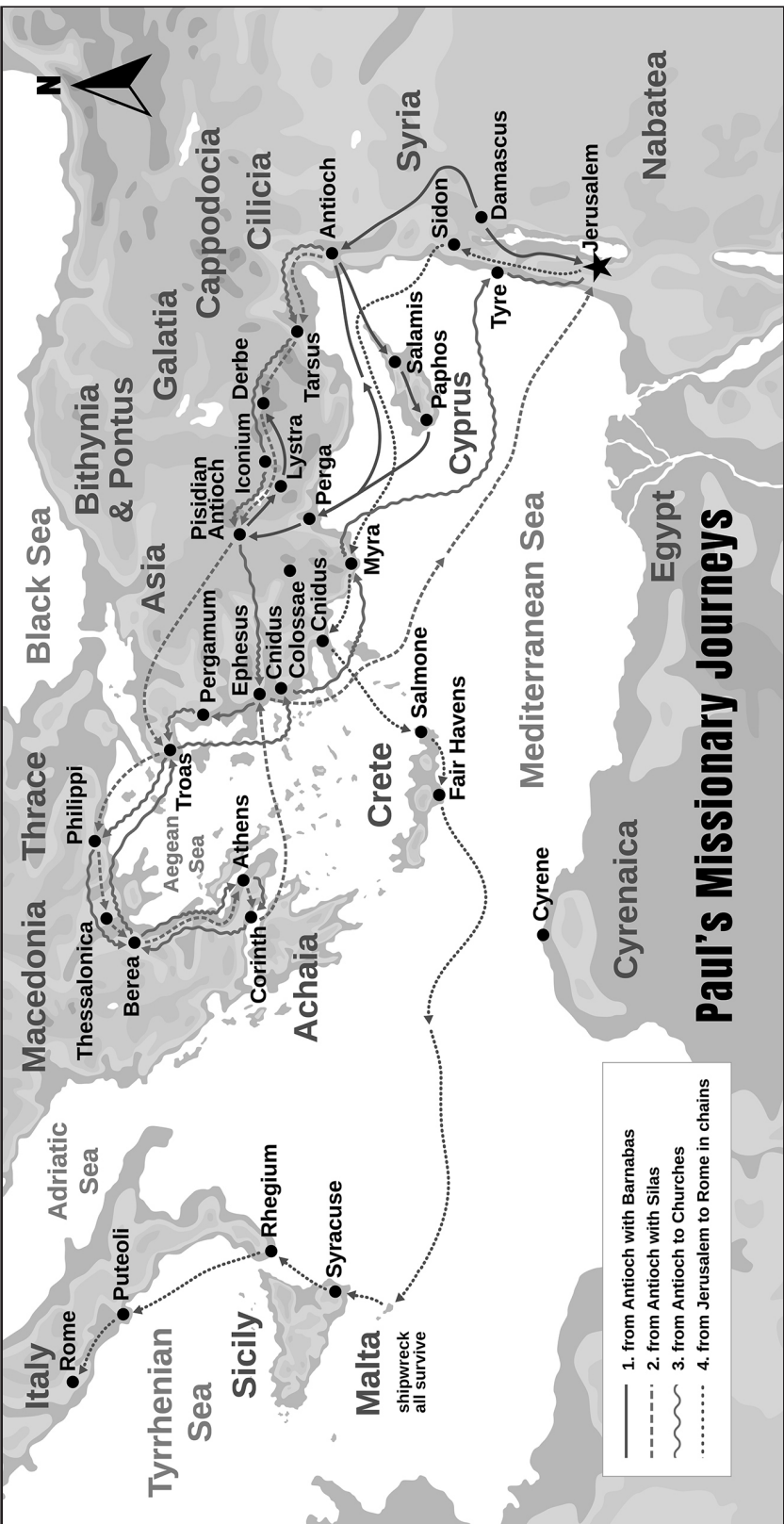

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu i-a condus prin țara filistenilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis:
'S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte război.' - Exodul 13:17

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Jesus' Journeys

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people**
- 1956** Jim Elliot martyrd in Ecuador
 - 1830** John Williams reaches Polynesia
 - 1731** Zinzendorf leads Moravian mission
 - 1614** Japanese kill 40,000 Christians
 - 1572** Jesuits reach Mexico
 - 1517** Martin Luther leads Reformation
 - 1455** Gutenberg prints first Bible
 - 1323** Franciscans reach Sumatra
 - 1276** Ramon Llull trains missionaries
 - 1100** Crusades tarnish the church
 - 1054** The Great Schism
 - 997** Adalbert martyrd in Prussia
 - 864** Bulgarian Prince Boris converts
 - 716** Boniface reaches Germany
 - 635** Alopen reaches China
 - 569** Longinus reaches Alodia / Sudan
 - 432** Saint Patrick reaches Ireland
 - 397** Carthage ratifies Bible Canon
 - 341** Ulfilas reaches Goth / Romania
 - 325** Niceae proclaims God is Trinity
 - 250** Denis reaches Paris, France
 - 197** Tertullian writes Christian literature
 - 70** Titus destroys the Jewish Temple
 - 61** Paul imprisoned in Rome, Italy
 - 52** Thomas reaches Malabar, India
 - 39** Peter reaches Gentile Cornelius
 - 33** Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			▶		Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			▶		Romans 5:12-19	
Where are we?			▶			
					Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.		
▶ Who are we?	God	Father	John 10:30	God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Son				
		Holy Spirit				
	Mankind	Living	Genesis 1:1	No Creation No people		
		Deceased believing				
		Deceased unbelieving				
	Angels	Holy			Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	
		Imprisoned				
		Fugitive				
		First Beast				
		False Prophet				
	Satan					
	Why are we?			▶		Romans 11:25-36, Ephesian 2:7

Mankind is created in God’s image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?				
Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:13 Thalaasa	
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destin

Bayash at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Prin urmare, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19

